

RELIGIOSITAS

MIJAILOVIC DRAGAN

DILECTUS MAGNUS

„BLAGO COVEKU KOJI NADJE MUDROST I COVEKU KOJI DOBIJE
RAZBORITOST, JER JE BOLJE NJU STECI NEGO STECI SREBRO I
DOBITAK NA NJOJ BOLJI JE OD ZLATA.“

Price Solomonove-3[14,15]

POSVECENO

Jovani Čubrilo [malom drugaru]

NAPOMENA:

KNJIGA NIJE NAMENJENA MLADJIMA OD SESNAEST GODINA, JER MOZE DA UTICE NA NJIHOV KASNIJI STAV O RELIGIJI, STO MI NIJE NAMERA. ZELIM DA SVAKO STAV O SVOJOJ RELIGIOZNOSTI DONESE NEZAVISNO, SLOBODNO, CITAJUCI ISKLJUCIVO SVETE KNJIGE RELIGIJE I ZVANICNE KNJIGE IZ NAUKE, OSLANJAJUCI SE NA SVOJ RAZUM, DUH I INTUICIJU!

KNJIGA NIJE NAPISANA DA BI BILO KOGA NAPADALA ILI OMALOVAZAVALA. NAPROTIV NAPISANA JE TAKO DA BRANI VERU, KAO I SAVREMENU NAUKU ALI SE KRITICKI ODNOSI PREMA RELIGIJI, TEOLOGIJI, ATEIZMU I KONZERVATIVNOJ NAUCI.

KNJIGA SAMO UPUCUJE NA DOBRE I LOSE STRANE SVEGA STO JE VEZANO ZA RELIGIJU!

DAKLE, TEMA NIJE NIKAKAV NAPAD NA BILO KOJU VERU ILI VERNIKE, VEC ISKLJUCIVO „UPOZORENJE“ VERNICIMA DA IH INSTITUCIJE VERE, NAROCITO CRKVA I CRKVENI OCI, SPUTAVAJU I SAPLICU U NJIHOVOJ VERI, KAKO KROZ CITAVU ISTORIJU HRISCANSTVA TAKO I DANAS. KNJIGA NE NAPADA NI BOGA KOJI JESTE TRANSCENDENTAN ALI I „REALAN“ VEC ISKLJUCIVO „COVEKOLIKE“ BOGOVE KOJI SU IM POTURENI KAO DIREKTNI STVORITELJI SVETA I ZIVOTA. OVA KNJIGA NIJE NAPAD NI NA ISUSA ILI MUHAMEDA, VEC POKUSAJ DA IH ZASTITI OD DVA NAJVECA ZLA VERE-CRKVE [I SVESTENSTVA] I ATEISTICKIH NAPADA.

SADRZAJ:

PREDGOVOR-

VERA-

HOMORELIGIOSUS-

MITOVI I RELIGIJA-

SUJEVERJE-

VERSKI RASIZAM-

JUDAIZAM-

HRISCANSTVO-

ISLAM-

PSEUDORELIGIJE-

AGNOSTICIZAM-

PANTEIZAM-

DEIZAM-

ATEIZAM-

IDEALIZAM I MATERIJALIZAM-

PLUTONIZAM I NEPTUNIZAM-

KATASTROFIZAM I UNIFORMIZAM-

STAROST ZEMLJE-

REVOLUCIJA I EVOLUCIJA-

VELIKI PRASAK-

NAUKA-

KONCEPT NOMA-

ODGOVOR APOLOGETAMA –

HERMENEUTIKA BIBLIJE-

KRITIKA RELIGIJE-

COVEK,SIN BOZJI ILI SIN BOG-

DEUS VERBALIS-

ZAKLJUCAK-

PREDGOVOR

„Ja sam Alfa i Omega,

Koji jeste i Koji bese

I Koji dolazi,Svedrritelj“

Otkr.Jov.-1[8]

Sta je religija? U najkracem,to je radnja kojom boga izrazavamo u obliku predstave. Religija je jedan uredjen[kanonizovan] skup predstava i obreda[nekada i bez njih] kojima se izgradjuje jedna slika sveta i utemeljuje jedan njoj odgovarajuci tip covakovog drzanja prema svetu,drugim ljudima i vlastitom zivotu. Religije mozemo podeliti na misticke,prirodne i prorocke. U ovoj knjizi cu se prevashodno pozabaviti sa poslednje dve jer u principu na njih se i misli kada se govori o religiji jer misticke religije su ipak nastajale iz zivotnih filozofija,mada ce i one biti nakratko pomenute. Religija ne znaci samo veru u natprirodna bica i uspostavljanje veze izmedju coveka i boga,obredima,ritualima ili molitvom,niti na ostru podelu i naglasavanje razlika izmedju sakralnih i profanih bica. Religija[narocito prirodna] moze biti i vera u bilo sta sto je transcendentno i ne mora obavezno podrzavati obrede i molitve. Mada ce se ovde naci kriticari koji se nece sloziti, jer glagol religare u bukvalnom prevodu znaci sponu ili vezu[izmedju boga i coveka],koja se moze uspostaviti jedino kroz obrede i molitve. Ako bih se drzao toga,morao bih mnoga bitna religiozna pitanja i stavove ostaviti nerazjasnjanim. Treba ovde takodje razjasniti i sta je to bog. Opet imamo strogo teolosko objasnjenje da je bog-apsolutno,svemocno,vecno i dobro vrhovno bice[ne misli se na filozofski pojam bica], koje je naravno i tvorac kosmosa i zivota. I kao takvo je temeljni princip svih religija. Ovde imamo rec-bice,koje je „obavezno u definiciji“. Medjutim ako uzmemo definiciju gde rec- bice,

zamenimo recju-uzrok ili rec ON zamenimo sa TO,onda to moze biti i prvi uzrok[prauzrok] svega sto jeste ili nije,svega sto je bilo ili ce biti. Dakle,to ne mora obavezno biti bice. ON ili TO je dakle,osnova svega postojeceg kao i poretka stvari,nezavisno od bilo cega. Sto se tice-vere,sve religije su utemeljene na veri jer je postojanje boga ili uzroka principijelno nemoguće proveriti i dokazati, jer se i takav bog i takav prauzrok po svojoj sustini moraju nalaziti sa one strane svakog moguceg iskustva. Dakle,bog moze samo biti ideja ili uverenje. Trazenjem dokaza,religija bi izgubila svaki smisao,zato je upravo besmisleno od strane ateista i gnostika,trazenje dokaza za postojanje boga. Boga i samu veru,dakle ne mozemo pobijati. Ali pobijati religiju tako sto se traze i dokazuju razlozi-protiv,to je sasvim je razumno, jer kako rece Galilej-„bog nas je obdario culima,razumom i intelektom,zasto bi zeleo da zaboravimo kako se oni koriste.“, ali pobijati je tako da se od religije traze dokazi-za,to nije moguće niti bi bilo ispravno. Traziti dokaze od religije da je Bog zaista stvorio Adama i Evu,jednostavno bi bio apsurdni cin,bezumnog coveka. Pobijanjem religije,ne podrazumevam borbu neverujućeg coveka u pravcu koji vodi pobijanju i samog boga,vec iskljucivo borbu protiv onih apsurdnih delova religije koji vernika moze dovesti u zabludu,odnosno pomoci verniku da shvati sta su to nametnute i„krive“ vrednosti njegove religije koje ga cine manje slobodnim a vise zalutalim na putu koji vodi ka pravoj religioznosti. Jer i sama religija nije oslobodjena gresaka[namernih ili nenamernih],ona je proizvod ljudskog duha,sto je,naravno,cini vrlo opterećenom manama,kao i pogresnim shvatanjima.

Ljudsko znanje je objektivno ograniceno,vecim delom i spekulativno,iz tog razloga se na njega nadovezuje posve logicno-vera. Pogresno je uverenje da se u u veru moze sumnjati i time opravdati traganje za dokazima ili racionalizacijom vere. Dokazivanjem,vera gubi smisao a racionalizacija vere se u savremenom drustvu podrazumeva,ne treba tragati za njom..u suprotnom vratili bi se klasicnoj mitologiji. Racionalizacija koju smo

razvijenoscju svesti dobili[a ne pronasli traganjem],upravo nas je i „izvukla“ iz mitologije i usmerila ka pravoj religiji. Vera[ne samo u boga] je nerazdvojivi deo ljudske svesti[duse],ona upravlja apsolutno svim ljudskim motivima i delima i takve se vere sumnja ne dotice.

Religija je svakako tema koja je u istoriji filozofije i umetnosti[knjizevnost,slikarstvo,vajarstvo,muzika,film],izuzetno cesto obradjivana. Tema koja je podstakla na razmisljanje najvece genije covcanstva. Religija oduvek,pa i danas,nadahnuje pesnike,pisce,slikare,skulptore i mislioce.

Religija je sasvim sigurno i najcesca tema razmisljanja koju svaki covcek nosi u sebi. Koliko god covcek mislio da ne razmislja o njoj..vara se,jednostavno kao homo religiosus,on je duboko nosi u sebi.

Iz religije su proizasli najkrvaviji ratovi ali i najveca samomucenja ljudske duse. I naravno,iz religije su proizasla mnoga velika dela filozofa,knjizevnika,slikara...!

Pitanja,razmisljanja i odgovori o religiji su uvek aktuelna,vekovima unazad ali ostace i u buducim vekovima. Savremena nauka kao i savremeni stil zivota polako guraju nasa razmisljanja o religiji iz svesnog ali buduci da je,ponavljam,covcek homo religiosus,nemoguće ih je izgurati vec samo potisnuti u nase nesvesno. Tu skrivena,deluju daleko mocnija i uticajnija,buduci da je nase nesvesno ono sto upravlja nasim duhom[svesti] i mislima.

Napokon,religija je bar prividno donela mnoge podele medju ljudima..ne samo u raznim verama koje su proizasle iz nje[i monoteisticke i politeisticke],ne samo na idealiste i materijaliste,vernike i ateiste,kreacioniste i evolucioniste,neptuniste i plotuniste,katastrofiste i

uniformiste..vec i podele u jednoj te istoj veri[npr. Katolici,pravoslavci,protestanti...suniti,siti..],pa cak i razlike o samom smislu vere medju poklonicima iste verske i nacionalne grupacije.

Mnogo je reci izgovoreno,mnogo knjiga napisano,mnogo je velikih umova pokusavalo da odgovori na pregrst pitanja o religiji,religioznosti,veri,bogu ali ni danas nismo nista blizi istini,koja ,kako mnogi crkveni oci govore i ne moze da se sazna,sto je sasvim tacno jer sama rec-vera,pokazuje apsurdnost pokusaja da saznamo istinu.

Ali koliko god to tacno bilo,nemoguće je suzbiti tu vecitu borbu u nama,ima li boga ili ne. Ta borba ne mora da nas prati citav zivot,bar ne u onom svesnom delu,kod nekoga dodje ranije,kod nekoga kasnije..kod nekoga tek na samrtnoj postelji ali je pitanje i trazenje odgovora sasvim neizbezno i kod verujucih i kod neverujucih. Nema razlike..koliko god neko bio “dobar”i “posvecen” vernik,naidje period kada ce postaviti pitanje-da li sam bio u pravu ili sam „protracio“ zivot. I kod neverujucih je isti slucaj,pitanje: “a sta ako sam pogresio i ipak postoji”,mora doci na “dnevni” red! Prvi se u jednom trenutku uplase da su vodili besmislen zivot i nisu ga iskoristili kako treba[ne mislim tu na propustene zivotne radosti poput strasti,uzivanja i sl...one su same po sebi besmislene kao krajni cilj] a ovi drugi se uplase –kazne! Narocito starost,bolest i bliskost smrti pojacava takva razmisljanja. Imamo tu i trecu kategoriju[i najveću],vernika koji zive “normalan” nepodviznicki zivot,mada takve ne uzimam za ozbiljne vernike[njih smatram da zive po principu “Paskalove opklade”,pa ih i zovem Paskalistima] ali i oni nece biti spaseni tog sukoba u sebi. Kako to rece vladika Nikolaj-„I najveći ateista mora se bar tri puta u zivotu setiti boga. Kada vidi pravednika da strada zbog njegove krivice,kada on sam strada zbog tudje krivice i kada mu dodje cas smrti.“

Ako bi se dohvatili pitanja, da li je religija potrebna i opravdana, nezavisno od toga da li bog postoji ili ne, sasvim sigurno da je odgovor potvrđan. Religija usmerava čovekove želje i njegovo htenje, doprinosi socijalizaciji, jer sputava materijalne prohteve, oholost, samozivost... uverava nas na neizbežnost gresenja ali i nuznosti pokajanja, trazi uzajamno postovanje, pomaganje, nekoristoljublje. Dakle, religija insistira na pravim vrednostima. Medjutim, jacanjem institualizacije religije, ona gotovo da gubi ovakvu ulogu. Ali bez obzira na to, religija jeste bila i bice i dalje osnovni pokretac u jednom „setu pitanja“ od toga –ko smo, zasto smo, kuda idemo, pa do krajnjeg zivotnog smisla. Religija je jedna zivotna moc, a ne jedna beznacajna cinjenica u duhu čoveka ili istoriji čovecanstva. Najzad, religija znaci slobodu pred smrću, sto je cinjeno ne samo opravdanom, vec i najpoželjnijom ljudskom potrebom. Ali opet moram da se vratim na „iskrivljenu“ sliku pojma religije na koju treba ukazati i koja i jeste u vecem delu tema ove knjige. Religija je zaista prepuna necistoca koje opterecuju jednog vernika i otezavaju mu put do sopstvenog boga. Religiju treba ocistiti, jer ne da svojim necistocama „prlja“ samog vernika i veru, vec i samog njihovog „boga“.

Dakle, sasvim prirodno je u čoveku da potrazi pitanja koja i cine osnovu smisla postojanja –zasto sam ovde i kuda idem? A jos vise odgovore na njih, koliko god to bilo opravdano ili ne, moguće ili ne.

Da bi se uopste uslo u ozbiljnu problematiku tako ozbiljnog pitanja, najpre se moramo pozabaviti pojmovima i sustini... sta je to religija, kako i zasto je nastala, u cemu su i zasto su nastale greske koje je cine delimicno odbojnom. Da li su religioznost i vera, iste stvari. Sta je to Bog i kakve oblike poprima ili moze da poprими. I kako čovek kroz prizmu svog svesnog, racionalnog i umnog... gleda na to.

VERA

Pre svega, treba vrlo kratko pojasniti pojam vere, ali isključivo kao pojam koji je vezan za postojanje Boga i njegova dela, kao i odnos prema Njemu. Ne kroz prozor religije, već isključivo kroz prozor religioznosti.

Vera je subjektivno osećanje, subjektivni stav, subjektivna potreba čoveka i ne može postojati nezavisna, odnosno van njega kao subjekta, pod uticajem spoljnjeg ili pod uticajem autoriteta! Vera nije teologija niti može da ima bilo kakve veze sa njom, pa čak je i religija kao pojam vrlo sporna po pitanju čiste vere. Vera kao lična stvar pojedinca postoji van svakog okvira potrebnog znanja ili dogmi. Organizovana i „masovna“ vera koja stoji pod uticajem autoriteta i koja svoju potvrdu delom daje i kroz nezavisne-spoljne stvari ne može biti ispravna. Verske ceremonije i obredi, kao spoljnja veza između Boga i vernika spada u potpuno sulude, nametnute i vanduhovne aktivnosti, koje „krađu“ duhovnu i psihicku slobodu vere i vernika.

Sama religioznost[ne i religija], kao i vera[ako postoji] je najintimniji duhovni mogući odnos sa Bogom, na svoj, dakle subjektivan i potpuno slobodan način, bez obzira u kojeg i kakvog Boga verujete. O ovoj temi, biće još govora u daljem toku knjige!

1.

HOMO RELIGIOSUS

„a vera je osnov svega

Cemu se nadamo,

Potvrda stvari nevidljivih“

Posl.Jev.-5[11,2]

Svakako da je homo religiosus jedan od najstarijih arhetipova u nama. Treba samo pojasniti cinjenicu zbog cega je to tako. Um kao postolje onom racionalnom, iracionalnom, svesnom i nesvesnom u nama mozemo shvatiti kao samu dusu ,kao jedan njen deo ili je uopste ne mozemo povezati sa dusom vec sa svescu. Rec-svest cu upotrebljavati iskljucivo kada teolosku dusu posmatram kao bioloski [ili medicinski] skup kvantno-neuroloških “desavanja” u mozgu. Dakle, u daljem tekstu pod dusom i svescu podrazumevam istu stvar ali razlicitog porekla, cisto da bih izbegao rasprave i neslaganja kod kriticara knjige. Dakle, dusa je data od boga a svest nam je data evolutivnim razvojem mozga.

Tako um mozemo posmatrati kao skup duhovnih fenomena i moci koji prevazilaze ljudsku sposobnost ili kao skup fenomena nase svesti. Onog trenutka kada je svest podstaknuta spoljasnjim uticajima [a prenosena genima] postala dovoljno prosirena, dolazimo do uma a samim tim

postajemo različiti od ostalih živih bića. Za razliku od svesti, koja se postepeno razvijala [evoluirala], „religijska“ duša je tu od samog početka i o razvoju iste je apsurdno govoriti, ona nam je data od Boga prilikom samog stvaranja čoveka i ne trpi nikakve izmene ili „usavršavanja“ od nižih ka višim.

Kod umnog stvorenja [čoveka], prvo se razvilo ono iracionalno a to je pre svega nagon, zatim težnja i osećanje. Tek njihovim razvijanjem, čovek postaje racionalno [razumno] biće. Treba odvojiti i razlikovati životinjski nagon i težnju koji su instiktivnog porekla od umnog [ljudskog]. Razliku u osećanju ne treba praviti osim u kvalitativnom smislu, jer ona je vezana isključivo za svest ali ne i za um, tako da razlika u svesnosti između čoveka i životinje, pravi i razliku u osećanjima.

Prvi koreni religioznosti pojavljuju se već kod „iracionalnog“ čoveka u samoj nemogućnosti da shvati u potpunosti pojave oko sebe [ali i u sebi]. Razvojem mozgdanih funkcija i jačanjem onog racionalnog dolazi do shvatanja da u prirodi postoje pojave koje se mogu shvatiti - [šta, a ne kako] ali na koje se ne može uticati i koje se dešavaju bez njegove volje i da pokušaji bilo kakve kontrole nad njima nisu uspesni! Javlja se osećaj bespomocnosti. To pojačava religioznost jer objašnjenja za takve fenomene se traže u postojanju viših sila. Mi danas ne možemo znati niti govoriti, kakve su to u njihovim glavama više sile bile i da li su ih odmah obožili ili nadfenomenizovali. Zato i možemo o homo religiosusu govoriti isključivo kao o jednom od najstarijih arhetipova u nama, ali nikako kao najstarijem [prvim].

Daljim razvijanjem umnih sposobnosti, svakako da je došlo do oboživanja viših sila, gde nastaju razni oblici bogova koji simbolizuju moc neobjasnjivih fenomena a nešto kasnije i moc samog čovekovog postojanja.... nastaju mitovi! Zato ću za prapocetak religioznosti uzeti upravo nastajanje mitova a ne nastanak arhetipa homo religiosusa, jer nadfenomenologija prave čoveka nije dostupna našem znanju niti logici. Religija jeste istorijski nastala u svim

ljudskim društvima kao izraz iskonske čovekove potrage za svojim tvorcima i pokušajem da resi tajnu sveukupnog postojanja. Zato se pre svega koren religije [u danšnjem smislu] mora tražiti u ranoj mitologiji najstarijih naroda. Bez dovoljno razvijene svesti, ne može se pričati o shvatanju zavisnosti čoveka sa bogom. Bez obzira što je kod najstarijih homo sapiensa, bog morao biti prisutan i kao takav i usadjen u njihovu svest, pa samim tim i postati jedan od prvih arhetipova čoveka, ne možemo sa sigurnošću znati da li im je svest bila toliko razvijena da su shvatali vezu, čovek-bog. Ali je izvesno da nam je još od tada, u svesnom ili nesvesnom, pojam boga, ostao usadjen i da će tako zauvek ostati. Možda bi čak pravilnije bilo govoriti o homo teosusu nego o homo religiosusu, jer ovaj potonji se razvija definitivno u nešto kasnijem dobu razvitka čoveka. I još jednom ću ponoviti da, gledano sa stanovista danšnje religije, homo religiosus se podrazumeva, jer je bog i stvorio čoveka, te nema potrebe za bilo kakvim objašnjenjem nastanka religije. Ali da li je baš tako...

Ako podjemo od teološkog objašnjenja, odnosno govorimo o duši a ne o svesti, imamo poprilično problema i ograničenja pri pokušaju objašnjenja arhetipa homo religiosusa. Odbacivši evoluciju mozga i prihvatanjem religijske duše koja je odmah bila tu, prva prepreka nam je upravo raznovrsnost mitova, odnosno bogova. Jer po kreacionističkom pogledu, mi nemamo nikakvih osnova za nastanak mitova ili različitih bogova. Upravo bi ta raznovrsnost bila na vrhu a ne na dnu piramidalnog razvoja religije, isla bi od monoteizma ka politeizmu ili paganstvu. Tu je odnos uzrok-posledica poremećen i kao takav ne može biti smatran istinitim. Narocito ako uzmemo u obzir broj godina koji nam kreacionisti nude kao "starost sveta", time se apsurdnost samo povećava. Sledeća prepreka nam je razvoj duše... ona mora biti, kako sam ranije naglasio, usadjena u potpunosti odmah na početku i ne može trpiti dodatke ili "popravke". Dakle, teološki, homo religiosus se podrazumeva sam po sebi ali nema nikakvu potvrdu u daljnjem razvitku

religije, narocito u monoteizmu. Niti ima bilo kakvu potvrdu u samoj istoriji ljudskog razvoja. Ne negiram ovde da je bog tvorac coveka, vec da je evolucija morala da „obuhvati“ i kosmos i coveka, bez obzira kako su nastali.

Zato cu se vratiti prvom objasnjenju nastanka arhetipa homo religiosusa. Dakle, kao sto sam vec rekao izvesno je da je to jedan od najstarijih arhetipova coveka koji je postao i ostace usadjen u nasu svest za sva vremena. Pre nastavka, mora se napomenuti da svest i svesno nisu jedno te isto. Svesno i nesvesno su „podele“ unutar same svesti. Otuda kod velikog broja ljudi i nesvesnost o tome da je religioznost neminovnost koju nose u sebi i koja ce se kad tad ispoljiti u njihovom svesnom. Ateisti [obradicemo ih posebno] su primer takvog prividnog gubitka religioznosti koji je pod uticajem odredjenih okolnosti „nestao“ iz svesnog i nasao svoje utociste u njihovom nesvesnom. Treba naglasiti da se ovaj arhetip, prilikom rođenja, uvek nalazi u nesvesnom i da se nece razviti, odnosno preci u svesno bez socijalizacije, odnosno uticaja drustva [porodice i okoline]. Necemo naci religiozno dete koje nema dodir sa drustvom ili kome su roditelji areligiozni. Tek kasnije, u zrelim godinama, homo religiosus kod takvih, moze se „probiti“ u svesno pod uticajem „sopstvenih pitanja i razmisljanja“ ili pod uticajem religiozne okoline. U slucaju da dugo zive u areligioznom okruzenju ili da na svoja pitanja i razmisljanja imaju drugacije odgovore - nastaje ateista i ovaj arhetip ostaje u nesvesnom. U bilo kom slucaju, ispoljice se u svesnom kad-tad, niko nije umro kao ubedjeni ateista [osim, podrazumeva se, u slucaju iznenadne ili nagle smrti].

Naravno, kada pricam ovako o religioznosti, ne opravdavam njenu istinitost ili neistinitost.. potrebnost ili nepotrebnost, samo objasnavam da ona kao arhetip mora biti u svakome od nas, priznali to mi ili ne! I da, koliko god je nismo trenutno svesni ili je smatrali besmislicom, ona ce se pojaviti, jednom ili vise puta u toku zivota, bar kao pitanje: “ a sta ako, ipak.....”!

2.

MITOVI I RELIGIJA

„a ti govori sto prilici zdravom ucenju“

Posl.Tit.-2[2]

Rec mit je grckog porekla i oznacava-predanje,kazivanje,rec! Danas pod pojmom-mit,smatramo pricu ili kazivanje koje nije istinito i koje govori o natprirodnim bicima i njihovim delima. Mitovi se obavezno bave stvaranjem-postankom sveta[ne moraju obavezno obuhvatati i nastanak coveka].

Objasnjava nam na primitivan nacin nastanak sveta[kosmosa] uz pomoc natprirodnih i kosmickih sila i bica. Mitovi su ustvari sakupljene price[zbirke] o raznim bozanstvima,simbolima i verovanjima. Vecina ljudi pricu o mitovima poznaje i prepoznaje kroz staro-grcku i rimsku kulturu,mada mitovi postoje jos od postanka covecanstva,dakle,hiljadama godina unazad i prakticno ne postoji kultura u istoriji koja nije gajila svoj mit. Postoje[mada u manjem broju] i neznalacka misljenja da je mit uvek vezan za kulturu koja vise ne postoji ili cak da je mit svaki sistem verovanja koji nije njihov.

Bez obzira sto se mitovi bave onim sto uistinu nije tacno,ne moze se poreci njihova “istinska” uloga u nekom visem transcendentnom,filozofskom i socioloskom smislu.

Mitovi uvek imaju veoma dugu usmenu tradiciju,tako da ih je u kulturi u kojoj su nastali veoma tesko “izbrisati” ali imamo mnogo primera koji pokazuju da su mitovi veoma prilagodljivi i da se mogu adaptirati svakoj novoj kulturi na istom prostoru ali nikada nece nestati,bez obzira koliko nam

se činilo da su prošlost i da su im ideje zastarele. Takve primere imamo i kod danas ozbiljnih i jakih monoteističkih religija koje su svojim sirenjem kroz razne kulture morale na kraju da private i poprilično prisustvo mitova tih kultura i da ih ,čak i nevoljno[često i voljno],prilagode svojoj veri u cilju prihvatanja iste.

Mada većina mitova podržava božanstva,čak i danas kod mnogih afričkih i južno-američkih plemena imamo verovanja u samo jednog boga. Obredni rituali i prinosenje zrtve u cilju molbe i zahvalnosti bogu ili božanstvu,obavezni su i zajednicki je za sve mitove.

Naravno...o razlogu nastanka mitova ne treba trositi mnogo reci,poznato je da su nastali iz vecitog pitanja coveka o poreklu kosmosa i samog coveka kao i pokusaju objasnjenja prirodnih pojava i njihovog obuzdavanja. Tako da ih sa pravom mozemo smatrati izvorom ne samo religije vec i filozofije. Za pravi izvor,uvek moramo uzeti gore pomenutu zelju coveka da sazna ko je ,sta je,odakle je i kuda ide...kao i poreklo i objasnjenje samog kosmosa . Mitovi su samo, znacajni, rani “evolucijski” proces ka danasnjem pojmu religije ali su sasvim sigurno jedna od najvećih[mozda i najveća] karika religioznog lanca.

Ono sto je bitno..ne treba ih olako shvatati,ne treba biti iskljuciv da je sve u njima neistinito,ne treba misliti da su prošlost i svakako treba znati da su iskljucivi ,shvatljivi ili logican izvor religioznosti.

Iz danas dostupnih mitova,ako krenemo hronoloski,videćemo da su božanstva[ili kod nekih Bog] personifikovani[zbog nesposobnosti apstrakcije i maste ali najviše zbog straha] u obliku zivotinja[zveri] i to onih postojećih u prirodnom okruženju,i to kao posledica toga sto je većina zivotinja bila fizicki daleko nadmocnija od coveka! Tek pronalaskom oruzija[koplja,strele,sekire] i razvojem uma, ljudi su nadjacali zivotinje jer su za razliku od njih mogli svojim oruzijem delovati na daljinu i postati jaci od njih ili upotrebiti svoju umnu nadmoc. Dalja personifikacija bogova ide u pravcu zivotinja koje su

posledica razvitka maste, cime dobijaju mocniji oblik[krilate zveri, dvoglave zveri i sl.]Daljim razvojem uma i shvatanjem da su gospodari zemlje[nad ostalim zivim bicima],bozanstva personifikuju prema sebi,bogovi dobijaju ljudski oblik[i strahovitu moc],u pocetku sa ogromnim fizickim razmerama koji su vremenom smanjivane do fizickog obima coveka...sa ili bez anatomskih dodataka. U mnogim mitovima cak dobijaju i osobine coveka. Ovde vec mozemo prepoznati slicnost sa mnogim savremenim religijama.

U zavisnosti od vremena nastanka i drustvenih okolnosti u kojima su nastali,mozemo naici na zaista nerazumne,irealne, cak i za nas izuzetno smesne mitove do onih veoma realisticnih i sasvim zanimljivih gde dobrih ideja zaista nije manjkalo. Opet..mnoge od tih ideja su završile u savremenim religijama, nesto preradjene ali je sasvim jasno odakle su uzete. Zato i cesto sticemo utisak da su mnogi mitovi slicni ,a ako jos deo njih nadjemo i u danasnjoj religiji,opravdano ili neopravdano pomislimo da se nesto zaista dogodilo jer su razliciti narodi u svojim mitovima opisivali slican dogadjaj[kao sto je biblijski potop,rodjenje Isusovo,izlazak i sl.]...! Sto ponekad teolozi znaju vesto da iskoriste u dokazivanju pojedinih biblijskih dogadjaja.

Treba posebno naglasiti da kod gotovo svih pogotovo relativno kasnijih mitova ili ranih religija postoji vrhunski Bog koji u svojim "rukama" drzi sva bozanstva...od kineskog Fan Kua,preko zapadno africkog Vulbarija,Oloruna,Islandskog Imira,indijanskog Manitua,vikinskog Odina do grckog Zevsa i rimskog Jupitera...!

Naravno,i danas u mnogim ljudskim zajednicama koje su „daleko“ od civilizacije i koje „civilizacijska ruka“ jos nije zahvatila,postoje mitovi,odnosno bozanstva i rituali koji nama izgledaju nerazumno. Ja se iskreno nadam,da ce tako i ostati i da su vremena pokrstavanja ili islamizacije,daleko iza nas.

Mitovi nisu samo izvor religije,vec i jedne njene „zakrzljale ali zive grane“ koju cu obraditi u sledecem poglavlju.

3.

SUJEVERJE

„ne varajte se, draga braco moja.“

Sab.Posl.-1[16]

Sureverje je verovanje da su događaji u budućnosti uzrokovani određenim radnjama. Ovde su potpuno poremećene logične uzročno-posledične veze, pa je stoga jasno da je takvo verovanje potpuno nerazumno i suludo. Bez obzira na to, retko ćete sresti čoveka koji nema neki određen ritual koji izvodi u svrhu „sreće i uspeha“ u određenoj situaciji. Zato se veliki deo takvog sujeverja, sa medicinskog gledišta, gleda kao opsesivno-kompulzivni poremećaj. Iz čega i sledi zaključak da je ovo najčešći psihološki poremećaj kod čoveka. Narocito i zbog činjenice da svi takav određen ritual ne vezu za „uspešan dan“ već se sugestivno loše osećaju ako ga ne izvedu.

Međutim, činjenica je da ovaj, najbliži vid sujeverja može da deluje po malo sugestivno i pojača u manjoj meri samopouzdanje, ali nema opravdanje!

Na sujeverje religija gleda na nešto drugačiji način, svaki ritual koji nije odredila ili ga ne propagira crkva ili bilo koja druga religiozna zajednica, smatra se sujeverjem i predstavlja veliki greh. Sujeverjem se smatra i kada se vrše određene namerne radnje u cilju uticanja na „sudbinu“, što se u narodu naziva gatanje, vraćanje ili bajanje, magija. Naravno, ovo je podjednako neozbiljno i suludo kao i svako drugo sujeverje. Jedina razlika što se izvorno značenje reči sujeverje-i njegova radnja ne može okarakterisati kao krivična radnja za razliku od gatanja ili bakanja, koje treba surovo sankcionisati.

Cetvrti oblik sujeverja je takozvano proricanje sudbine, odnosno vrsenje
određenih radnji kojima se može „zaviriti“ u nečiju budućnost. Njihovi
zagovornici se pozivaju na „naučne“ metode ali treba naglasiti da je to toliko
daleko od nauke da se ne može smatrati ni lažnom naukom, već mu je lažna
religija primerenija reč. Astrologija i hiromantija se sasvim ozbiljno pozivaju
na nauku, prva na astronomiju [čija je preteča i bila], druga na „genetsko
predodređenje“ i time obmanjuju javnost i stiču veliki broj korisnika svojih
usluga, na kojima se bogate. Gotovo je nerazuman odnos bilo koje države
prema ove dve lažne religije i lično sam zagovornik da se i astrologija i
hiromantija [kao i sva druga prorocstva] strogo zabrane i da i oni koji pružaju
usluge i korisnici usluga, krivično odgovaraju. Kao i zabrana iznošenja
horoskopa u javnost putem medija. Danas da gotovo ne postoji časopis u
kojem nemate horoskop... i na to država gleda kao na „zabavu“ za narod. A u
stvari, astrologija je [bez obzira što je jedna od najstarijih „zanata“ i što
nekada jeste vazila za zvaničnu nauku], veće zlo od bilo koje sekte.

Drugo, „zaviriti“ malo u horoskop je svojstveno i raznim pripadnicima
vera [Paskalistima i tradicionalistima, naravno, pravovernik to neće raditi].
Uopšte, na ljude koji veruju u tako nešto, gledam kao na ljude koji zaista
nemaju ni malo mozdanе mase a na astrologe, hiromante i ostale, kao na
svojevršne prevarante, koji bi daleko korisniji bili u nekom rudniku sa
krampom u rukama. Ne treba biti mnogo pametan pa shvatiti da položaj
nekadasnje planete Pluton ili bilo koje druge, može bilo kako da utiče na
„sudbinu“. Još manje treba biti pametan da bi shvatili da položaj zvezda u
vidu znakova zodijaka može uticati na nešto, ako se dobro zna da zvezde koje
čine zodijakni znak, nisu u ravni već su milionima svetlosnih godina udaljene
jedna od druge i da samo prividno stoje u obliku koji je čovek zamisljenim
linijama povezo. I na kraju, ne treba biti uopšte pametan po pitanju gluposti
hiromantije.. pogledajte svoj dlan malo pažljivije i biće vam jasno odkud i
čemu linije na njemu služe. A o tarotu, kartama, uglju, topljenom olovu i
ostalim zaista nevidjenim glupostima, ne treba ni komentarisati.

Da se vratim odnosu religije i sujeverja. Može li se „izmisliti“ svoj ritual, kojim bi pokušali da se približite bogu u kojeg verujete a da ga crkva nije odredila. Naravno da možete, ne biste bili gresni, kako to crkva tvrdi. Samim tim što ga crkva nije uspostavila, možete ga sasvim slobodno upraznjavati. Logično je da se mora odnositi na vašeg boga i onome što je vezano za njega. Ne možete se krstiti u ime Alaha ili stajati naglavacke dok se molite Isusu. Samo radnje koje su vrsene u ime vaše religije koje ste pronašli u svetim knjigama iste, mogu biti korišćene bez obzira na naklonost i propise crkve. Međutim, nemate potrebe za bilo kakvim ritualima, propisanim ili nepropisanim od strane crkve, niko to od vas ne traži osim sama crkva. Većina tih rituala koje crkva koristi kao i njeni vernici i jesu upravo sujeverje, odnosno ostaci paganstine koja se „uvukla“ u religiju. Pa čak i sam ritual da se krstite, kod hriscana, je pod velikim znakom pitanja ali postoje to bezlazlen cin ili ritual u odnosu na ostale, necu ga „optuziti“, pre svega sto je iz doba ranog hriscanstva. Ima toliko drugih ritualnih radnji u svim religijama, koje su za mnogo veci znak pitanja, ali o tome kasnije. Na kraju, religijski rituali su vise stvar tradicije, nego istinske potrebe, jer sama ceremonija je samo manifestacija vere i nema mnogo toga zajednickog sa uspostavljanjem odnosa covek-bog, cak sta vise, verski rituali vrlo lako mogu da „skliznu“ u pravcu religijskog fanatizma.

VERSKI RASIZAM

„ne boj se, nego govori,
da ne ucutis“-Del.Apo.-18[9]

Trenutno na svetu postoji[racunajuci i mnogobrojne plemenske zajednice],preko tri stotine religija i preko dve hiljade bogova. Sasvim je besmisleno reci da je jedna vera superiornija od druge,ma koliko ona imala pristalica i bila mocna. Hriscanstvo i Islam prednjace u tome,odnosno u dokazivanju istinitosti i superiornosti svoje vere. Najgore sto i u samim svetim spisima imamo korene i osnove za takve tvrdnje njihovih sledbenika. U principu,sasvim je logicno da bilo koja religija tvrdi da je ona jedina istinita i da treba ostali da je prihvate,ali u svetim spisima Islama i Hriscanstva imamo daleko „agresivnije“ pristupe tom pitanju[naravno ni jedna ni druga ne pozivaju na rat,ali na zastrasivanje ,da...tipa...“tesko onom ko...“,koje se u svetim spisima pojavljuje preko tri stotine puta]. Mnoge manje religije,narocito one srednjeg i dalekog istoka,nemaju takve pristupe tom pitanju,vec naprotiv,postuju Judaizam,Islam i Hriscanstvo. Verski rasizam,odnosno uverenje da je njegova vera jedina istinita,superiorna i da je treba siriti,jer,proklet je svako ko je ne prihvata-vodi u izuzetno jak verski fanatizam,koji moze da ima pogubne posledice i po pojedinca i po drustvo. To smo vec vidjali kroz istoriju,krvavi besmisleni verski ratovi ali ni danas to nije izuzetak,samo sto se nacin borbe promenio...sada se to svodi na terorizam i verbalno sirenje verske mrznje. Mada su poslednji primeri ratova u bivsoj Jugoslaviji pokazali da rat jos nije potrosen nacin borbe,vara se onaj ko misli da je to bio samo gradjanski a ne i verski rat. Cak nije ni iskljucena

mogućnost jednog opsteg rata u budućnosti, jačanjem religija, njihove moći i povećanjem broja vernika. To se naročito odnosi na dve najveće, Islam i Hrišćanstvo, pa čak i njihovim „udarom“ na sam Judaizam. A najgore u svemu sto su to gotovo iste religije sa istim bogom. Manijakalna opsjednutost svojom religijom, dovodi do masovne psihologije netrpeljivosti i fanatizma. Čak i normalan vernik, pojedinac, može biti žrtva takve kolektivne psihoze i naivno uvučen u „igru“. Možda je tačno da vera i religioznost proširuju čovekovu svest, ali sam sasvim siguran da verski fanatizam sužava svest i potiskuje ono dobro u čoveku! Takav vernik sve gleda „kroz neveru“, sumnju, izdaju, poniženje...svuda vidi zaveru protiv svoje vere, đavolje radnje i spletke uz stalnu obuzetost o ispravnosti svoje vere i neispravnost ostalih, za njega „nizih“ vera. Verski fanatici su uvek spremni da u ime svoje vere ili njene odbrane, izvrše najveća zlodela, nasilja i surovosti. Ukoliko se takav stav rasiri po principu, kolektivne svesti, katastrofa je neizbežna.

Ni sami osnivači religija nisu bili imuni od toga, nisu ratovima i ubistvima pokazivali svoj fanatizam ali su fanaticno uverenje u ispravnost i nepogresivost svojih ideja ipak jasno pokazivali, pa čak neki platili i glavom, kao i njihovi sledbenici. Ali njih i njihove postupke možemo uzeti samo za dobar primer, sto se tiče kako treba braniti svoja uverenja, ali nam niko ne garantuje sta bi bilo da su u samom startu stekli ogroman broj pristalica ili čak i moc.

Na kraju, verski fanatizam je isto tako moguć i iz straha [zastrasivanjem vladaju oni koji su sami zastraseni]. Za to nam je inkvizicija najbolji primer. Ona je nastala iz čistog straha od sve cescih „napadaca“ vere. U tom slučaju, strah pretvara vernika u nevernika, koji ovozemaljskim iskustvom shvata snagu samog đavola pa iz straha i sam postaje deo njega. Takvih primera imamo mnogo. Fanatizam iz straha je daleko pogubniji. Vernici u „nevernicima“ vide samog đavola a nesvesno ustvari oni sami podpadaju

pod njegovu moc i cine neverovatna zlodela. Moc i strah stvaraju fanatizam! A fanatizam uvek ima koren u veri. Verski fanatizam tek kasnije prerasta u politicki,nacionalni ili cak i socijalni. Budite sigurni da su fasizam i komunizam upravo nastali iz verskog fanatizma. Fanatizam ne trpi dve ideje,dva pogleda na svet,ne trpi razlicitost,fanatik je opsednut samo jednom stvari u koju veruje. Spasenje ili propast sopstvene duse,to je ono sto fanatizuje ljudsku svest.

Ne treba zaboraviti ni da je ekstremna askeza ili podviznistvo,najvecim delom znak fanatizma. Treba podsetiti da se fanatizam ogleda i u stavu pravoslavne crkve[koliko god to izgledalo neverovatno]. Pravoslavci smatraju da su oni krotki[sto je istina],poslusni crkvenoj istini i veruju da bas oni ispovedaju crkvenu istinu. Neka je to i istina...ali samo uobrazavanje da samo oni poseduju tu istinu crkve,dok svi drugi ne,je opet cist vid fanatizma,jer svoju veru stavljaju ispred drugih.

U koga ili u sta ce covek verovati,to je stvar njegovog slobodnog uverenja i tu nema mesta misljenju da su ostale vere i njihovi pripadnici „manje vredni“ jer veruju u nesto drugo. Vera je usko vezana za slobodu coveka i niko nema pravo da mu je oduzima ili da ga zbog toga proglasava manje vrednim. Cak je i sama rec-sekta-isuvise gruba i svakako da ih ne treba zabranjivati samo zbog toga sto ih je sektom proglasila neka veka i mocnija religija. Sve dok neka vera ne ugrozava ljudsku slobodu izbora i njegov zivot[ili zdravlje] ne moze se smatrati sektom samo zato sto njeni pripadnici drugacije razmisljaju.

Ja se iskreno nadam da ce ljudi-vernici,shvatiti da pripadnost drugoj veri ne znaci i pripadnost drugoj ljudskoj vrsti. Covek je covek bez obzira koje vere bio ili da li uopste veruje. Niko ne brani nikome da bude revnosan u svojoj veri i da joj bukvalno podredi sav svoj zivot[pravovernik to i radi ali bez fanatizma]. Ali je strasno ako neko svoju veru stavlja iznad druge i ako svoju

veru smatra apsolutom istine,dok druge dozivljava kao lazne,obuzete djavolom ili u njima gleda svoje protivnike. Vera ne postoji zbog razlika i mrznje,vec naprotiv zbog ljubavi i razumevanja. Niko ne bira gde ce biti rođen i koju veru ce da propagira njegova nacija. Uostalom,samo je onaj vernik pravi ,koji postuje svaku drugu religiju,svakog coveka i pun je ljubavi za sve,to govori jasno svaka religija. Pa drzite se toga,dragi i postovani vernici svih vera!

JUDAIZAM

„neće se duh moj do veka

prepirati sa ljudima“

prv.knjiga.Mojs.-6[4]

Dve važne napomene koju ću kroz knjigu „provlaciti“ sigurno nekoliko puta, pa čak možda postati i pomalo dosadan u njihovom naglasavanju ! Postoje u najvećem delu knjige bitni govori o monoteističkim religijama [Judaizam, Islam, Hrišćanstvo], moram posebno podvući sledeće: - Biblija [stari zavet] je osnov svih ovih religija! Judaizam se zasniva isključivo na toj osnovi, dakle na starom zavetu. Hrišćanstvo ima i dodatak starom zavetu koji se zove novi zavet a Islam ima dodatak na obe ove knjige i zove se najnoviji zavet ili Kur'an! Dakle, samo ove tri svete knjige mogu biti jedine osnove svih ovih religija. I samo se iz njih mogu uzimati reči, postulati i „zakoni“ religije. One su zapisi predati prorocima [ili mesijima] od boga i sve su potpuno sadržajne, sasvim jasne i jednostavne za razumevanje [bar u izvornom obliku, sve dok ih razni „tumači“ nisu malo zamrsili]. Zato je tumačenje ovih svetih knjiga apsolutno zabranjeno i nepotrebno, istina je samo ono što piše u njima [pričam o izvornim svetim knjigama]. Nikakve druge knjige, koje služe tumačenju zapisa iz ove tri su nepotrebne i apsolutni su jeres, makar dolazile i od takozvanih svetih otaca. Ove knjige se jednostavno ne tumace niti ima potrebe za tim. Savet svim iskrenim vernicima, svih vera, Stari zavet, Novi zavet i Kur'an su jedine knjige koje treba

da citate i da imate u kuci,tu imate sve sto je potrebno znati i sve sto je uopste potrebno jednom pravom verniku,bez ikakvih nejasnoca. Sve druge knjige koje propagiraju veru ili je tumace su nepotrebne i jereticke. Druga napomena se odnosi na to ,da apsolutno nista nemam protiv osnivaca religija,dakle Mojsija,Isusa i Muhameda,niti imam bilo sta protiv njihovih religija[u izvornom obliku] i njihovih objava u vidu pomenute tri knjige[opet u izvornom obliku],nemam nista ni protiv pravovernika bilo koje religije,niti protiv neverujucih ljudi. Sve pomenuto i sve pomenute,duboko postujem. Ali imam protiv onih koji ce se i sami prepoznati u ovoj knjizi,a to su institucije religije i njihovo svestenstvo,teologija i teolozi,oni koji misle da su vernici[Paskalisti],krivovernici,“argumentovani“ ateisti,konzervativni naucnici,bogohulnici i mnogi drugi koji ce se lako pronaci u tekstovima i „udariti“ na mene,sto ce znaciti da sam postigao zeljeni cilj.

Da se vratim temi...nastavljam sa Judaizmom. Kao prva velika monoteisticka religija i osnova za druge dve,kasnije nastale,hriscanstvo i islam,koje danas pokrivaju skoro dve trecine covecanstva,svakako da zasluzuje posebnu paznju. Jevrejski narod sebe smatra narodom drugacijim od ostalih,bas zbog verovanja da je bog,stvoritelj svega,izabrao bas njih da bi se objavio drugim narodima. Bog sa svojim izabranim Jevrejskim narodom sklapa savez koji niko i nista ne moze da raskine. Dao mu je i zakone koje njegov narod mora da postuje i propagira. Svoju objavu,savez i zakone bog je utvrdio preko Mojsija,posle izlaska Jevreja iz Egipta.Treba napomenuti da je i kod Jevreja postojao duboko ukorenjen politeizam,sve do pojave Mojsija i njegove objave,kada se do tada bog vetra i vatre -Jahve ,uzima kao jedini i sveopsti bog. Stari zavet je „zapis“ na kojem pociva jevrejska religija ali je ujedno i „zapis“ jevrejske istorije. Treba ovde istaci da je postojala izvesna nesigurnost oko toga koje knjige starog zaveta treba prihvatiti,jer su postojale dve vrste utvrdjenih spisa,pocetkom prvog veka,palestinska i egipatska. Danas,u judaizmu je prihvacena palestinska „zbirka“ tekstova

starog zaveta dok hriscani prihvataju samo egipatsku[sa izuzetkom protestanata koji su verni palestinskoj]. Zauvek ce ostati pitanje koliko je stari zavet pouzdan kao istinit istorijski spis,sto se jevrejske istorije tice, dok se mnogo pouzdanije moze tvrditi da religijska strana starog zaveta nosi u sebi velike i ocigledne kontradiktornosti,neverovatne apsurdnosti i prekomerne fenomenoloske iskre,koje ga cine ne samo tesko prihvatljivim,vec i suvise neozbiljnim.

Stari zavet pocinje takozvanim Mojsijevim petoknjizjem koji pocinje knjigom postanja,prati genezu jevrejskog naroda,zakone ...!Drugi deo prati istorijski deo jevrejskog naroda posle izlaska iz Egipta. Treci deo spada u takozvane poucne knjige. I na kraju imamo prorocke knjige. Pretpostavljam da su citaoci ove knjige vec upoznati sa celokupnim starim zavetom[pogotovo ako su vernici],te da nema potrebe da pisem o tome,kako i kada je nastala kao i detaljniju sadrzinu delova u njoj.

Prva knjiga-Postanja...je svakako sa danasnjeg gledista,najkontradiktornije „delo“ ikada napisano. Jednostavno se ne moze niti braniti niti odbraniti od napada njenih „protivnika“. U neka ranija vremena,branjena je na zaista nerazumne i agresivne nacine,koji i dan danas,posle toliko vremena zasluuju najveću osudu. Danas „advokati“ knjige postanja posezu za jednim daleko blazim i po njih razumnijim nacinom,a to je –tumacenje! „Ne treba tumaciti knjigu postanja bukvalno..veci deo treba shvatiti na simbolican nacin“. Samo kod crkvenih otaca ne postoji konsenzus o tome koji deo treba shvatiti simbolino a koji bukvalno. Svako je tumaci na svoj nacin sto je neozbiljno i zadaje veliki udarac ovoj religiji. Sve i da postoji konsenzus oko tumacenja i simbolike postanja,kod ozbiljnog citaoca prve knjige Mojsijeve[a i gotovo citavog starog zaveta] ne postoji nista nejasno,dvosmisleno ili sto se moze posmatrati kroz simboliku. Postanje je sasvim jasno i za pisca „cinjenicno“ napisano ,da nema mesta nikakvom tumacenju,pogotovo ne razlicitom tumacenju. Cak i poslednji pokusaji odbrane da je knjiga stara

trideset vekova i da su mnogobrojni potonji pisci i prevodioci oduzimali i dodavali nesto od „originala“ ili pogresno prevodili cime je postanje postalo poprilično „klimavo“ ne moze da objasni toliku zbrku i nedoslednosti u vecem delu biblije, odnosno starog zaveta. Na kraju krajeva, ne razumem ni same „napadace“ koji u danasnje vreme kojekakvim ubedljivim dokazima pokusavaju da nam dokazu apsurdnost knjige postanja. Naravno, time samo podizu tiraz svojim „ateistickim“ knjigama ili skrecu paznju na sebe [i svoju kvazi-pamet] ali za apsurdnost same knjige postanja, dovoljno je procitati je, ne treba i nema potrebe pametovati. Knjiga koje govore o- „potop, dokazi-za i protiv“, ima na hiljade, a on [potop] sam sebe opovrgava, cemu onda te knjige ako ne u sluzbi bogacenja pisaca. Najgori su oni koji napadaju stari zavet a nisu ga ni procitali ni razumeli, a verujte, takvih je najvise [„protivnika“ prvo treba dobro upoznati]. Naravno da ce jedan kolebljivi covek neupoznat sa starozavetnim spisima lako skrenuti na stranu ateizma, ako procita jedno ateisticko delo. Isto tako ce jedan kolebljiv covek neupoznat sa naucnim „spisima“, skrenuti lako u religioznost, citajuci popularisticke knjige danasnjih crkvenih otaca i teologa. Ako zelite da rascistite sa tim kojoj grupi da se privolite, morate bez predrasuda procitati stari zavet. Moram ovde napomenuti da pricam iskljucivo o starom zavetu, judaizmu i onima koji su „protivnici“ jevrejske vere...! Takodje... reci poput –napadaci, protivnici i ateisti, upotrebljeni su radi lakseg shvatanja....ko nije jevrejske vere i ko misli da je ona apsurdna, naravno da nije protivnik jevrejstva ili njen napadac u bukvalnom smislu.

Sve sto sam pomenuo u vezi knjige postanja, vazi i za knjigu Izlaska i knjigu Zakona...jednostavno su „neodbranjive“ same po sebi i nema potrebe da ja a i bilo koji drugi pisac [kojih danas ima sve vise, nazalost] ,daju dokaze protiv Mojsijevog petoknjizja. U mnogo takvih „ateistickih“ knjiga sam nailazio na mnogo apsurdnije dokaze protiv, nego sto je apsurdnost onoga sto zele da obezvrede. Jedino vredno u ovom delu knjige jesu dati moralni zakoni ili

deset bozjih zapovesti[dekalog] ali se kroz citav stari zavet provlace price narusavanja istih[cak i po nalogu boga] tako da sami sebe obezvreduju[ne u zivotu, nego u bibliji]. Ja cu ovde samo zakljuciti da Mojsijevih pet knjiga imaju najveceg protivnika u samoj sebi i sto se tice religioznog dela ali i onog istorijskog[u vecem delu].

Sto se tice starozavetnih istorijskih knjiga, ova moja knjiga nije delo koje prati istoriju Jevreja posle smrti Mojsijeve ali cu se osvrnuti na one delove u kojima je bog „direktni“ ucesnik dogadjaja. Tu se stari zavet oslobadja kontradiktornosti ali sam sebi zadaje jos duzi noz u ledja. Prosto, meni kao citaocu tog dela starog zaveta nije jasno sta su pisci hteli da [po]kazu i kakva namera ih je vodila da tako ocrne sopstvenog boga i sopstveni narod...prikazati tako nemilosrdnog boga, punog zlobe, mrznje, zavisti, nepravednosti...ubicu, cedomorca, mizogona, zlikovca...! Ali stari zavet ne prikazuje samo iskrivljenu sliku boga vec [citiracu Dimitrija Ljotica] „upravo su starozavetne knjige te koje najvise ocrnjuju i osudjuju Jevreje“. Tu zaista ne treba mnogo reci da se iskaze besmislenost ovog dela starog zaveta. Mozda istorija Jevreja, posle navodnog izlaska iz Egipta, opisana u ovim knjigama jeste bila tacna[ako izbacimo uticaj boga], cak postoje i poprlicni dokazi za tacnost iste[ako je zaista bila takva ,onda bolje da ne komentarisem] ali sto se religioznog dela tice, ne treba ga uzimati ni najmanje za ozbiljno. Da li je, ko je i zasto, toliko iskrivio sliku o Jevrejima, njihovoj istoriji i njihovom bogu, ostaje veliko pitanje.

Poucne knjige starog zaveta govore o bogu ali bog nije neposredni ucesnik[osim knjige o Jovu]. Tako da necu a i ne mogu posebno da se osvrnem na njihov religiozni deo. Knjiga o Jovu jeste mesavina apsurdnosti i nerazumnog boga[kojeg cak i djavo iskusava] i tu se opet noz zabija jos dublje u Jevrejsku religiju ali je svakako knjiga o Jovu jedno zaista izuzetno umetnicko knjizevno delo, kao i ostale knjige tog dela starog zaveta, Davidovi Psalmi, Price Solomonove i Pesme nad pesmama. Taj deo biblije uvek

posmatram kao izdvojen deo nekoliko odlicnih i jako mudrih kreativaca koji nije apsolutno u sluzbi Jevrejske religije i preporucujem svakome od srca da ih procita, mozete samo postati moralniji, mudriji i pametniji.

Prorocke knjige su jedini deo starog zaveta o kojima bi mogla da se povede debata i da se ozbiljno ukrste misljenja, teologa, naucnika i istoricara. Bez obzira sto i tu veliki deo cine apsurdni tekstovi i transparentna fenomenologija, ipak ima dosta delova koji zasluuju svaku paznju. Prorocke knjige su jos uvek ostale poprilično netaknute od strane ateista, tesko ih je „napasti“, imaju jak odbrambeni zid ali isto tako, cinjenica je da one ne uticu mnogo na celokupni pogled i na ubedljivost religiozne strane starog zaveta [osim onih koji najavljuju dolazak mesije]. Ako bi „neki drugi bog“ bio saradnik ovih proroka, onda bi se moglo ozbiljno uzeti u obzir njihovo pripovedanje ali s' obzirom da je starozavetni bog isti za sve u svim delovima starog zaveta, ipak cu ih ostaviti po strani, uz ponovnu konstataciju da im ne treba bas tek tako okretati ledja.

Stari zavet je zaista sam sebi zadao najtezi udarac, naravno, samim tim i Jevrejskoj veri i Jevrejima. Bez ikakve zelje da uvredim Jevrejski narod i njihovu veru, i uz svo postovanje... preporucujem stari zavet svakome da procita, pre svega zbog literalne vrednosti ili kao moguci deo Jevrejske istorije ali uzeti stari zavet kao osnovu jedne religije [i jos dve najvece, naknadno nastale iz nje], to je totalna ludost! Cini mi se da bi bilo koja „mracno“ napisana bajka bila manje apsurdna i ispunjenija ljubavlju od starog zaveta. Danasnji Jevreji nisu krivi za ono sto ih je „snaslo“ u starom zavetu... nisu ni krivi za ono sto ih je snaslo i u novom zavetu ali samoj revnoscu kojom ispovedaju svoju religiju i postuju svoju istoriju zapisanu u starom zavetu, kao istinitu, kao i stavom da su „izabrani“ narod... kao da prihvataju nasledje koje verovatno nezasluuju, pa se najiskrenije cudim tom narodu i ne mogu da ih razumem. Naravno da ne mislim da treba da se odreknu svoje vere i svog porekla ali svakako treba da prepoznaju sta je

dobro i moguće istinito, a šta ne, u starom zavetu i što se tiče vere i istorije. Da postoji knjiga stara tri milenijuma i da u njoj piše da je moj narod postao od dva marsovca koji su došli na zemlju, zar bi bilo ko normalan mogao i da pomisli da je to možda istina, jer je zapisano u prastarim knjigama.

6.

HRISCANSTVO

„ne zivi covek o samom hlebu,

no o svakoj reci koja izadje

iz usta bozjih“

Jev.Mat.-2[4,4]

Da nema koren u Jevrejskoj religiji,danas bi bila daleko mocnija i shvatljivija religija[ali,kontradiktorno, tesko da bi onda uopste pozivela do danasnjih dana]. Hriscanstvo se zasniva na dvadeset sedam knjiga koji se zovu novi zavet i u kojima se nalazi zapisan zivot i delo samog Isusa[jevandjelja],zatim delo njegovih apostola u pocetku razvoja ove religije i otkrivenja,kao i na starom zavetu[svete knjige jevrejske religije].

Zasto Jevreji nisu prihvatili Isusa,to je jasno i razumno,oni su od zapisane objave starozavetnih proroka, logicno ocekivali nesto sasvim drugo i sasvim drugu licnost,kao sto su to bili Simon ili S.Bar Kochba[koje i jesu u jednom trenutku smatrali mesijama],ocekivali su spasitelja od rimljana i bede a dobili su coveka koji im nudi samo nadu i ljubav i koji se cak usudio da „popravlja“ i samu njihovu veru,uz tvrdnju da je bozji sin. Naravno da su odreagovali tako kako su odreagovali i sa toliko sumnjicavosti. Cak su i Jovana krstitelja radije prihvatili kao dolazeceg mesiju nego Isusa. Da li su im se hriscani zbog toga osvetili tako sto su vesto izveli da Jevreji sami na sebe bace kletvu,koja ce ih pratiti evo vec dve hiljade godina ili je povod bio skidanje „ljage“ sa Rimljana,to ostaje veliko pitanje. Mada je najverovatnije da su oba razloga

zastupljena u manjoj ili vecoj meri. Ali je cinjenica da bez Jevreja ne bi danas bilo ni hriscanstva kao vere. Zanimljivo je da Hrista priznaju cak tri vere,ne i u istom „svojstvu“[Isus je priznat i u Hinduizmu],samo medju svojim narodom nije naisao na dobrodoslicu.

Hriscanstvo ne karakterise velika apsurdnost a jos manje kontradiktornost[osim u pojedinim slucajevima,najcesce u razlicitosti pojedinih delova jevandjelja]. Ali je zato prava fenomenoloska religija. Ono sto izdvaja Hriscanstvo od Judaizma je to sto mu protivnici ne mogu prici sa svih strana. Veliki deo fenomenologije ove religije moze se u velikom procentu pobiti zvanicnom naukom i zdravim razumom. Ali ponavljam,ne stopostotnim procentom vec velikim a sve dok postoji i najmanja mogucnost da nauka nije u pravu u dokazima protiv,postoji i sansa da je Hriscanstvo u pravu. Sto se tice zdravog razuma, tu smo jos tanji..zdrav razum i nije neka garancija istinitosti,za to imamo pregrst dokaza. U Hriscanstvu su najbitnije dve stvari,dakle nemogucnost apsolutnog opovrgavanja a ni mogucnost takozvanog „proveravanja“ dogadjaja na kojima se zasniva. To se nikada nece promeniti ,tako da ce „poluidiotski rat“ i debate naucnika,ateista i teologa trajati vecno i bez apsolutnog pobednika. Tacno da je nauka u prednosti i da velikim delom rusi vecinu „postulata“ hriscanske vere ali je nikada nece opovrgnuti,pogotovo sto nauka,koliko god napredovala u svim oblastima,nikada nece moci da se priblizi covekovoju dusi,a problem teodiceje je od naucnog objasnjenja daleko kao zemlja od Betelgeza. Jos jedna prednost hriscanstva je njegovo ucenje...moralnost i velika ljubav boga prema ljudima i zatim najhumaniji „zakoni“ koji to isto traze i u odnosu coveka prema coveku,daju joj za pravo da mora i treba da bude tu. Na kraju krajeva,ne zaboravimo da je smisao Hristovog postojanja bio da odigra ulogu spasitelja covecanstva od propasti koja je neminovna zbog sveopste gresnosti i da je zbog toga prineo samog sebe na zrtvu uz velika mucenja.

Po meni, četiri problema stoje ispred hrišćanstva koji mu zadaju „udarce“ i kojih je hrišćanstvo trebalo u startu da se oslobodi ili da nađe objektivnije rešenje. To je problem već pomenutog korena u Jevrejstvu, problem nespretnih pokušaja objašnjenja teodiceje, problem institucionalizacije ove religije i ikonopoklonstvo. Odvajanje od svog korena je pokušano, naknadno, „prepravljanjem“ dela biblije i pokušajem odbacivanja Jevreja od sebe ali odvajanje od istog boga nije bilo moguće [mada je bilo i takvih pokušaja]. Tu su im starozavetni proroci poturili nogu. Ono što je Isus iskoristio na kraju će ga koštati neubedljivosti. Ali tu ništa, naravno ne možemo zameriti samom Isusu već onima koji su došli posle njega a u njegovo ime...i zloupotrebili ga.

Što se tiče teodiceje, tu stojimo isto. U novom zavetu se sve završava iskupljenjem svih grehova mukama i smrću samog osnivača religije. Kasnija tumačenja problema teodiceje prave pravu zbrku među ljudima i čini se samo su pogorsavala problem. Problem teodiceje je zaokupio mnoge umove ali niko nije našao realno objašnjenje, koje bi bilo prihvatljivo običnom čoveku. Obično bi se vraćali starozavetnom pragrehu i tu tražili rešenje što je bilo besmisleno i potpuno nepotrebno. Crkveni oci su imali još neverovatnija [i nikada ista] objašnjenja. U sustini, ponavlja se priča staroga zaveta, zagovornici i tumači hrišćanstva su upropastili sve ono dobro što je Isus uradio ili mislio da uradi. Zbog takvih stavova, čini mi se da treba da budu po sve zadovoljni brojem hrišćana u svetu. Mene lično čudi da ih ima i toliko.

Isusovo istorijsko postojanje ću obraditi na kraju ovog poglavlja iz više razloga, jedini je prorok sa „sumnjivim“ istorijskim postojanjem a i kao najveća religija danasnjice, logično je da se i to pitanje postavi. Nekoliko pisanih tragova postoje, oni drugi direktniji [neko bi ih nazvao „arheološkim“, što mi ne zvuči baš dobro] ne postoje. Lično smatram da je postojao i da je radio ono što jevanđelja kažu da je radio [ne u svemu, naravno...i ne u svim jevanđeljima, Jovanovo je najrealnije] ali ga u

najvecem delu knjige necu tretirati kao istorijsku licnost vec kao ideju. Odlicnu ideju. Kada sam vec pomenuo jevandjelje po Jovanu, treba reci da se ono zaista razlikuje od ostala tri i da se u velikoj meri slaze sa nekim istorijskim zapisima o Isusu. Sto se tice Jovanovog otkrivenja [za koje nismo sigurni da je bas njegovo ili ne bar u celini] i onoga sto je u njemu zapisano, tumaci se na potpuno pogresan nacin. [a tumaca je kroz istoriju bilo zaista mnogo], medjutim, licno ga ne bih ubrajao u „knjige“ novog zaveta, s obzirom da je dosta kasnije uvrsten, kao i zbog toga sto ima krajnje „sumnjivu“ završnicu.

Osnovu hriscanske vere cini vaskrsenje Isusovo. Taj najbitniji temelj hriscanske vere, nauka nikada nece moci bitno da uzdrma a jos manje da proveriti. Smrt ce zauvek ostati tajna za ljude, tako da su zaista neozbiljni i smesni napadi ateista i njihovi dokazi protiv samog vaskrsenja. Tu jedino mozemo verovati ili ne..ali traziti dokaze-za i –protiv, spada u besmislicu. Da i samo vaskrsenje stoji na vrlo klimavim nogama, to je cinjenica ali je isto tako cinjenica da ipak stoji i da nikada nece pasti, makar noge napravili daleko klimavijim. Srusiti vaskrsenje je nemoguće. Postoje i stvari vezane za hriscanstvo koje deluju kao suvise „ozbiljna „ pitanja da bi olako presli preko njih. Primer su prvi hriscanski mucenici a pre svega apostol Pavle. Preobraćanje Pavla, kao i ranih mucenika hriscanstva je takodje tema koju ozbiljni „agresivni“ ateisti potpuno zaobilaze. A svi ponudjeni odgovori koje sam procitao ili cuo su toliko besmisleno glupi da ne zaslužu nikakvu paznju. Isto se odnosi i na sveti oganj. Realna objasnjenja, vrlo moguće da postoje ali za sada ih nema niti ce ih skoro biti. Samo Hricanstvo je daleko imunije od napada nego Jevrejska vera a ima i taj odbrambeni zid u vidu visokih moralnih nacela i velike ljubavi i oprastanja, kao i u samom liku Isusa Hrista.

Naravno i u novom zavetu postoje delovi koji sami sebi zabijaju noz u ledja ali su daleko blazi i mnogo ih manje ima nego u starom zavetu. Ono sto

Hriscanstvu daje veliku neozbiljnost i ozbiljnu podlogu za napade ateista je ono sto dolazi kasnije,dakle,od onih koji su na sebe preuzeli sirenje Hristovih ideala i od „velikih boraca“ za hriscanstvo. Takvo stanje se progresivno siri i danas je toliko uzelo maha da je,slobodno mogu reci,obesmisnilo izvorno hriscanstvo. Pocesvi od samih jevandjelja[koji su daleko od originala] pocinje dodvoravanje rimljanima,radi lakseg pridobijanja istih a i „udarac“ na jevreje iz istih razloga. Skrivanje istinitog zivota i dela Isusa Hrista,pocinje u najvecoj meri prihvatanjem hriscanstva od strane Rimskog carstva i traje tokom citavog srednjeg veka. Ono sto su tada hteli da postignu [i uspeli] takvim skrivanjem istine danas im se vraca kao bumerang i zadaje hriscanstvu veoma jak udarac,koji sasvim sigurno ne zasluzuje. Ne zaboravimo to na kakvom tlu je i u koje vreme hriscanstvo nastalo kao i vaznu cinjenicu da je izvorno hriscanstvo nastupalo kao ideologija ojadjenih,siromasnih,obespravljenih i hendikepiranih pojedinaca unutar carstva mocnih,bogatih i omrznutih rimljana. Hriscanstvo sasvim sigurno ne bi postala jaka i ozbiljna religija da nije svoje korene pustila upravo u rimskom carstvu. Toga svesni,rani hriscani u trecem veku cine jednu svesnu korekciju unutar vere. Naime,pocela se pripovedati nova dogma po kojoj nije bilo bitno da li je covek siromah duhom i telom vec je bilo bitno [pokoravati se crkvi bez obzira na to kako vernik zivi. Naravno,vise nije bilo prepreka,mirno se moglo izaci iz katakombi i hriscanstvo postaje daleko prihvatljivije. Uporedimo li izvorno hriscanstvo[ovde mislim na hriscanstvo do drugog veka] sa danasnjim,necemo naci mnogo toga zajednickog.

Treci i mozda najveći „udarac“ hriscanstvo trpi institualizacijom svoje vere koja u samom pocetku i nije predstavljala toliki problem, koliko je danas jasno da je to velika greska. Uspostavljanje i postojanje crkve,hramova a donekle i manastira ce biti najodgovorniji i najveći krivac ako iz godine u godinu broj vernika bude opadao,sto je sasvim izvesno,narocito kod onog dela „deklarativnih“ hriscana koji i cine 99% vernika. Institualizacijom vere

ona dolazi do dva najveća sredstva da poveća svoju moć, novca i politike. Omogućuje sebi ogromna materijalna sredstva kao i uplitanje u politiku što je čini izuzetno moćnom i stavlja je u red najuticajnijih institucija. Dobijam takve moći udaljava se od izvornog hrišćanstva i ubrzano gubi svoje vernike a dobija protivnike čak i unutar same vere. Tako upletena u sve pore društva i tako novčano moćna, nije više podložna nikakvoj novoj reformaciji, niti bi je moglo biti moguće izvesti. Manastiri postoje kao podvizičke zajednice i u tome se znatno razlikuju od crkve i hramova, pa se mogu smatrati poželjnim u hrišćanskoj veri ali je i kod većine takvih podvizničkih zajednica sve prisutnije gore navedeno zlo što je logično jer pripadaju istoj instituciji i neodvojivi su deo nje. Prisustvo manastira je sasvim opravdano iz više razloga, ako podviznici žele da žive u zajednici, zbog okupljanja pravovernika i njihovog učestvovanja u liturgijama, pričescima ili duhovnim razgovorima sa ocima manastira. Najzad, donosenjem darova, najčešće u hrani, ogrevu i ostalim ličnim potrebama, pravovernici i „izdržavaju“ podviznike u najvećoj meri. U manastirima se ne smeju za novac prodavati razni suveniri ili drugi predmeti izradjeni od strane monaha ili nabavljeni specijalno za trgovinu [krstici, kalendari, ikonice, brojanice i dr.], što nazalost nećete doživeti ni u jednom manastiru. Manastiri koji koriste komunalne usluge [voda, struja..] su oslobođeni plaćanja i svi monasi moraju imati besplatno zdravstveno osiguranje. Manastiri uvek imaju svoje imanje koje monasi sami obradjuju ili uz pomoć vernika koji im pomazu fizički i tehnički. Nikakve potrebe manastiri nemaju za novcem niti drugim materijalnim vrednostima, jer se to kosi sa osnovima monaskog života. Ispunjenje „zahteva“ nesticanja je jedan od najbitnijih „zakona“ podvizničkog života, zato monasi moraju u punom smislu reći, da budu slobodni od svega što bi okupiralo njegov duh nekim koristoljubivim mastanjima. To ćete danas zaista retko videti. Uostalom u svakom manastiru ćete videti parkirani džip [za manastirske potrebe], kompjutere, mob. telefone pa čak i profile na društvenim mrežama. Slažem se da treba držati korak sa tehnikom i novim

informatičkim mogućnostima, ali to je kod podviznika apsolutno protivno pravilima asketskog života. Crkve i katolicke i pravoslavne, priznaju mogućnost molitve preko mobilnog telefona čak na zvaničnim sajtovima crkve postoji mogućnost skidanja aplikacija za molitve[?]. Crkva razmišlja i o mogućnosti ispovedanja na ovaj način[nije sala] ,tvrdi da su mobilni telefoni „dobra“ stvar jer približuju još više vernika i sveštenika a i kakva je razlika molitve iz knjige ili sa telefona[??].

Podviznici koji žele da provedu život sami u molitvi, imaju takvu mogućnost „izdvajanja“ iz zajednice ali moraju ostati pre svega duhovnici. U suprotnom njihov čin je egoističan i ne bi se trebali smatrati pravovernim hriscanima.[takvih slučajeva ima mnogo ali se oni smatraju velikim podviznicima što je potpuno besmisleno]. Manastiri dakle, moraju da budu jedina „svetilista“, samostalna i naravno neprofitna. Nažalost danas svakodnevno čujemo da je neko pomogao neki manastir u vidu velikih novčanih sredstava, što je protivno izvornom hriscanstvu, monasi kao i sami ktitori vrše najozbiljniji hriscanski greh-simoniju.

Crkve i hramovi, za razliku od manastira su potpuno nepotrebni i služe isključivo otimacini para od vernika i pokušaju kontrole nad njima. Sveštenici su svakako potrebni, jer duhovnika svako treba da ima kao što ima i izabranog lekara ali svešteniku ni čoveku verniku, crkva nije ni najmanje potrebna. Tako nešto sasvim sigurno nema podlogu u originalnim jevandjeljima niti ima opravdanost recenica da je crkva dom vernika ili božja kuća.. Vernik ima svako pravo da samostalno i nezavisno od crkve vrši čin molitve, ispovedanja i pokajanja. Sveštenik takodje mora da živi podvizničkim životom što nije slučaj jer su oni izgleda profesionalni duhovnici, što je još jedno skrnavljenje hriscanske vere. Hijerarhija u hriscanstvu je takodje potpuno besmislena [osim ako nije preduzeće, a to izgleda jeste], jer za hijerarhijom nema potrebe... postoji jevandjelje i vernici koji žive prema njemu, samostalno ili u zajednici. Čemu onda

Patrijah, Papa, episkopi, biskupi, igumani...??? Jevandjelja tacno govore sta i kako, tu ne trebaju tumaci, novi zakoni i zakonodavci, naredbodavci, organizatori.....jednostavno vernik, monah, svetenik, zivi onako kako ga uci jevandjelje. Nema razlike izmedju bilo koga, niti ima potrebe, svetenik i vernik su isto, osim sto je svetenik apsolutno posvecen veri i duzan je da vodi racuna o duhovnom zivotu svog vernika. Potreba za svetenikom kao „skolovanim vernikom“ je isto kao imati citaoca knjige i skolovanog citaoca knjige.

Teologija je nauka koja nema apsolutno nikakvu svrhu i to je jos jedan dokaz postojanja preduzeca zvana crkva. Teologija je nacin da se spekulativno formulise doktrina jedne vere a s' obzirom da se religija temelji na veri, koja samu sebe podrazumeva, teologija je apsolutni visak. Hriscanstvo cini jedna knjiga koja se zove novi zavet i koja je posve jasna i sadrzi sve potrebno. Ne moze se „tumaciti“ niti od nje praviti nauka. Ono sto se ne nalazi u novom zavetu, crkva [posto je vec resila da postoji] ne sme niti moze da bude tema razgovora, tumacenja, rasprave ili naknadnog donosenja zakona ili saveta. A opet, sasvim suprotno, danas nam crkva daje zakone koji nemaju nikakvu podlogu u novom zavetu ili nam duhovnici daju savete po sopstvenom tumacenju. Hriscanstvo je i ovako zagadjeno ostacima paganizma, i nekim nepojmivim zakonima koji su uvedeni tokom srednjeg veka tako da zaista ne treba da ulazi u nesto sto nije u njenom domenu ili sto se ne nalazi u knjigama novog zaveta. Isus sasvim sigurno nije zeleo ovakvu religiju kakom su je stvorili njegovi „naslednici“ dve hiljade godina posle njega. Predivna licnost i ideja, unistena od onih koji su i koji bi trebali da je sprovode.

Sto se ikonopoklonstva tice, sasvim je razumno da se ikonopoklonstvo vrsi nad Isusovim likom [mada je i to donekle protivno hriscanstvu], razumno je i da se jevandjelja prikazuju u slikama ali ne i da se pred njima klanja, medjutim, cinjenica je da je Isusov lik gotovo najmanje zastupljen i da postoji na hiljade „svetaca“ ciji likovi krase ikone i nad kojim vernici vrse

svoje molitve. Po većini istraživanja, u molitvama hrišćanskih vernika Isus je tek na trećem mestu, što je direktna posledica ikonopoklonstva. Apsurd je moliti se i slaviti bilo koji drugi hrišćanski lik osim samog Isusa, odnosno svetog trojstva. Na hiljade svetaca, sasvim „sumnjivo“ proglašeni od crkvenih otaca [a posebno je pitanje odakle im takvo pravo], pravi od hrišćanstva gotovo politeističku religiju, gde čak postoje i elementi mitova. Kanonizovanje Kirila Aleksandrijskog i sličnih „prepodobnih“ krvopija mračnog srednjeg veka dovoljno govori o kriterijumima „zirija“. Najapsurdniji primer kanonizovanja je sveti Matej etiopski, koji je bio mucitelj i ubica jednog od najvećih apostola hrišćanstva jevandjeliste Mateja. Pokajanjem, postaje episkop a kasnije i svetac. Pokajao se i Juda, čak šta više, njemu je „uloga“ izdajice bila namenjena u „predstavi“ zvanjovaskrsenje i hrišćanstvo... pa je ostao najomraženija ličnost hrišćanstva.

Uz gore pomenutu mogućnost da crkveni oci kanonizuju pojedine vernike i crkvene velikodostojnike, postoji još elemenata koji nanose štetu hrišćanskoj veri, doduse na mnogo manji način nego četiri pomenute. Pre svega tu mislim na pisana tumačenja delova novog zaveta, podelu hrišćanske vere na više grupa i podgrupa i nezauzimanje istih stavova, pa čak i razliku u ispovedanje vere, što sve skupa čini ovu religiju pomalo neozbiljnom, bez obzira što izvorno hrišćanstvo ima ubedljivo najjači religijski potencijal od svih danas poznatih vera u svetu. Često pominjem rec- „izvorno“, ali moram, bas zbog naglasavanja velike razlike između izvornog i kasnijeg hrišćanstva. Opravdam „napade“ na današnju hrišćansku religiju, ali sam veliki protivnik napada na izvorni oblik ove vere i na samog Isusa. Apsurdno je to, da je čovek [ili bogočovek] koji je toliko ispunjen ljubavlju i koji je toliko promovisao moralne zakone ličnim primerom, kroz istoriju imao više tuzilaca i sudija nego najveći zlikovci čovečanstva, ukupno. Ako ništa drugo, Hrišćanstvo [odnosno Isus], dali su nam najmoralnije literalno delo

ikada, u vidu- beseda na gori i pokazao nam licnim primerom kakvu zrtvu covek treba da podnese ako veruje u svoje ideje.

Da se vratim takozvanoj Hristologiji,koja promatra Isusa iz dva ugla-njegovo postojanje iz istorijskih i jevandjeljskih izvora. Sto se istorijskog postojanja tice,“nauka“ se oslanja na vise naucnih disciplina,arheologiju,antropologiju,istoriju,folklor,lingvistiku...zatim proucavanje usmenih predanja i biblijskih tekstova i njihovo povezivanje sa poznatim dogadjajima tog vremena,istrazivajuci i okolnosti porekla i knjizevne osobenosti.Dakle,radi se na tretmanu biblijskih spisa na osnovu prirodnih a ne natprirodnih artefakata. Ovakav vid „pronalazenja“ istorijskog Isusa,najvise je uzeo maha u doba prosvetiteljstva i traje do danasnjih dana. Da li hriscanska vera gubi ili dobija pronalazenjem dokaza za istorijsko postojanje Isusa,misljenja su podeljena. Licno smatram da gubi,jer ce se takvim dokazima izgubiti misticnost u veri i da ce Isusa vratiti u „oblik“ coveka,jer sasvim pouzdano mozemo reci da sva desavanja posle raspeca ne mozemo istorijski potvrditi.

Istoricari,naucnici i biblijski izucavaoci,proucavali su zvanicna jevandjelja,gnosticka jevandjelja,Hebrejska jevandjelja..zatim Talmud,svitke sa Mrtvog mora i Jevrejske i Rimske istoricare,savremenike Isusa,kao i mnoge druge autenticne zapise iz tog perioda. Sto se jevrejske knjizevnosti tice i njihovih istorijskih spisa,Isus se apsolutno nigde ne pominje. U Talmudu se pominje samo uzgred,dok se kod Josifa Flavija pominje dva ili tri puta,s tim sto je za jedno pominjanje,dokazano da je naknadno ubaceno od strane crkve. Rimski istoricari Isusa pominju samo u okviru razvitka hriscanstva. Dakle,osim jevandjelja,ne postoje ozbiljni istorijski „nalazi“ o postojanju Isusa Hrista. Zanimljivo je to da vecina naucnika optuzuje istoricare biblije ili hristologe,da namerno ne izlaze u javnost sa svojim utvrdjenim dokazima,da ne bi uznemirili hriscanske vernike i uzdrmali hriscanstvo. Ali necu ulaziti tako duboko u ovu temu. Treba navesti razloge zbog kojih je velika

verovatnoća da je Isus postojao [osim Flavija i Talmuda], a koje su izvučene na osnovu jevandjelja, izgleda jedinih „knjiga“ iz kojih moramo crpiti blizu biografiju ovog čoveka. Takozvana –višestruka potvrda, a to su dva nezavisna Jevandjelja, jevandjelje po Marku i jevandjelje po Jovanu, koji zaista imaju malo toga zajednickog a govore o gotovo istim stvarima. Bez obzira što se smatra da je jevandjelje po Jovanu, sasvim sigurno dopisano [deo posle raspeca], i ono se poziva na Hristov život i delo Isusa do trenutka smrti. Čak se i slaze sa navodima Josifa Flavija. Naucnici i istoricari biblije ne uzimaju „za ozbiljno“ jevandjelja po Mateju i Luki, jer je sasvim jasno da su nastala, gotovo prepisivanjem najstarijeg Markovog jevandjelja. Drugi dokaz su gnosticka jevandjelja koja takodje nezavisno od Markovog i Jovanovog, opisuju, odnosno pominju Isusa. Treće, kod ranih hriscana [kao i kod jevreja], raspece [od strane rimljana] je bilo najveće moguće ponizenje i sramota i gotovo sigurno da ne bi bilo opisano da se nije desilo. Da su hteli Isusovu smrt da izmisle, sasvim sigurno to ne bi bilo raspece, jer raspece nije bila jedina smrtna kazna tadašnjeg Rima, čak je bila najredja i služila je samo za najokorelije ubice i kradljivce, kao čin sramote pred sopstvenim narodom.

Vecina naucnika i biblijskih istoricara slazu se u tome da je mitski deo price o Isusu uzet iz religija Egipta, Grčke i Rima [jer ruku na srce, neverovatne slicnosti postoje] ali su za sada slozni i u tome da je Isus postojao i delovao kroz svoju ideju. Kao što sam već rekao, lično se slazem sa ovakvim stavom i mitskim i istorijskim, ali mislim da je taj čovek zaista imao takvu ideju da „preobrati“ zalutale Jevreje, da je cvrsto verovao u svoju dobru ideju, da je delovao u tom pravcu i da je stradao zbog toga na krstu, osudjen od prefekta Pilata, sa istim onim natpisom nad glavom, koji je i opisan u jevandjeljima. Sve ostalo je stvar vere.

7.

ISLAM

„Allah je dao Sulejmanu bin Davidu da izabere izmedju znanja i vlasti, Sulejman izabra znanje. Samo zbog toga Allah mu podari i vlast“

Djami Bayan-il-Ilm 1/114

Najmladja ali religija koja lagano ali sasvim sigurno prelazi u najvecu na svetu. Osnovao ju je svojim ucenjem Muhamed u sedmom veku nove ere. Po Islamskoj veri Muhamed je u ravni sa Nojem, Avramom, Mojsijem i Isusom. Ustvari, bog se objavio preko vise proroka, pocevsi od Adama, preko Avrama, Isusa i svoju konacnu objavu dao proroku Muhamedu. Problem korena u jevrejskoj religiji postoji i ovde ali je zato fenomenologija ove religije daleko ispod hriscanske sto je cini mnogo prihvatljivijom i jasnijom covjeku. Osim napada na ekstremne grupe islamske vere ova religija nema tako zestokih „problema“ sa atacima ateista, jer ruku na srce i nemaju toliko toga da pobijaju s' obzirom da je islam religija koja sve osim boga i proroka „spusta“ na zemlju. Vecce neprijatelje ima medju ostalim verama nego medju ateistima. I to najvise zbog cinjenice da pripadnici ostalih religija ne razumeju pojam dzihada kao i zbog cinjenice da pojedini islamski vernici zloupotrebljavaju namerno pogresnim tumacenjem ovaj pojam. Dzihad je neagresivna borba u odbrani islamske vere. Ali je agresivan vid borbe, predvidjen prema onima koji zagovaraju „nesamostalnost“ boga [tu spada i trojedinstvo] ili veru u vise bogova. Muslimani jako postuju Isusa, koji je prema kur'anu veliki prorok i ziv je uzdignut na nebo. Ali se zestoko protive njegovim izjednacavanjem sa bogom. Vecina onoga sto krasi

hriscanstvo,krasi i islam,s' tim sto je islamska vera daleko „strozija“ u svojoj veri i drzi se iskljucivo onoga sto stoji u kur'anu.[govorim o pravovernicima]. Ako bi bog postojao u obliku kakvom ga zamisljaju ove tri najvece monoteisticke religije,onda je islam primer kako treba postovati boga i kako treba da zivi jedan pravi vernik. Neke od „postulata“ islama bi zaista trebale da prihvate i ostale religije sestre ako ne zele da zavrse kao tradicionalisticke.

Islam nije opterecen ikonopoklonstvom,sto mu je zaista velika prednost ali kao i hriscanstvo ima u nasledju jevrejstvo,institualizaciju i problem teodiceje[ovo potonje opterecuje gotovo sve religije]. Institualizacija islama je dosta umerenija i mnogo vestije zamaskirana,tako da ne pricinjava bitan „udarac“ ovoj religiji. Sve u svemu,islam je religija koja i pored nekih „ispada“ ide u dobrom smeru,pre svega zahvaljujuci revnosti u veri i strogom drzanju zapisa iz kur'ana, koji za razliku od novog zaveta nije pretrpio neke jake promene[cak mozda i nikakve] i „nenamerno gubljenje pojedinih tekstova“.

Kur'an,kao knjiga sadrzi obilje mudrosti,morala i ljubavi kao i novi zavet i hriscani treba sasvim ozbiljno da joj pristupe jer kuran je samo nastavak novog zaveta[neko ga naziva i najnoviji zavet],jer izmedju ove dve knjige nema nikakvih neslaganja[nadovezuju se jedna na drugu] osim u pristupu prema Isusu,odnosno oko toga da li je Isus prorok-sudija ili je bogocovek. Isus je za njih Jevrejski prorok koji se posle stradanja uzdigao na nebo i koji ce se vratiti da nam sudi u svom drugom dolasku. Naravno da niti hriscani mogu da prihvate ovaj pristup,jer je Isus bogocovek, osnova njihove religije,niti muslimani mogu da prihvate hriscanski pristup prema Isusu ali u svemu ostalom,bitne razlike gotovo da nema,bog otac je zajednicki,postulati i zakoni isti. Ta prepreka u vidu jedan i jedini bog ili sveto trojstvo,bez obzira sto je prva „varijanta“ smislenija ne mora da pravi tako veliku razliku koja postoji danas izmedju ove dve religije. Zbog tih „varijanti“ mnogo krvi je palo bespotrebno i njihov zajednicki bog na to sigurno nece gledati blagonaklono koliko god to bilo u cilju sirenja i ucvrscivanja i jedne i druge vere. Gotovo da

je neshvatljivo zasto su ove dve vere nekada dolazile u neverovatno ostre i surovo krvave sukobe, jer za to zaista ne postoji nikakav razlog.

Postulati ove vere su apsolutno sadrzane u prorockoj knjizi kur'anu, odnosno zapisa ili otkrovenja koje je Muhamed dobio od andjela Gavrila [andjela glasnika u sve tri religije]. Kur'an nema dodatne spise, nema apsolutno nikakvih nejasnoca i kontradiktornosti pa samim tim nema ni dodatna tumacenja, niti postoji takva mogucnost. Ali i pored toga i u islamu se dogodila sizma, na dve struje - site i suniti. Mada je razlika izmedju ove dve struje daleko manja i bezopasnija od hriscanske sizme. Jedina razlika je u sporu oko Muhamedovog naslednika. Suniti koji cine najveći deo islamskih vernika veruju da je naslednik Abu Bakar, koji i jeste bio takozvani prvi kalifa posle smrti proroka Muhameda dok manjinski siti veruju da pravo na „nasledstvo“ pripada Muhamedovom necaku Aliju.

Ipak, ono mesto gde Islam najviše posrce i sto mu može stvarati veći problem je cinjenica da danas ne postoji umereni islam. Ili postoji ekstremno pravoverje [sto nije za osudu, jer to zahteva i sam kur'an] ili je u pitanju ekstremno krivoverje koje izvornom islamu pravi izuzetne probleme [ali i covcanstvu]. Sto se tice ekstremnog pravoverja, njega osudjuju samo ljudi van ove religije, koji smatraju da se time ogranicava ljudska sloboda. To apsolutno nije tacno. Vera je stvar izbora i onaj vernik koji zaista drzi do izvornih „postulata“ vere, zivi takav zivot sa zadovoljstvom. Islamsko pravoverje je upravo nacin kako treba da zivi jedan iskreni vernik bilo koje religije. Ekstremisti [krivovernici], kojih ima u manjem broju, jesu za svaku osudu jer njihov nacin dozivljavanja vere nema niceg zajednickog sa islamskom svetom knjigom. Kod hriscana je upravo obrnuta situacija... upravo je umerenih vernika ubedljivo najviše [njih smatram više tradicionalistima ili cak pseudohriscanima], dok postoji zaista mali broj ekstremnih pravovernika [najviše u manastirima]. Postoje i ekstremne pravoverne hriscanske grupe koje crkva smatra nezasluzeno sektasima [ziloti

kod hriscana,amisi kod jevreja],kao i one ekstremiste koji taj naziv apsolutno zasluuju[jehovini svedoci,sientolozi...]. Na kraju,mora se sa velikim znakom pitanja,upitati zbog cega je mnogo vise prelazaka iz ostalih vera u islam nego obrnuto. Ovaj znak pitanja ima upravo odgovor u poglavljima o judaizmu i hriscanstvu,mada,licno mislim da je za bilo kakve „popravke“ kasno,islam snazno grabi napred. Treba dati jos jednu napomenu radi lakseg shvatanja istorije ove religije ali i samih muslimana...to je religija koja posebno naglasava uspeh,zato i jeste agresivnog misionarskog duha.

Muslimani,jednostavno veruju da njihova religija moze u potpunosti ispuniti sve religijske i duhovne potrebe covcanstva. Zato tezi brzom i velikom sirenju[naravno,ne na agresivan nacin,mada se i to cesto desavalo].

Na kraju ove kratke price o tri najvece religije danasnjice,moram jos jednom naglasiti da nista ne zameram njihovim osnivacima Mojsiju,Hristu i Muhamedu,niti njihovim bogu,vec svaku apsurdnost,glupost,kontradiktornost ili fenomenologju u njihovim verama stavljam na teret njihovih naslednika,pisaca svetih knjiga,teologa,tumaca i verskih zajednica.

8.

PSEUDORELIGIJE

„bolje je sebe pobediti, nego pobedjivati druge,
Jer onaj ko je sebe pobedio, zauvek zivi obuzdan.
Takvu pobedu ni jedno živo bice,
u poraz pretvoriti ne moze.“

Sidarta Gautama Buda

Pod pojmom pseudoreligije ne podrazumevam lazne religije [gde ubrajam astrologiju, hiromantiju, tarotologiju i sl., mada ih mnogi interpretiraju kao pseudonauke, sto je smesno], vec iskljucivo ucenja i filozofije koje su kasnije usvojene kao religije, bez obzira sto njihovi osnivaci nisu isli u tom pravcu da njihovo ucenje postane religija. Ima ih mnogo ali cu se ovde opredeliti za dve, jednu zbog ogromnog broja vernika i kvaliteta filozofije-budizam i drugu zbog zanimljive zamisli i nepotrebnog sikaniranja-manihejstvo.

Manihejstvo je jos u samom startu proglaseno za jeres i to je ostalo i do danas. Mada se u pocetku ovo ucenje vrlo brzo sirilo i imalo mnogo pristalica, nije menjalo svoje doktrine pa samim tim i nije naslo podlogu u rimskom carstvu koje je bilo i najveći progonitelj manihejaca. Osnivac je persijanac Mani u trecem veku, koji je iz tri ucenja, Hristovog, Budistickog i Zaratustrinog [mazdaizma] uzeo ono najbolje i spojio u jedno vrlo zanimljivo i kvalitetno ucenje, doduse sa mnogo fenomenologije koje im uz rimljane i

kasnije hriscane, nije davalo mnogo nade.. Osnova učenja je –dualnost: dobro i zlo,svetlost i mrak,istina i laz,zivot i smrt...od kojih svaki ponaosob ima vise atributa,pomocu kojih se objasnjava sve.

Manihejstvo je jedino vece religijsko učenje[uz budizam] koje nema problem da objasni teodiceju a nisu optereceni ni ikonopoklonstvom. Uz vrlo dobra moralna nacela i uzdrzavanje od svih culnih zadovoljstava,sa odlicnom filozofskom osnovom,ovo učenje ne zasluuje napade kojim je izloženo toliko dugo vremena. Mani-a su pristalice smatrale vecim od Isusa i kao nekoga ko je tu da ispuni Isusova obećanja,sto je naravno razlog da manihejstvo bude odbaceno kao velika jeres. Kao i poput svih drugih hereza,manihejci su bili podvrgnuti nemilosrdnim mucenjima inkvizicije ali kako manihejstvo propagira strpljenje u bilo kojoj situaciji,stoicki su podnosili muke i verovali u uspeh sirenja ove „religije“. Od mnogih grana manihejstva,vredi pomenuti bogumile kao takozvane „hriscanske manihejce“. Izbaci li se preterana fenomenologija,manihejstvo je jedno vrlo mudro i visoko moralno učenje, koje je narocito prihvatao najsiromasniji sloj ljudi. Uostalom,jedan od onih zaista malo apologeta koje izuzetno cenim,pogotovo po mudrosti njihovoj,sveti Augustin,je bio manihejac do prelaska u cisto hriscanstvo,mada se uticaja manihejstva nije nikada oslobodio. Danas je manihejstvo kao religija[uz dosta izmena] prihvacena jedino u nekim siromasnim delovima Indije i Kine,kao i delu Tibeta.

Sto se budizma tice,mislim da je to jedina „religija“ za koju ne treba trositi suvisne reci jer je poprilično svaki covek poznaje bar u osnovi. A sasvim sigurno da je to za coveka najzanimljivije i najprivlacnije učenje bez obzira na pripadajucu religiju. Uostalom,po filozofiji na cije korene je i postavljena,spada u najumniju,najistinitiju i najmudriju „religiju“. Mnoge njene postulate iskoristili su i dve najveće i najznacajnije vere,Hriscanstvo i Islam. Nije opterecena ni sa teodicejom,ni sa fenomenologijom,ni sa institualizacijom,jos manje ikonopoklonstvom,pa je sasvim sigurno

najprihvatljivija čoveku, jer je sa nebesa sve spušteno na zemlju. Uz Islam, sasvim sigurno religija koja se najbrže širi i dobija najviše „preletaca“ iz ostalih religija. Jedina je „religija“ protiv koje nemaju ništa ni naučnici ni ateisti, niti bi i imali šta da joj zamere, sve i da hoću. Jednostavno....jedina religija u kojoj bog ne postoji. Osnovno učenje budizma je da je želja uzrok svih ljudskih patnji i nevolja..naravno,budizam ima još „podučnja“ koje su objašnjene kroz uzrok i posledicu.

Druga bitna stvar je da je tako logična i analitički skrojena „religija“ da se budizam može objasniti, ako bi hteli i matematičkim formulama. Sa stanovista morala, najmoralnija religija od svih postojećih. Čak je i sa stanovista nekih nauka, naročito medicine i psihijatrije, vrlo preporučljiva. Jedina „mana“ zbog koje ova religija nije možda među vodećim u svetu po brojnosti, jeste to da traži previše odricanja, previše moralnosti i visoku inteligenciju „vernika“ jer za razliku od ostalih religija koje ne počivaju na filozofiji već na ideji, traži poprilično „moždane mase“ da bi se razumela i sprovodila. Možda mu je mana i u tome što je uopšte shvaćena kao religija a ne kao učenje, za šta najmanju odgovornost ima njen osnivač koji se i sam protivio i najmanjem religijskom tumačenju svog učenja. Buda je upravo insistirao na svojim rečima a ne na svom delu, zato je biografija ovog čoveka poprilično stura. Ali kao i svako privlačno učenje, odmah se nadje neko da ga „religizuje“ i institucionalizuje u cilju sticanja novca i moći. Što se izvornog budizma tiče, postojanje pagoda[hramova] nije deo institucionalizacije vere, već su to obeležja[spomenici] gde je razasut deo pepela ovog mudraca, posle smrti i spaljivanja. Danas, pogotovo na zapadu postoje razna „krila“ institucionalizovanog budizma[koja su daleko od izvornog Budizma sa elementima ozbiljnog sekticizma], koja bez obzira na sve veći broj pristalica ne nanosi štetu izvornom budizmu. Te zapadnjake budističke religije rade na kvantitetu, ostavljajući po strani kvalitet, tako da ljudi koji su u njoj ipak ne utiču mnogo na blaćenje budizma, jer da bi na nešto čovek uticao, potreban

mu je mozak, kojeg ovi očigledno nemaju. Na kraju...budizam će za mene uvek ostati savršena filozofija života i izuzetno mudro učenje a ne religija i njeno proučavanje iskreno preporučujem svima, bez obzira da li su vernici drugih vera ili neverujući. Moram se ovde dotaci i jedne činjenice, koja pokazuje da budizam ipak nije religija u pravom smislu već upravo filozofsko-mističko učenje, jer je veliki broj najvećih i najumnijih imena, nauke dvadesetog veka, tražio [a mnogi i našli] utocište u budizmu, naročito velikani fizike. Zaista ne postoji čovek koji je bio u dodiru sa izvornim budizmom, bilo direktno [posetom budističkim „svštenicima“] ili indirektno [kroz samo učenje, ove filozofije] a da je ostao ravnodušan.

Ipak ću, iz poštovanja kao i zbog velikog broja vernika, pomenuti imenom još neke religije koje se mogu uvrstiti u ovu grupu, pre svega jer su nastale kao filozofija i filozofsko učenje a tek naknadno pristalice takvih učenja su ih „prisvojili“ kao religije, koje i danas postoje...
Hinduizam, Konfucionizam, Taoizam, Sikizam, Zoroastrizam...!

AGNOSTICIZAM

„govoris li to sam od sebe

Ili ti drugi kazase o meni?“

Jev.Jov.-18[34]

Mnoge ljude zbunjuju pojmovi agnosticizam i gnosticizam ili ih cak i mesaju,a najrasirenije je misljenje da su to dve suprotnosti,sto je sasvim pogresno[mada znacenje reci na to upucuje]. Gnosticizam ima veze iskljucivo sa religijom i spada u verski pokret,uporedo nastao sa hriscanstvom[po nekim nesigurnim tvrdnjama i ranije] ciji je osnovni postulat da se covjek samo spoznajuci boga moze spasiti. Dakle,oni nisu trazili dokaze za postojanje boga vec su u dokazu videli svoje spasenje. To sto je najverovatnije uporedo nastao sa hriscanstvom ne znaci da je iskljucivo vezan za hriscansku religiju,mada je to danas ipak prihvaceno misljenje. Covjek je bozanski duh zarobljen u materijalnom svetu[koji je ujedno i izvor zla] i samo spoznajom boga moze sa sebe skinuti te materijalne okove i pribliziti mu se,postajuci duhovno bice.

Agnosticizam je vise filozofski pojam[skovan od strane T.Hakslija] i ne mora se obavezno vezati za religiju. To je vise vid skepticizma o necemu sto se ne moze saznati[postoji naucni agnosticizam,evolucijski...]. Kako ovde pricam o religiji,koristicu ga ka religijski agnosticizam. Jednostavno nacelo agnosticizma kaze da se bog ne moze dokazati. Agnosticizam cak sumnja i u ono sto je „dokazivo“ i takvim dokazima ne pridaje nikakav znacaj. To je ustvari opsti skepticizam prema religioznim verovanjima. Ne treba ga mesati

ni sa ateizmom mada su vecina ateista ustvari agnosticici[sto je posledica nepoznavanja pojmova]. Agnosticizam se moze podeliti u vise grupa ali cu pomenuti samo dve,bitne za ovu knjigu. Postoji jak i slab agnosticizam,medjutim razlika je mnogo veca nego sto to sami nazivi pokazuju. Kod jakog agnosticizma imamo stav da je apsolutno nemoguće coveku da sazna da li bog postoji. Slab agnosticizam daje tu mogucnost da se spozna bog ali se to jos nije desilo. Zato je blazi vid svojstven ljudima koji su blizi tome da postanu religiozni a jak vid agnosticizma je prelazni period ka ateizmu. Sa stanovista religije,agnosticizam je u ma kom obliku ateizam,ateisti na agnostike gledaju drugim ocima,a moje licno misljenje je da je agnosticizam,potpuna besmislica jer kao sto sam vise puta pominjao,religija se zasniva na veri a ne da dokazivanju ili nedokazivanju. Cak i da se apsolutno dokaze postojanje ili nepostojanje boga[sto je naravno nemoguće],religija ce zauvek postojati. Sto se tice filozofskog agnosticizma,smatram ga apsolutno opravdanim.

10.

PANTEIZAM

„svetiljka telu je oko,

Ako,dakle oko tvoje bude zdravo,

Sve ce telo tvoje svetlo biti.“

Jev.Mat.-6[22]

Dolazimo do takozvanih prirodnih religija. Njih postoji zaista mnogo ali su sve one izvedene iz panteizma ili deizma. Cak bi pravilnije bilo reci da su dobre ili lose mutacije ove dve prirodne religije.

Panteizam je učenje čiji je najbitniji postulat da su bog i kosmos[priroda] jedno te isto. Bog je poistovećen sa kosmosom i ne postoji zasebno od njega već je njegov sveobuhvatni deo i zajedno sa kosmosom se i razvija. Tvorac i tvorevina su ovde jedna ista stvar. Uzrok je ujedno,odnosno istovremeno i posledica. Glediste da je čovek[i sve u kosmosu] proizvod materije i energije a da je materija i energija sama bog,vrlo prihvatljivo za čoveka,ne čudi da ljudi ovakav stav lako prihvataju a da se samo tradicionalistički drže monoteističke religije kojoj pripadaju. Panteizam i deizam kao filozofsko-religiozne ideje sasvim sigurno obuhvataju po brojnosti više od polovine čovečanstva,bez obzira što se ogromna većina neizjasnjava tako. Sama rečenica koju vrlo često čujete: „verujem da nešto postoji..neka viša sila...energija...“ je klasično panteističko razmišljanje. Panteizam se ne zasniva samo na verovanju,već i na osećanju i razmišljanju što ga bitno razlikuje od pravog pojma religije.

Bitno je naglasiti da panteizam ne isključuje boga kao bivstvo, kako na to gledaju čak i mnogi veliki filozofi i umovi, očigledno da ga ni sami nisu shvatili. Mnogi ga čak vežu za deterministički materijalizam, što jasno govori da nemaju pojma o čemu pričaju. Panteizam jeste determinističko učenje [narocito Spinozizam] ali nije vezano isključivo za materiju. Spinozizam kao najveće „krilo“ panteizma i jeste uticalo na to da ga ljudi pogrešno shvataju i da panteizam isključivo gledaju kroz Spinozinog „boga“. Spinozizam je samo jedan stav ili ideja direktno izvedena iz panteizma [Deus sive natura]. Da je tako onda ne bi bilo razlike između panteizma i kosmologije, imali bi Spinoza-„Ajnstajnovog“ boga u kojeg je ovaj potonji i „verovao“.

Gledano sa filozofske strane, još je Platon propagirao panteizam, kao i mnogi filozofi idealisti posle njega. Čak se panteizam može smatrati prareligijom koja bi mogla biti izvor i čoveka kao homoreligiosusa i potonjih mitova. Spinoza je samo prvi [i na svoj način] sa širokog aspekta opisao panteizam. Naravno, pitanje bi bilo da li bi trebali da se molimo..npr. biljci da poraste jer je bog udahnut i u nju, da li bi trebali da se molimo planini na koju se penjemo da se sneg ne obrusi na nas, jer je bog udahnut i u planinu i u sneg? Odgovor je - da! Panteizam [u svom izvornom obliku] to apsolutno podrazumeva. Ali treba praviti razliku između mitoloških bogova gde svaka stvar ima svog boga i panteizma gde je jedan bog u svakoj stvari. Spinozizam to ne podrazumeva jer je apsolutno deterministički, odnosno razvitak božjeg bica podrazumeva i razvitak kosmosa koji sačinjava. Treba ipak naglasiti da savremeni panteizam ima uglavnom koren u Spinozinom bogu i da se na pojam panteizma tako i gleda. Dakle ne kao izvorni panteizam gde postoji i molitva i klananje..vec kao religiozno učenje koje je oslobođeno toga jer ne postoji mogućnost uticanja. Vecina ili bolje reci sve monoteisticke religije panteizam osudjuju, što je normalno ali treba istaci i njihov stav da je panteizam- ekstremno učenje protivno zdravom razumu???? Jeste da se ja protivim postojanju pojma-zdrav razum ali trebalo bi ipak objasniti

teozima, sta za vecinu taj pojam predstavlja. Panteizam i jeste prirodna religija upravo zbog toga sto je lisena suvisne fenomenologije,sto je vezana uz prirodu i sto je logicki prihvatljivija od mistickih,objavljivackih ili prorockih religija.

11.

DEIZAM

„Ja spavam a srce je moje budno“

Pesm.nad pesm.-5[2]

Pricu o deizmu opet moram poceti opovrgavanjem vecine misljenja da je to „religija“ ciji podupiraci treba da budu razum i nauka a ne tvrdnje i stavovi koji se ne mogu proveriti. Deizam ne lezi samo u recenici da kosmos nije slucajno nastao,vec deizam podrazumeva i boga. Mnogi ga i ne gledaju kao religiju vec kao ucenje ili stanoviste a deizam je ustvari mnogo vise religija od panteizma. Deizam,najprostije receno je verovanje da je tvorac stvorio kosmos i postavio zakone koji upravljaju njime i da vise ne ucestvuje u dogadjajima koji se u njemu desavaju. On je samo „podesio“ sve zakone,tako da se kosmos razvija kako se razvija i da dovede do stvaranja zivota. Kada kazem zakone,naravno,mislim na prirodne zakone. Dakle,rec je o tvorcu a ne o prauzroku,sto pravi najvecu pometnju u njegovom shvatanju.Religiozni determinizam je ovde apsolutno iskljucen i sto se tice sudbine kosmosa kao i sudbine coveka. Ateistickim i naucnim shvatanjem,smatraju ga samo oni koji nisu sigurni u svoj ateizam ili u zvanicnu nauku,sto deizam mozda svrstava u najbrojniju „religiju“. Mada deizam moze da bude „spasitelj“ nauke na onim mestima gde ona zataji ili ne moze da da odgovor.Od svih religioznih pokreta i ucenja,deizam je najlogicniji,sa sasvim malo fenomenologije. Nepostojanje determinizma ga oslobadja problema teodiceje,ne postoji institualizacija,ne postoji ikonopoklonstvo,hramovi,rituali,molitve,odricanja...sto ga cini vrlo prihvatljivim i primamljivim ,bez obzira sto bog ostaje na nebu. Misljenje koje cesto cujem da su deisti i ateisti jedno te isto,osim po odgovoru na

pitanje:-da li postoji tvorac?,nema smisla samo po sebi, jer sa postojanjem boga, mora postojati i religija. Isto je tako netacno da deisti ne veruju u zagrobni zivot[koji se doduse razlikuje od crkvenog ucenja]. Postoje samo razlicite interpretacije postulata deizma ali sve vode ka istom cilju,sto je posledica toga da deisti nemaju niti zele organizovanu religiju.

Nagli razvoj deizma nastaje u doba prosvetiteljstva, koji ga i donekle preoblicuju, da bi ga priblizili tadašnjoj nauci, sto je i dovelo do toga da ga mnogi izjednacuju sa blagim vidom ateizma. Deizam, dakle nema osnovu u prauzroku vec u bogu i po tome je religija. Naravno, stavovi ostalih religija prema deizmu su takodje osudjujuci ali u mnogo manjem obimu nego prema panteizmu ali samo iz razloga sto nisu dovoljno shvaceni a ne zato sto im je deisticki bog blizi. Upravo najveći umovi covcanstva, odnosno vecina njih jesu bili pristalice deizma. Treba reci da deizam ostaje deizam bez obzira da li pristalica takvog oblika religije veruje u vrhovnog boga kojeg propagiraju tri najveće monoteisticke religije ili u nekog sasvim drugog boga, cak svako ima pravo da ga zamislja na svoj nacin[ali uvek kao bice].

12.

ATEIZAM

„jer se nalaze u narodu mom bezboznici,

Koji vrebaju kao pticari kad se pritaje,

Medju zamke da hvataju ljude.“

Pror.Jerem.-5[26]

Ateizam je pojam koji je vrlo tesko formulisati. Zato se pojavljuju razni tumaci i razne podele u okviru samih ateista. Pre svega treba razjasniti da ateizam nije ekstremna suprotnost teizmu vec odsustvo teizma. Dakle neverovanje u boga ili u bozanstva. Medjutim,ono sto mnoge buni je da postoje i ateisticke „religije“ poput izvornog budizma,hinduizma ili konfucionizma,odnosno kod religija koji nemaju boga[bar ne u izvornom obliku ucenja]. Da li su ateisti u sukobu i sa njima? Pa,naravno da nisu,a oni koji misle da jesu,neka sebi nadju neki drugi naziv. Suprotstavljanje ne samo bogovima vec i onom spiritualnom,transcedentnom,natprirodnom,misticnom...nema veze sa ateizmom. Da su ateisti protiv svakog vida religije ili religiofilozofije,stav je kojeg su najvise poduprli pristalice materijalisticke, empiristicke i pozitivisticke filozofije. Ateizam sa verom nema nista i sa istom nije u sukobu. Zato se „zapadni“ i „istocni“ ateizam razlikuju u velikoj meri. Sam po sebi,takav izopaceni ateizam nema nikakvu svrhu,jer ne trazimo negaciju za toliko mnog bitnih stvari koji su u ravni teizma,pa ne vidim zasto bi se teizam izdvajao.

Ateizam je institucionalizovan sa istom namerom kao i religiozni pokreti, radi sticanja novca, eventualne moci ili prosipanja kvazi-pameti. Ateisticka udruzenja su u svetu vrlo jaka sto mozete videti po mnogo cemu, imaju izuzetno jak lobi a njihova navodna borba za istinu i dokazivanje da teizam sluzi za prodaju magle narodu, nema drugu svrhu osim one koju i sama negira. Licno, izmedju teizma i ateizma ja ne vidim nikakvu razliku, dva suprostavljena misljenja sa istim ciljem. Dokazivati da nesto sto je nesaznatljivo ne postoji, najapsurdniji je „slucaj“ koji sam cuo. Taj „rat“ ce trajati dokle postoji covecanstvo i nikada nece imati pobednika.

Na kraju, ne slazem se da apsolutni ateizam uopste postoji. Ljudi samo misle da jesu ateisti ali on sam nije u nasem arhetipu pa samim tim ne moze ni postojati. Cim nije „usadjen“ u nasu svest od postanka razumnog coveka, ni religijski ni evolucijski, ne moze postojati kao takav. Uostalom svaki covek je religiozan, cak i onaj koji otvoreno negira postojanje boga [ili prauzroka]. Ateizam ima neracionalni pristup, jer nije racionalno reci da nesto ne postoji jer ga nikada nismo videli. Ubedjeni ateisti [ja ih zovem izopaceni] koji nas zatrpavaju raznim knjigama i clancima i postaju takozvane „ikone“ ateizma, sa pregrst dokaza protiv postojanja boga, ustvari nisu nista drugo nego ljudi koji skrecu paznju na sebe i gledaju da se obogate. To su ljudi koji brkaju sve one pojmove koje sam u uvodu naveo, pa ce tako teizam opovrgavati dokazima evolucije, bez obzira sto evolucija nema apsolutno nikakve veze sa teizmom i obrnuto. Apsolutno sve, sto mislim o teistima mislim i o ateistima, to su dve grupacije ljudi koji prvo nisu upuceni u svoju suprotnost [niti su izgleda upuceni u pojam ateizma] a drugo, ljudi kojima je moc i novac jedini cilj. Napadati veru u boga i dokazivati njenu besmislenost nije ateizam vec ekstremni kvazi-ateizam sa amoralnim ciljem. Ateista je covek koji ima svoje pravo da ne veruje u boga [ili bar to misli] i to je jedina ispravna definicija. Ateista nije neko ko ce nam objasnjavati apsurdnost postanja iz biblije [osim ako knjiga kojom to dokazuje nije namenjena ljudima

sa izrazito niskom inteligencijom], ateista nije onaj koji ce nam dokazivati nepostojanje boga[onda je on izrazito neinteligentan], niti ateista moze biti neko ko ce opovrgavati vaskrsenje Isusovo i Muhamedov odlazak u nebo[osim ako sam nije prisustvovao „prevari“]. Ateista ne moze da ne veruje i napada samo monoteisticke bogove..ili samo jednog boga,on ne moze nista da napada,moze samo da ne veruje u svaki vid boga,svesnog prauzroka ili bozanstva. Ateista nema veze sa religijom vec sa teizmom. Napadati religiju i teologiju,to je sasvim druga stvar,da ne kazem korisna,ali to nije niti moze biti „posao“ ateista.

Borbu oko opravdanosti religije i teologije i to samo oko svrsishodnih stavova mogu da vode samo u uvodu nabrojani katastrofisti i uniformisti,revolucionisti[kreacionisti] i evolucionisti,materijalisti i idealisti,kriticari religije...a nikako grupa ljudi koja sebe naziva ateistima. Sto se samog postojanja boga tice,mogu se potegnuti samo dva ozbiljna argumenta protiv i nekoliko hiljada „razumnih“ argumenata ali ovi potonji se ne mogu smatrati ni priblizno ozbiljnim jer nas je upravo savremena nauka naucila da je razum sasvim „nesigurna“ stvar. Sto se tice religije i teologije tu vec imamo mnogo ozbiljnih stvari za razmatranje. Najzad,pomenuo bih jos i razne podele medju samim ateistima...implicitni,eksplicitni,slabi,cvrsti,pozitivni,negativni...ateizam,samo govori u prilog da ni sami ne znaju ,ko su i sta su,ali vrlo dobro znaju sta zele. Zamislite ako bi pojam asistolija[prestanak rada srca] delili na slabu,cvrstu,eksplicitnu,implicitnu asistoliju...! Dakle,ateizam je neverovanje u boga[umisljeno,naravno] a ne dokazivanje da on ne postoji,niti je ateizam suprotstavljen religiji,veri i teologiji,jer on po znacanju nema dodirnih tacaka sa ovim pojmovima. Ateizam nije isto sto i areligioznost.

IDEALIZAM I MATERIJALIZAM

„proklet da je koji bi zaveo slepca s puta“

Peta.knjig.Mojs.-27[18]

Dva filozofska pravca koji na izgled nemaju mnogo veze sa religijom ali dok je idealizam podupire,materijalizam je sam po sebi negira. Tako da cu se kratko osvrnuti na ove dve teme.

Idealizam je ontolosko stanoviste prvi put jasno obrazloženo kod Platona,pokusajem da se sve spozna na takav nacin da se utvrdi njegov eidos. Potreba da se uvidjanjem likova koji primarno tvore svaku stvar cineci je onim sto jeste,idealizam je prokrcio sebi put kroz filozofiju. U Idealizmu,bice se sustinski razlikuje od svega drugog,kao bice za sebe i po sebi i upravo takvim uobicavanjem lika na kojem nastaje a ne samom gradjom,materijalom ili tvari od koje se sastoji. Stoga je sasvim razumljivo zasto su duh i duhovne vrednosti u idealizmu u prvom planu. Dakle,idealizam je ontoloska pozicija koja sustinu svega vidi u njegovoj duhovnoj osnovi i primarnosti duha nad materijom...nezavisno postojanje prapojmova i zakona. Spoljni svet je samo pretstava koju subjekt opaza,tako je i materija samo oblik u kojem materija dolazi do izrazaja. Ovde sam samo kratko objasnio sustinu idealizma[apstraktnog i subjektivnog],u cilju njegove veze sa religijom,bez osvrta na vise postojećih vrsta idealizma, objektivni, apsolutni,prakticni....koji nemaju mnogo dodirnih tacaka sa temom koju obradjujemo. Ovakav vid idealizma je prihvatljiv za religijsku podlogu,pa je pomalo i cudno sto nije pustio dublje korenje u istoj. Umesto toga,prigrljen

je Aristotel[uz velikodusnu pomoc Aleksandra Makedonskog],koji ce crkvu u srednjem veku pretvoriti u „fabriku“ bezumlja,krvi i zla.

Nasuprot idealizmu,ontolosko stanoviste materijalizma je sasvim suprotno,radikalno suprotno. Sustina materijalizma karakterise se time sto na ontolosko pitanje-sta je bivstvo svih bica?-daje odgovor da je to materija. Materija je ono primarno u odnosu na svaki drugi moguci oblik ili nacin postojanja. Materija je jedina supstancija sveta i sustina svih stvari. Cak se i duhovne odnosno psihicke pojave objasnjavaju tako da su samo funkcije materije. Materija je nezavisna od duha i duh je „drugostepen“ u odnosu na materiju,pod uslovom da ga materijalizam uopste i smatra realnim. Dakle,sve sto jedno bice jeste,takvo je zato sto je materijalno. Realnost se sastoji iz mnoštva materijalnih stvari koje se razlikuju medjusobno po svojim odnosima i stanjima. Materija je prvi[polazni] i poslednji princip,pomocu koga se objasjava sve. Naravno i ovde postoje podele na koje se necu posebno osvrutati,Leukipov,Hobzov,Holbahov,Fojerbahov,Marksov...! Mada cemo se sa poslednja tri susresti,odnosno sa njihovim pojedinim stavovima u jednom delu knjige[kritika religije]. Materijalizam je naravno, apsolutno protivan i religiji i savremenoj nauci.

PLUTONIZAM I NEPTUNIZAM

„i navali voda i usta jako po zemlji,

I ladja stade ploviti po vodi“

Prva.knjig.Mojs.-7[18]

Dva pojma vezana pre sve ga za geologiju i geologiji prisne nauke ali neka od njihovih zapazanja koriste i religija i ateizam. Svadje i rasprave geologa u to doba prenela su se i na verska pitanja. Danas takve rasprave medju geolozima vise nema, vecina geologa pripada grupi plutunista dok je religija ostala na neptunistickom stavu[bez bukvalno ikakvih osnova]. Navescu samo jedan primer iz njihove rasprave za koji ste sasvim sigurno culi. U pitanju su ljusture skoljki koje se pronalaze na planinskim vrhovima i na mestima koja su daleko od reka i mora. Neptunisti,ciji je stav potekao od biblijskog potopa, tvrdili su da su se skoljke nasle na najvisim planinskim vrhovima,upravo kao razlog potopa,odnosno da su vode za vreme potopa prekrile svu kopnenu povrstinu,kao sto je to opisano u biblijskom potopu i prici o Noju i njegovoj barci. Kada je potop završen i voda se povukla,skoljke su ostale tu. Tako je potop,neptunistima geolozima dobro dosao za objasnjenje takve pojave dok je religiji takva pojava dobrodosla za potvrdu da se potop zaista dogodio. Plutonisti geolozi su imali suprotno misljenje,da nikakvog potopa nije bilo i da su se ljusture skoljki nasle na planinama,zbog izdizanja okeanskog tla,kao posledica dejstva jakih unutrasnjih sila zemlje,kao i vulkanskoj aktivnosti i zemljotresima.

Za razliku od neptunista,plutonisti su imali uz objasnjenje takve pojave i „dokaz“ da neptunisti grese. Jer,gde je nestala sva ta ogromna kolicina vode posle potopa? Ako je voda prekrivala sve te izuzetno visoke vrhove sveta,onda je to bila neverovatno velika kolicina vode,koja nije mogla tek tako da nestane. Kao i dokaz da bi zemlja zbog erozije postala jedna savrseno glatka sfera ako se planinski masivi ne bi neprestano uzdizali. Neptunisti nisu imali odgovor[ali jesu imali tvrdoglavost],a i kasniji razvoj geologije je pokazao da su plutonisti u najvećem delu bili u pravu. Medjutim i pored toga naicicete i danas na cesto potezanje argumenata planinskih skoljki,kao dokaz za potop. Naravno,ne radi se samo o ljusturama skoljki na planinama vec i na mnoge fosilne tragove vodenih stvorenja. Da ne bude zabune,geologija prihvata pojavu „potopa“ i taj dogadjaj je cinjenica ali se desio daleko ranije nego sto to religija tvrdi i daleko ranije nego sto je zivot nastao,takoreci jos na samom pocetku stvaranja,odnosno oblikovanja planete,kada je zemlja bila najobicnija stena bez trunke vode[koja se tada nalazila u atmosferi u vidu vodene pare]. Samo sto kisa nije padala u vidu neverovatnog pljuska cetrdeset dana vec je rominjala milionima godina.

KATASTROFIZAM I UNIFORMIZAM

„tada izgibe svaki stvor,
sto gamize po zemlji,
i svi ljudi.“

Prva.knjig.Mojs.-7[21]

Novi sukob geologa i paleontologa koji se prosirio i na religiju i ateizam. Laici,pa i neki naucnici ga cesto mesaju sa plutonizmom i neptunizmom. Mada ima slicnosti,ovde se radi o sasvim drugom vidu sukoba. Za razliku od rasprave plutonista i neptunista koji je završen i u kojem su plutonisti odneli ubedljivu pobedu,spor izmedju katastrofista i uniformista traje i danas,bez obzira na veliki broj dokaza koji podrzava uniformisticki stav. Religija se,prirodno priklonila i podrzava katastrofizam. Katastrofisti smatraju da je zemlju oblikovao niz kataklizmicnih dogadjaja,narocito potopa. Zato je postao vrlo blizak religiji jer se uklapa u biblijsku starost zemlje. Uniformisti,naprotiv tvrde da je oblikovanje zemlje bilo postepeno,da su se procesi na zemlji odvijali vrlo sporo,cak u ogromnim vremenskim razdobljima. Najzad,po pitanju zivota,katastrofisti su smatrali da je izumiranje vrsta bilo deo niza u kojem su zivotinje bile naglo unistavane i zamenjivane novim vrstama. Medjutim uniformisti nisu prihvatili takva iznenadna unistenja zivih vrsta i smatrali su da su sve zive vrste postojale od osvita zivota.

Religija je od katastrofista preuzela stav o nastanku planete ali su im uniformisti bili blizi po pitanju zivota. Medjutim,ubrzo su istrazivanja obrnula situaciju i uniformisti su morali da prihvate stav katastrofista o izumiranju vrsta[vecim delom],ali je zvanicna religija ipak ostala da do danasnjih dana podrzava zastareli uniformisticki stav. Najzad,danas postoje sasvim sigurni dokazi koji govore da su uniformisti bili[i jos uvek jesu] daleko blizi istini po pitanju geneze zemlje,odnosno njenog postanka,oblikovanja i razvoja. U velikom delu geoloske naucne epohe,geolozi su imali problem zbog nedostatka potrebne starosti zemlje sto je islo na ruku katastrofistima i religiji. Uniformisti su imali dokaze ali nisu imali potrebno vreme. Sto se unistenja zivih vrsta tice,paleontolozi su vrlo brzo dali dokaze da se zivot na planeti „gasio“[bar veliki deo],onako kako su katastrofisti tvrdili,brzo i iznenadno,kao posledica udara asteroida ili nagle promene klime a ne kao posledica mnogobrojnih potopa[o kojima Mojsije nije obavesten od strane boga,osim za onaj poslednji].

STAROST ZEMLJE

„u pocetku stvori Bog nebo i zemlju“

Prva.knjig.Mojs.-1[1]

Jedno od najbitnijih pitanja i religije i nauke. Religijski[mislim na monoteisticke religije],starost zemlje se gotovo poklapa sa starosti vasiona,dok kod zvanicne nauke,naravno to nije slucaj. Spor oko toga vodi se i danas,koliko god to nerazumno izgledalo. Kao sto sam ranije naveo,geolozi su imali ozbiljan problem sa „nedostatkom“ vremena a ista sudbina je zadesila i evolucioniste. Medjutim,nesto ranije dok evolucija i geologija nisu jos ni bile u povoju,i teolozi i vecina nauka i naucnika tog doba,prihvatili su starost zemlje po starozavetnoj knjizi postanja. Naravno,izracunati tacnu starost bio je vrlo mukotrpan i nezahvalan posao. Neki od pokusaja,kao Alfonsov[kralj i astronom] rezultiraju staroscu zemlje od priblizno 7000 godina. Kepler je pokusao jos detaljnije da prouci stari zavet,proucavavsi genealozsko stablo biblijskih ljudi od Adama do danasnjih dana,uzimajuci u obzir i kraljeve,odnosno njihove vladavine,zatim proroke i njihove price...i dosao do rezultata od priblizno 4000 godina. Konacno,sto se „religijske starosti“ zemlje[i kosmosa] tice,najdetaljniju procenu dao je u 17-om veku,Dzejms Aser,nadbiskup Irske crkve. On je cak angazovao i specijalno obucene ljude-agente,koji su na bliskom istoku tragali za najstarijim biblijskim tekstovima,da bi smanjio mogucnos greske u prevodjenju. Zatim je ulozio ogromno vreme i napor da poveze hronoloske dogadjaje starog zaveta sa poznatim poklapajucim spisima iz zvanicne istorije. Naravno,svakog lika iz biblije je vise puta proveravao i pokusavao da do njega dodje i u drugim

spisima van biblije kako bi utvrdio istinitost njegovog zivota i vremena u kom je ziveo. Posle zaista mukotrpnog rada, konacno je dosao ne samo do starosti zemlje, odnosno kosmosa, vec i do tacnog datuma i sata stvaranja. Tako je zemlja dobila rođendan...stvorena je 22. Oktobra 4004-e godine pre nove ere u subotu u 18 casova.[i bi vece...dan prvi...]! Ovaj datum je prihvatila i crkva i teolozi ali i veliki broj naucnika. Cak i pocetkom dvadesetog veka imamo stavove da je to bas taj datum, bez obzira sto je takva starost zemlje za vecinu naucnika[a i nekih crkvenih otaca] bio odavno odbacen.

Razvojem geologije i paleontologije, bilo je jasno da zemlja mora biti daleko starija od ovog biblijskog proracuna. Evolucija je samo dolila ulje na vatru. Ubrzo vrlo ozbiljni i autoritativni naucnici pokusavaju da dodju do starosti zemlje, na razne „naucne“ nacine[bez pomoci biblije, naravno], ali bilo koja starost, koja je isla od 20000 godina do nekoliko miliona godina i dalje je bila daleko od onoga sto je bilo potrebno geolozima, palentolozima i evolucionistima. Najzad, pronalazenjem nekih sasvim pouzdanih naucnih tehnika...rasla je uporedo i starost zemlje. Svaka nova objava starosti zemlje, smatrana je od tadasnje crkve kao jeres i imala je velike protivnike u njoj. Najzad, najmodernijim i najsavremenijim metodama, danas smo sasvim sigurni da je starost zemlje oko 4,5 milijardi godina, sto je cak period koji je iznenadio i geologe i evolucioniste. I naravno, zvanicna starost zemlje je ujedno bio i jak udarac za religiju.

Danas se religija po tom pitanju razlikuje po stavovima, jedni se cvrsto drze Aserovog proracuna da je zemlja stara oko 6000 godina, drugi daju mogucnost da je starost mozda oko deset do dvanaest hiljada godina, mada ima i onih religijskih stavova [u velikoj manjini], koji nisu iznenadjeni zvanicnom starosci zemlje jer se ne zna koliko je „trajao dan“ u vreme stvaranja..mozda je trajao milione i milione godina. Ovaj poslednji stav nekih religioznih otaca, nikako ne pije vodu u sto ce te se lako uveriti pročitavsi knjigu postanja. Jos da naglasim da je zvanicna nauka odredivsi starost

zemlje, stala u pokušaju određivanja starosti kosmosa. Iz gotovo nerazumnog razloga... sve do početka dvadesetog veka, smatralo se da je kosmos vecan i nepromenljiv, pa su i naucnici ostali pri tom stavu da kosmos nema starost vec da je oduvek postojao[??]. Cak su i velikani tadašnje nauke zastupali doduse, jedno vreme, takav stav[npr. Ajnstajn, koji ga je nesvesno i pobio]. Tek je dokazom koji je postao ubedljiv tek u drugoj polovini dvadesetog veka, odnosno dokazima za veliki prasak, postalo jasno da kosmos ima starost i da je rođen pre približno 14 milijardi godina. Naravno, ovo vremensko razdoblje religija dovodi u pitanje[najvecim delom], ali su zato snazno prigrlili teoriju velikog praska. Velikom prasku cu se vratiti nesto kasnije. Treba naglasiti da je savremena astronomija nedvosmisleno dokazala da je kosmos, "najmanje", "mnogo star", daleko vise od onog sto nam kreacionisti i teolozi nude. U eri „svemirskog Habla“, zaista mi nije jasno da bilo ko moze da poveruje u teolosku starost kosmosa. Za teologe mi je jasno, oni i sami znaju da nisu u pravu ali to od njih i niko ne ocekuje da priznaju, ja se cudim onima koji zaista veruju u to, to su vec vrlo ozbiljni „slucajevi“ za neko detaljnije posmatranje.

REVOLUCIJA I EVOLUCIJA

„radjajte se i mnozite se,
i napunite zemlju i vladajte s njom“

prva.knjig.Mojs.-1[28]

Pojam revolucije nemam potrebe posebno da objasnjavam...ona podrazumeva i kreacionizam i neptunizam i katastrofizam,sve to potkrepljeno determinizmom i kauzalnoscu. Sama rec revolucija nema posebno znacenje,stvorena je iz sasvim drugih razloga za objasnjenje sasvim druge pojave ali je prihvacena kao pojam nekog naglog obrta,prevrta,naglosti,iznenadne pojave i sl.,sto nema mnogo veze sa recju koji je upotrebio Nikola Kopernik. Rec evolucija ima izvorni oblik i oznacava razvijanje,razvitak...najcesce iz nizeg u vise ili iz manje komplikovanog u vise komplikovano,i taj sam proces razvoja ima svoje vremensko trajanje. Moze oznacavati i menjanje[kao proces razvoja] ili zaobilazenje[ici duzim i komplikovanijim pravcem]. I bez ovih objasnjenja znacenja pojmova,jasno vam je da se radi o sasvim dva radikalno suprotna pojma.

Revoluciju su prigrlili najveći deo religija i nešto malo naučnika koji bas nisu pronasli sebe. Evolucija je „u vlasti“ zvanicne nauke,ateizma i pojedinih religija ili religioznih pravaca[deizam,budizam,panteizam],mada ima i sve vise pristalica evolucije i kod jedne monoteisticke religije-hriscanstva[narocito u katolicizmu]. Judaizam i Islam je apsolutno odbacuju.

Na evoluciju se moram posebno osvrnuti iz više razloga, ali pogotovo zbog jednog koji me posebno pogadja a to je pogresna shvacenost i bespotrebni i nezasluženi napadi na nju.

Ne postoji događaj ili pojava u cijoj osnovi ne lezi evolucija. Sve se menja i razvija. Svaki događaj ima svoje mesto u jednoj od dimenzija-vremenu. Pod pojmom evolucije podrazumeva se, kako sam već rekao, promena u pravcu od nižeg ka višem u vremenu. Medjutim to je stav koji nije bas potpuno tacan. Evolucija može imati i „negativan“ pravac, a najocitiji primer za to je drugi zakon termodinamike ili entropija. Ali posto se pojam evolucije uglavnom veze za razvitak kosmosa i zivota, sto se po nekima protivi zakonu entropije, pojam evolucije se danas posmatra kao „pozitivan“ pravac u vremenu, odnosno kao tok događaja od prostog ka slozenom sistemu. Bez obzira sto se ne slazem sa takvim stavom da je treba posmatrati kao isključivo „pozitivan“ tok, ja cu se u daljem tekstu drzati pojma evolucije kako takvog. I jos bitno pomena je to da, kada se prica o evoluciji, u 90% slucajeva se misli na evoluciju zivota, i ako je to pogresno jer podjednako pravo na evoluciju pripada i kosmosu i bilo kojem događaju u njemu. Mada se danas u naucnom svetu, evolucija zivota zove-moderna sinteza, sveopsta teorija u koju su ugradjene teorije Darvina, Mendela, Volasa i jos nekih naučnika koji su delovali u dvadesetom veku. Evolucija kosmosa i evolucija zivota po danas prihvacenim teorijama imaju evolucijski tok ali razliciti postanak. Dok je kosmos nastao „kreacionisticki“, zivot to nije, dok je kosmos protivan entropiji, zivot to nije. Mada je sve pitanje pogleda na tok u vremenu, savremena inflatorna teorija može pretpostaviti evolucijski nastanak kosmosa koji u jednom trenutku prelazi u kreacionisticki i ponovo nastavlja evolucijski. Onda se kosmologija i zivot mogu kretati istim tokom, jer bi kambrijsku eksploziju u neku ruku mogli smatrati kreacionistickom [ali ne u apsolutnom već u relativnom smislu].

Kada kazemo –evolucija,pomislimo na Darvina,medjutim tu su ukljucena jos dva velika imena Volas i Mendel,koji su negde u isto vreme na razlicite nacine postavljali temelje evolucije. Naravno..evolucija se pominje i dosta ranije ali su te teorije ili bile pogresne ili slabo promovisane,tako da se ipak utemeljivacima ove oblasti smatra gore pomenuta velika trojka. Vrlo je vazno pomenuti da evolucija nije nastala kao kontra-odgovor na postulate religije,niti su je sami utemeljivaci tako gledali. Najzad,Mendel je bio vrlo religiozan,monah, a Darwin je završio bogosloviju.Mendel, Volas i Darwin nikada nisu imali nameru da svojim teorijama budu prepreka na putu religiji,niti su ikada imali nesto protiv nje. Zato je malo smesno sto se teolozi braneci religiju,napadaju Darvina i Volasa[Mendel se ne moze napadati,cak i ako bi hteli]. Jos smesnije je sto ih i ateisti uzimaju u usta,kao ljude koji su medju prvim naucno udarili na religiju[uz geologe velikane Hatona i Lajela].Darvin je nicim izazvan i potpuno besmisleno postao „ateisticki bog“. Darwin je samo zapisivao ociglednosti koje je zapazio na petogodisnjem putovanju Biglom i na logican nacin ih tumacio. Cak ni sam nije bio svestan kuda vodi njegova teorija,dok mu na to „drugi“ nisu ukazali. Niti jednom nije svoje „zapise“ upotrebio protiv religije. Volas je to isto uradio,ali do evolucije je dosao razmisljanjem,dok je Mendel sve to zacinio neoborivim dokazima u praksi. Mendel je tako nedvosmisleno i temeljno dokazao svoje rezultate,da se i danas njegov primer u nauci uzima kao „zlatni standard“. Dakle i ateisti i teolozi bi trebali da „drze ruke“ podalje od pomenute trojice.

Sto se tice religije,koja je prva napala evoluciju,a evolucija iz odbrane presla u kontranapad,imala je i ima i danas mnoga pitanja postavljena evolucionistima u kojima traze „pogresan odgovor“ ili izostanak odgovora. Naravno,pitanja ima na hiljade..ali je i vrlo bitno ko ih postavlja,iz razloga sto ogroman broj ljudi pogresno shvata teoriju evolucije. Gotovo 99% covecanstva ne zna tacno sta to evolucija zeli da kaze i kako uopste funkcionise. Otuda imamo napade na nju,od vernika koji su samo naculi

nesto o njoj pa do pitanja ozbiljnih teologa i kreacionista koji su [ili bar misle da jesu] proučili ovu teoriju. Po meni, evolucija je najpogresnije shvacena teorija u istoriji covecanstva. Zato i imamo totalno besmislena i meni jako smesna misljenja da je covek postao od majmuna [narocito od ljudi kojima to smeta a pojma nemaju da to ne stoji u teoriji evolucije, niti je evolucija tekla tim pravcem], zatim da ne postoje takozvani prelazni fosili [uzmite knjigu iz paleontologije u ruke, odgovor je vrlo jednostavan], zasto nikada nije vidjeno kako jedna vrsta prelazi u drugu [ovo pitanje je svojstveno mozgu deteta od tri godine], pa do „ozbiljnijih“ teoloskih pitanja [kao posledica nepoznavanja teorije], poput toga, da su mutacije uvek stetne, mutacije su i veoma retke, pozivanje na drugi zakon termodinamike pa do onog cuvenog [za mene i najglupljeg pitanja], da je sansa da zivot nastane sam od sebe jedan prema milijardu milijardi biliona..ili neke druge razmere sa vise ili manje nula. Zatim sama komplikovanost zivota, coveka, neverovatna komplikovanost celije i njenog funkcionisanja, kambrijska eksplozija...i bezbroj slicnih pitanja. Postoje i oni koji evoluciju namerno karikiraju i detronizuju Darwinovu teoriju, da bi je tako predstavili u sto losijem svetlu. Svakako treba pomenuti i takozvane saltacioniste [pr. T. Haksli], koji su priznavali evoluciju ali nisu prihvatili da se ona tako sporo odvijala, vec naglo i u skokovima. Tu imamo one cuvene zamerke saltacionista koji se pitaju cemu bi sluzilo pola oka ili polovina krila. Ta saltacionisticka pitanja nalazimo i danas kod protivnika evolucije. Za njih imam samo jedan odgovor, pokusajte da shvatite sta je i kako funkcionise evolucija, pa onda postavljajte pitanja [ako bi ih uopste imali]...ne morate citati odgovore „najpoznatijeg ateiste“ danasnjice R. Dokinsa, nista on nije pametniji od vas.

Treba jos jednom naglasiti da su mnogi religiozni „velikodostojnici“ prihvatili evoluciju kao neminovnost pa cak pokusali i da je proguraju uz manje izmene u teologiju [evolucija postoji ali ne obuhvata coveka]. Da teologija ima veliki problem sa evolucijom, mozete se uveriti tako sto cete u bilo kojoj

hriscanskoj zemlji[katolickoj ili pravoslavnoj],kupiti zvanicne casopise neke biskupije ili patrijasije,koje redovno izlaze i u svakom broju ce te naici da u 90% tekstova napadaju nauku,evoluciju ili dokazuju svoje dogme,umesto da clanci budu posveceni religiji i njenom promovisanju. Vernici,hriscani i pripadnici drugih vera,EVOLUCIJA NEMA NISTA PROTIV RELIGIJE I NEMA NAMERU DA ULAZI U BILO KAKAV SPOR SA NJOM!

Istu poruku saljem i evolucionistima,koji danas u ime „ateizma“ napadaju teizam...shvatite sta je, kako i zasto postoji i funkcionise vera. Ne napadajte mogucnost postojanja boga,jer to evolucija ne moze da uradi niti je to njen posao. Ne napadajte ni veru, jer ona sa evolucijom nema nikakvih dodirnih tacaka da bi se medjusobno sukobili. Ne mozete napadati ni religiju jer ni to nije vas posao,vec posao kriticara religije. Mozete se prepirati sa kreacionistima i mozete samo na „dobar“ nacin pokusavati da priblizite ljudima teoriju evolucije,to vam je najbolji nacin da pokazete apsurdnost postanja,i ako postanje samo sebe rusi. Ali „rusenje“ postanja ne znaci i rusenje teizma i vere. I jedni i drugi ste izmesali babe i zabe.

Sto se tice teoloskog kreacionizma koji zagovara boga-bice ili „intelligentnog“ tvorca,tu su sasvim dovoljna dva stava da obesmisli takvu tvrdnju. I to dva stava koji upravo teolozi i protivnici evolucije uzimaju kao najace dokaze za njihovu tvrdnju. Samo inteligentno bice moze stvoriti komplikovanu,savrsenu ili inteligentnu „stvar“,tvrdnja koja samu sebe obesmisljava i ne treba je opovrgavati[takozvani inteligentni dizajn]. I druga...Svemoguci nikada nece stvarati komplikovano,naprotiv. Sto je nesto komplikovanije i inteligentnije,stvorilo ga je nesto sto nije svemoguce. Rastom komplikovanosti,slozenosti i inteligentnosti sve je manja verovatnoca da je tvorac svemoguc. svemoguc. Zasto bi neko,ko moze od obicnog „parceta kosti“ da napravi ljudsko bice,i ko je toliko svemoguc da moze da napravi tako prosto i funkcionalno zivo bice,uopste „gubio vreme“ na toliko neverovatno komplikovane stvari kao sto su celije? Zar jedan

svemoguci bog mora da „proracunava“ koliko tacno joni kalcijuma,natrijuma i kalijuma,moraju da imaju elektricni potencijal u miocitima,da bi njihovo grčenje bilo spreceno samo neverovatan delić sekunde pre nego sto ti isti joni svojim potencijalom iz srčanog prirodnog pesmejkeera budu nadraženi i zgrčili se pre nego sto se sami automatski zgrce,u suprotnom,srce upada u elektricnu oluju,aritmije i smrt. Zar svemoguci nije mogao da „napravi „daleko jednostavniju i uspesniju pumpu za krvotok? Ako to moze covek,zasto nije mogao svemoguci? Mogao je da nas napravi i od obicnog...sundjera i da nam udahne dusu,zasto je uopste imao potrebe da pravi stvorenje koje mora da dise ili da ima krvotok. Kod svemoguceg boga,sve je moguće i dozvoljeno,u suprotnom daleko je od svemogucnosti. Sta je hteo da dokaze nepotrebnom komplikovanoscju???...da je genijalan? Kakav je to onda bog? Uopste,to pozivanje na inteligentnog tvorca na osnovu komplikovanosti zivota je toliko besmislena,tupava i smesna,da je prosto neverovatno da se uopste bilo ko poziva na to. Na kraju,zivot je komplikovan jer smo ga mi kao takvog otkrili,da li je bio komplikovan ljudima pre pet hiljada godina? I da smo stvarno napravljeni od sundjera,drveta,morske pene...opet bi vremenom dosli do zadivljujućeg saznanja kako je zivot komplikovan...potpuna budalastina. Mnogi kazu da Darwin nije ni sanjao koliko je celija komplikovana[sto je tacno] i da bi danas on prvi odbacio svoju teoriju. Naprotiv,samo bi imao vise dokaza za svoju tvrdnju. Komplikovanost zivog stvorenja je apsolutni dokaz da svemoguće bice-bog-tvorac nije umesao svoje prste. Da su zivot i kosmos daleko prostiji i jednostavniji,imalo bi smisla razmatranje pitanja o bogu tvorcju.Uz jos nekoliko „ sitnijih“ pitanja...zasto bog nije stvorio cuveni boing ili cuveni casovnik,zasto je stvarao vrste koje apsolutno nemaju nikakvu ulogu[osim da jednostavno postoje],cemu zakrzljali „zivotinjski“organi kod coveka,zasto je samo 2% planete zemlje naseljivo a ostatak vise nego surov,moc regeneracije kod nekih oblika zivota,sta je sa rasama,zasto su prvo nastale bakterije a onda nista drugo nije stvarano tri milijarde godina...i ko to uopste moze da ospori

evoluciju ljudskog mozga, samim tim i svesti[duha]? Na kraju, zivot je takva pojava da ce uvek nastati tamo gde mu se pruzi i najmanja prilika da nastane...zivot jednostavno zeli da postoji i nista nema cudno u tome da je nastao. Inteligentni dizajn ili inteligentna kreacija ne mora obavezno da podrazumeva boga, mada su takvi stavovi izuzetno retki, kod antievolucionista, medjutim oni su daleko prihvatljiviji. Zato dragi, teolozi, komplikovanost i slozenost jedne ljudske celije, samo moze da pobije vasu tvrdnju o inteligentnom tvorcu koji sve stvara za par dana. Ovim se naravno, ne pobija ni postojanje boga bivstva niti bog prauzrok[koji je svojstven, npr. Deistima ili Panteistima...], jer prihvataju evoluciju], ili bilo koji drugi vid boga, ovo su samo argumenti koji ne piju vodu za danasnje shvatanje monoteistickog boga. Sve ovo navedeno ne treba da bude argument evolucionista, cak i ako su „napadnuti“, religija i teologija jednostavno rade same protiv sebe, pa ko zeli i moze da shvati-shvatice. Ko ne zeli, ne treba da bude na stubu srama, naprotiv, ja izuzetno cenim revnosne vernike a to bi trebali i vi ostali koji ste areligiozni i ateisticni.

VELIKI PRASAK

„to je postanje neba i zemlje,
tako su stvarani.“

Prva.knjig.Mojs.-2[4]

Veliki prasak, znamo svi sta je, trenutak kada se „rodio“ kosmos. Sam proces pocetka velikog praska mozemo smatrati kreacionistickim, ili u najmanju ruku evolucionisticki u izuzetno malom vremenskom intervalu, sto ga ne pravi nista manje kreacionistickim. Dalji razvoj kosmosa, svakako predstavlja evolucionisticki proces, koji je opet trajao [i traje] nezamislivo vremenski dugo. Veliki prasak je prva strogo naucna teorija, koja je isla u prilog religijskom ucenju. Odmah su je prigrlili, i javno prihvatili i pohvalili, jer kreacija kosmosa i jeste jedan od najbitnijih postulata teologije [ako ne i najbitniji]. Nauka je ovde pomogla u neku ruku religiji sto je za posledicu imalo mnogo teze prihvatanje teorije velikog praska medju vecinom ozbiljnijih naucnicika i kosmologa dvadesetog veka. Cak je javno priznanje tadašnjeg pape, da imaju dokaz za kreaciju kosmosa, dovelo do izvrgavanja ruglu tadašnje kosmologe, pristalice velikog praska.

Ne treba zaboraviti ni cinjenicu da je pre postojanja ove teorije, religija [a i nauka] oberucke prihvatila i vecni svemir, bez obzira sto se postanje nije bas uklapalo u takve stavove. Ovoga puta su imali dokaz za postanje i to nisu propustili da razglase na sva zvona, bez obzira sto je stav religije da ne uzimaju za ozbiljno bilo kakav dokaz za i protiv od strane nauke, jer su, kako smatraju i jedni i drugi to dve sasvim razlicite „opcije“ pogleda na svet, koje

nemaju niti bi smeli da imaju bilo kakvog uticaja jedni na druge. Jednostavno,sve i da zvanicna nauka dokaze postojanje boga,religija ne bi smela da to iskoristi u bilo kakve svrhe,jer se po religiji postojanje boga podrazumeva,nezavisno od bilo kakvih dokaza.

Bitno je istaci da se pocetkom dvadesetog veka nauka jos uvek nije oslobodila svih uticaja religije,pa smo tako imali vrlo dobre i ozbiljne naucnike,jake vernike. I sam,jedan od tvoraca velikog praska,koji je uz zlosrecnog Aleksandra Fridmana i postavio njene temelje, bio je katolicki ugledni biskup. Medjutim,kako su dokazi za postojanje kreacije kosmosa rasle,tako je kontradiktorno broj religioznih naucnika opadao. Glavni krivac za to je brojka od 14 milijardi godina,koliko je bio star kosmos,znatno manje od religioznih desetak hiljada godina. Tu su i jos dve teorije bile razlog,teorija relativiteta i kvantna mehanika koje su kreaciju poprilično udaljile od boga stvoritelja. Ali bez obzira na to,teologija prihvata veliki prasak u potpunosti, sa sporenjem oko njegovog nastanka i trajanja, sa naukom. Religiji ide u prilog i to sto zvanicna nauka jos ne moze da odgonetne zasto i kako je veliki prasak uopste započeo. Oko ovog poslednjeg pitanja i nauka je podeljena,mnogo znacajnih naucnika javno[a vecina ne iznosi javno takav stav iz razumljivih razloga]podrzava boga tvorca ali mnogo vise kao prauzrok nego kao bice. „Na dnu case prirodnih nauka,uvek cemo naici na boga“,misljenje je dobrog dela naucnika i takav stav je veoma prihvatljiv. Sa razvojem kvantne fizike,takav stav moze biti jako„uzdrman“,ali za sada to nije slucaj,naprotiv.

Ovde jos treba reci dve stvari,prva,da je danas model velikog praska ipak prilicno izmenjen i da se vecina naucnika priklonila inflatornom modelu,koji takodje u osnovi ima veliki prasak. Drugo,nastanak kosmosa,gledali ga kroz veliki prasak ili kroz inflaciju i dalje je model i nema apsolutnu „tezinu“,to je samo prema danasnjim dokazima koje posedujemo,najverovatniji scenario stvaranja kosmosa ali ga nikako ne mozemo prihvatiti kao apsolutnu

istinu, jos mnogo toga nam pravi probleme u ovoj teoriji, koje treba resiti i na kraju, naravno, saznati zasto je uopste kosmos stvoren [ovde je kosmologija prebacila lopticu kvantnoj mehanici ali da bi dobili odgovor moraju se ipak udruziti, sto vec par decenija i pokusavaju, za sada bezuspesno].

NAUKA

„zato cu im biti kao lav,
kao ris vrebacu ih na putu.“

Pror.Osi.-13[7]

„Trebali nam, da saznamo utrobu zemlje, geologija i mineralogija nude nam svoje usluge, progoneci od tuda Plutona i ceo njegov dvor. Zelimo li poznanstvo s oblacima i gromovima, mi se obracamo fizici, a ne Jupiteru i Plutonu. Zelimo li zdravlja, mi se obracamo medicini a ne Esklapiju. Zelimo li plodna polja, mi pitamo agronomiju, a ne dodolu. Nauka je, dakle, prognala sve bogove iz prirode i znanje je zamenilo sva verovanja“. [Bes.pod gor.]. Zatim sledi odgovor episkopa, uz zahvalnost nauci, da je nauka proterala samo polubogove a ne samog Boga i da je nauka „samo“ uravnala put pravoj veri...! Ja cu se ovde samo zapitati...da li bi ovakav odgovor dobili i pre dva ili vise vekova? Naravno da ne bi. Tesko da bi ga od teologa dobili i danas. Ovo je samo odgovor coveka, pravovernika, Nikolaja. Zasto je jedan pripadnik crkve ovako odgovorio? Pa evo, zasto...“Ja samo ispod gore, osluskujem Isusa i od osluskivanja stvaram svoju veru, ne prihvatajuci crkvu i njena pravila kao posrednika“! [Vladika Nikolaj]. Odgovor je vise nego jasan. Ali imamo i dodatak koji upucuje kritiku nauci, sasvim opravdanu-„ Ko je u vecem mraku, mi koji trazimo svojim razumom vise svetlosti, nego sto nam oci pokazuju i nauka nudi, ili vi, koji se zadovoljavate samo onim sto ocima vidite i usima cujete?“. Posle ovih zanimljivih citata, da se vratim na odnos nauke i religije.

Zanimljivost koja je vezana za nauku i religiju je upravo ta da su najbitnije naučne dokaze, koji su uzdrмали religiju i koje je religija na kraju prihvatila, dali sveštenici i najrevnosniji pravovernici [Bruno, Oresmo, Kopernik, Darwin, Mendel, Lemetr, Baklend...]. Prva nauka koja je imala problem sa religijom, bila je geologija, paleontologija, zatim biologija i na kraju kosmologija i fizika. Odnose Geologije i biologije sa religijom smo obradili, kao i kosmologiju [po pitanju velikog praska]. I kosmologija i fizika su relativno kasno dosle u sukob sa teologijom, pocetkom dvadesetog veka. Do tada, vecina kosmologa i fizicara nije imala problem sa religijom koji bi bio velika prepreka a treba naglasiti i to da je vecina ovih naucnika bila manje ili vise religiozna. Sve do trenutka kada su ove dve oblasti nauke morale da se „stope“ jedna u drugu, tu pre svega mislim na fiziku makrokosmosa i fiziku mikrokosmosa, odnosno kosmologiju i fiziku elementarnih cestica [jos preciznije, kvantnu fiziku i opstu teoriju relativiteta]. Determinizam i kauzalnost, vrlo bitni za religijske postulate, koji i jesu temelji religije, duboko su uzdrmani fizikom mikrosveta [kvantnom mehanikom]. Slucajnosti i verovatnoce su zamenile determinizam i kauzalnost, a posto je mikrokosmos osnovna gradja makrokosmosa, moralo se traziti [i jos se trazi], kako postulate kvantne fizike „ugraditi“ u kosmologiju. Religija se lagano urusava pod kvantnom mehanikom, jer bi mogla bukvalno sve da objasni ali svoju sansu religija ipak vidi u jos nerazjasnjenom „sukobu“ kosmologije i kvantne mehanike. Cak sta vise, nada se da ce taj sukob završiti urusavanjem i jedne i druge, zbog cega bi teolozi zadovoljno trljali ruke. Naravno, religija, takva kakva je, sve sto joj odgovara prihvatice a sve sto govori u prilog protiv-odbacice. Tako da nece pretrpeti ozbiljan udarac cak i da se dodje do takozvane „teorije svega“. Opet ce negde pronaci svoje mesto u svemu tome, kao sto je i pronalazila u predhodne dve hiljade godina, jer kad je Kopernik i Galilej nisu uzdrмали, nece joj ni kvantna mehanika zadati sudbonosni udarac, navikli su da bez ikakvih problema menjaju crkvene

dogme. Mada sukob i nije bas tako naivan, religija je veza coveka sa bogom a kvantna fizika je boga udaljila dalje nego sto je ikada bio.

Medjutim, trenutna desavanja u nauci sa pocetka dvadeset prvog veka, ne predstavljaju nikakvu opasnost teologiji, cak sta vise, poprilično joj idu na ruku. Kvantna fizika jeste jedna od najegzaktnijih i najproverenijih podrucja nauke ali i najtajanstvenija i za nas razum vrlo fenomenoloska, sto joj je otezavajuca okolnost za siru prihvacenost, odnosno za laku popularizaciju. Ova grana nauke se nalazi na istom mestu kao i hriscanstvo ,odmah posle Hristovog vaskrsenja. Jos se nalazi u katakombama i ceka vreme za izlazak. Ali ona ne moze da menja dogme, pa je ceka nesto tezi put. Jedna napomena vezana za evoluciju.. koliko god se cinilo da su evolucija i kvantna fizika dva totalno razlicita pojma i oblasti, zasnivaju se na gotovo istim principima [u 75% slucajeva], tako da „padom“ jedne automatski „pada“ i druga... ali i potvrdom jedne i druga je daleko „zasticenija“. Trenutno se sasvim uspesno podupiru, ali je i cinjenica da je kriza na vidiku, mnogo toga treba jos objasniti u nauci a svakim danom se sve vise pitanja otvara a sve manje odgovora daje. Dakle, nauka nije [bar jos] u stanju da ospori religiju ali isto tako religija ne sme da se mesa u bilo koje podrucje nauke i naucnog istrazivanja. Nazalost, to bas i nije tako. Saznanje i vera su dva pojma koji niti mogu niti trebaju da dolaze u medjusobni konflikt. Izmedju nauke i ateizma, rastojanje je zaista ogromno. Temu o nauci cu završiti Ledermanovom recenicom - Nauka nije religija. Da jeste, mnogo lakse bismo dolazili do novca.

KONCEPT NOMA

„i ko padne na ovaj kamen, razbice se,

A na koga on padne, satrce ga.“

Jev. Mat.-21[44]

Koncept NOMA [nonoverlapping magisteria], predstavlja koncept po kojem se religija i nauka predstavljaju kao dva potpuno odvojena [nonoverlapping] područja [magisterium], među kojima bas zbog te dve jasne odvojenosti, ne može doći do bilo kakvog sukoba. Području nauke, pripada oblast empirijskog i materijalistickog, iz čega se kosmos sastoji [činjenice] i kako funkcioniše [teorije]. Području religije „pripada“ pitanje konačnog smisla i moralnih vrednosti. Mnogi smatraju da religiji „pripada“ i duhovni deo ali nauka tvrdi da u njen domen pripada i funkcionisanje svesti, jer se pod materijalizmom podrazumeva i materija i energija. Ovaj koncept ima protivnike i u religijskim i u naučnim krugovima. Mada bi po religioznim postulatima, religija trebala da se pridržava ovog koncepta, dok nauka nema takvu „zabranu“ [ali bi bilo moralno da se drže ovog koncepta], ipak i jedna i druga strana gaji u svojim okvirima „bundzije“ koji ne misle da ovaj koncept treba uopšte da postoji i da je nauka tu da opovrgava religiju i obrnuto da religija obesmisli naučne teorije.

Cinjenica je da teolozi daleko više „gaze“ ovaj koncept ali je isto tako cinjenica da su pristalice nauke daleko zesci u svojim napadima. Narocito oni naučnici „ubedjeni“ ateisti ne biraju sredstva da obore postulate religije [nekada na zaista nerazuman način a nekada i na poprilično

bezobrazan i hulnicki],sto apsolutno neopravdam,jer su sramota za nauku. Pristalice teizma jesu umereniji u napadima ali su uz nerazumljivost nacina,veoma uporni i daleko cesce to rade. Moje licno misljenje je da je koncept NOMA sasvim opravdan ali da je nepotreban kod onih pitanja gde religija i nauka treba da odgovore zajednickim snagama na neka ista, koja se ticu i jednih i drugih[za sada je takvih pitanja malo ali bice ih sve vise].

Moralne vrednosti,naravno da nemaju veze sa naukom,kao i sam smisao zivota i tu nauka zaista nema sta da trazi. Isto

tako,kosmologijom,geologijom,fizikom...treba da se bavi iskljucivo nauka a ne religija[sto bas nije slucaj],ali po pitanju psiholoskih,duhovnih pitanja ove dve „grane“ moraju da saradjuju ili bar da se ne napadaju. Niti fizika moze da pobije moralne zakone,niti bavljenje smislom zivota moze da ugrozi geologiju i sasvim je logicno da NOMA sa te strane ima logike.

Odgovor teologije da hriscani ne treba da „pristanu“ na ovaj NOMA koncept iz razloga,koji sa danasnjeg gledista zaista izgleda smesan,a to je da je Hristos[sveti duh,otac],gospodar citavog univerzuma,a biblija je nepogresiva u vezi sa svim cega se dotakne-ne samo u pogledu vere,morala i smisla zivota vec i u pogledu istorije,geografije i prirodnih nauka! Zbog toga se ne sme prepustiti ni najmanji deo „stvarnog sveta“,ljudima koji o svetu razmisljaju iskljucivo materijalisticki. „Zato sto smo im to prepustili-desila nam se evolucija“-kazu teolozi. Pa dobro,nesto mislim,mozda bi inkvizicija stvarno sprecila nastanak teorije evolucije! Evo jos njihovih komentara koji se protive ovom konceptu-„dnk ne nosi na sebi oznaku bilo cijih autorskih prava“! Tacno. Ali su mene izgleda pogresno ucili da je dnk pronadjen i proucen od strane mikrobiologa,nisam bio obavesten da je dnk ustvari otkrio i opisao starozavetni prorok Danilo.

Jedno objasnjenje za vernike[ne i za tvrdoglave teologe i iskljucive materijaliste]. Nauka je utemeljena na principima metodoloskog naturalizma,koji podrazumeva da se svi prirodni fenomeni objasnjavaju na

osnovu prirodnih uzroka. Za objasnjenje prirodnih fenomena ni u kom slucaju se ne mozemo oslanjati na natprirodno!!! Opsti kreacionizam,na koji se teolozi pozivaju,podrazumeva objasnjenje prirodnih fenomena-bozjom intervencijom! I druga stvar,savremena nauka nije materijalisticka u bukvalnom smislu[to su teolozi izmislili,odnosno zadrzali pojam staronaucnog materijalizma,da bi vas obmanuli]...u prirodnim naukama,materija i energija su „isto“!

Ozbiljni naucnici ne odbacuju inteligentni dizajn,ali on se ne moze uvrstiti u oblast nauke,vec iskljucivo kao filozofski interesantna ideja. Za sada jos ,nazalost,postoji granica do koje se nauka podrazumeva i do koje moze da ide. Sve preko toga je oblast filozofije[gde ubrajaju i teizam]. Mada,ulaskom u oblast,opste teorije relativnosti,kvantne mehanike[pogotovo],mikrobiologije...stekli su se uslovi da se nauka zajedno sa filozofijom[pa i teizmom] ponovo „udruzi“ u jednu nauku-filozofiju prirode,[to je inace osnovna tema moje knjige apokalipsis physis]. Iz filozofije prirode su se i izdvojili prirodne nauke i filozofija,vreme je[vec od 50-ih godina proslog veka],da se ponovo udruze u cilju dostizanja cilja,zvanog-istina. A sto se inteligentnog dizajna tice,ako nauka i dodje u poziciju da to razmatra kao moguci vid istine[mada sumnjam],ne brinite,bice mesta i za vas,drugi teolozi. Do tada se drzite svoje vere i religije.

Koncept NOMA,tvrde teolozi je stvoren od ateista i materijalista i presudjuje o tome ko moze a ko ne da se bavi naukom i „brani“ hriscanima da iznose svoje tvrdnje i dokaze po pitanju postanka i funkcionisanja kosmosa,pa je prema tome cist antihriscanski koncept. Niko,draga gospodo ne brani da se jedan vernik ili crkveni otac bavi i naukom,pa za to imamo toliko primera,zar biskup Lemetr,parohMendel i ostali,nisu upravo suprotan primer. Bavite se vi naukom,ali ne teoloskim principima. Kako bi bilo,da se naucnik geolog bavi teizmom,na principima geologije? Jednostavno,svaka religija se,po stoti put ponavljam,temelji na veri...i totalno je apsurdno,pogotovo sa hriscanske

strane, da se bilo šta potvrđuje i dokazuje o kosmosu i njegovom funkcionisanju, to jednostavno nigde u bibliji ne piše. To se kod vas podrazumeva...zato prirodu ostavite prirodnim naukama.

ODGOVOR APOLOGETAMA

„u meni demoni nema,
nego postujem oca svoga,
a vi me sramotite.“

Jev.Jov.-8[49]

Danas nema jasne razlike izmedju apologeta i teologa,i bez obzira sto jedni nemaju veze sa drugim,ipak se smatraju-istim. Ali kako ne zelim da se vise obracam teolozima,jer ih ne smatram potrebnim,ovo poglavlje sam i nazvao-odgovor apologetama.

Ako neko napada vasu veru i vaseg boga-ne morate se braniti,jos manje uzvratiti napadom,jer oni to ne zasluuju. Ignorise ih,jer to nisu ljudi koji mogu da vam naude. To su samo neinteligentni tikvani koji skrecu paznju na sebe,a oni napadajuci vasu veru i boga samo vama cine uslugu jer ih jacaju! Bolja odbrana od njihovih napada vam ne treba. Ako neko napada vasu religiju-branite je,zbog toga i jeste tu. Cak i uzvratite. Ako neko kritikuje vasu religiju,opet se branite i uzvratite, na nacin kako dolikuje jednom pravoverniku. Ali ne zaboravite dve stvari-vas prevashodni cilj je da sirate veru,onako kako je to radio i njen osnivač...sirate je ljubavlju,milostinjom,covecnoscju,misionarstvom. Ne mojte je siriti onako kako to danas radite ili jos manje kako ste to nekada radili. Vi niste tu da dajete dokaze za postojanje boga i dokaze za njegova dela vec da njegovim

recima sirite i propagirate veru. Ne zaboravite mudre reci vaseg boga[ili proroka]-o okretanju drugog obraza. I drugo,ne zaboravite koliko je ljudi kroz istoriju propatilo zbog vasih „nedodirljivih“ dogmi. Dzaba danas vasa izvinjenja.

Vasi sajtovi,vasi casopisi,vasi govori...puni su dokaza postojanja vaseg boga i njegovih dela i protiv-dokaza za naucne teorije. Nigde nisam naisao na bilo kakav tekst koji govori o propagiranju ljubavi,mira u svetu o recima vaseg mudrog boga[a ima ih mnogo]...puni ste „zastrasujucih“ tekstova o gresnosti i skorjoj propasti,a onda idu dokazi za postanje,potop,izlazak,vaskrsenje,uznesenje i na kraju napadi na evoluciju,geologiju,fiziku,astronomiju...! Setite se kada je zemlja bila ravna i lezala na tri stuba koji poniru u bezdan,setite se kada je zemlja bila centar svemira,setite se da se nije ni okretala,da je imala kraj. Setite se svetiljki na nebu,dana pre sunca,gromova,hiljadugodisnjaka,podizanja mora,potopa. Setite se Bruna,Galileja,Keplera,Kopernika...[a niko od njih vas nije napao,samo su branili istinu],koje ste bezdusno proganjali! Setite se svih kasnijih naucnika,dokaza,pronalezaka,otkrice koje ste tako gnusno odbacivali da bi ih danas priznali i koristili u svojim dokazima. Da li je vase da potezete „svetih sedam argumenata“ za postojanje boga?? Vase je da se branite od potezanja kvazi-naucnika i njihovih argumenata,ali to ne radite jer ne mozete. Argument slobodne volje,paradoks svemogucnosti,argument loseg stvaranja,Raselov cajnik...zasto o tome nemate nista da kazete. Nego dokazujete ono sto je apsurdno,na apsurdan nacin i napadate evoluciju i geologiju koja sa vama i protiv vas nema nista. Bilo koja nauka protiv vas nema nista,gore nabrojani argumenti su samo naucni dokazi koji nemaju svrhu napada na vas,vec su ih „ukrali“ i iskoristili isti oni bezumni i bezmozdani tipovi koje sam pominjao.

Na kraju,ni jedna ozbiljna naucna teorija,nijedno naucno otkrice i nijedan ozbiljan naucnik nece svoja otkrice i svoj intelekt usmeriti protiv teizma i

vere. Ko to radi,taj nije iz nabrojane grupe. Kao sto vec rekoh,nauka i religija nemaju nista jedno sa drugim,sto ne znaci da nece imati. Kada dodje to vreme,nadam se uspesnoj obostranoj saradnji. Drugo,religija je verom, jasno zasticena od bilo kojeg naucnog otkrica,bilo ono u vasu korist ili ne. Vase nije da prihvatate,odbacujete ili komentarisete ne samo dogadjaje u nauci,vec u bilo cemu. Vasa je uloga da misionirate na nacin koji podize veru kod ljudi a ne dokazima. Ne treba da imate nista protiv neverujucih kao ni oni protiv vas,to je izbor slobodne volje. Na kraju,ako bas hocete da dajete dokaze i obarate naucne teorije,ako vam je to dusevna hrana,radite bar to na nacin koji je argumentovan i razuman,nemojte kao do sada da branjenjem i dokazivanjem samo gubite vernike. Zar zaista mislite da jos neko veruje u postanje,a ni sami ne verujete u to. I pravite razliku izmedju napada i kritike,kao sto treba da pravite razliku izmedju teizma,vere i religije. Teizam i vera se niti napadaju niti brane[niti je to moguće],ko misli suprotno,taj verovatno ima skrivenu rupu na glavi kroz koju mu neprimetno curi mozak. Religija kao „produkt“ ljudskog a ne bozjeg uma nije „zasticena“ i svako ima pravo na kritiku,kao sto i vi imate pravo na odbranu i odgovore u skladu sa svojom verom.

HERMENEUTIKA BIBLIJE

„eda li ste i vi jos nerazumni?“

Jev.jov.-15[16]

Ovu temu sam mozda najvise pominjao i kritikovao[i jos cu],a i ovde cu je posebno obraditi,s obzirom da je uz danasnju crkvu smatram najvecom „greskom“ u vecini religija,narocito hriscanstvu,koje su doprinele udaljivanju vere od svog izvornog oblika.

Hermeneutika je ustvari tumacenje,bilo pismenog teksta,bilo usmenog govora. Medjutim,najvise se hermeneutika veze za filozofiju i religiju. Toliko je koriscena u religiji da se danas pod ovim pojmom uglavnom misli,na religijsko tumacenje svetih spisa[biblije,narocito]. Zbog toga,kao i zbog teme knjige i ja cu ovaj pojam posmatriti iz tog ugla.

Vec sam pominjao da me mnogi religiozni ljudi nazivaju „bukvalistom“ kada su u pitanju knjige biblije,da imam uzak stav i da biblijskim tekstovima pristupam-„pise sta pise i znaci sta pise“!

Ja im odgovaram...

Biblija se ne tumaci[bar nije bila predvidjena za tako nesto,dok joj pojedine delove nisu „pomrsili“ namerno]. Biblija nije uvijena u nikakav veo tajni,posve je jasna i nema potrebe da nam niko objasnjava sta je Mojsije,Avram,prorok Danilo ili Isus ,hteo da kaze. Jos manje ima potrebe da nas neko upucuje na to,kako treba citati bibliju. Nejasnoce oko pojedinih biblijskih tekstova upravo nastaju zbog cinjenice da se biblija cita sa

predrasudama. Bibliji se pristupa bez predhodnih u glavu „ubacenih“ uverenja[bilo teistickih,bilo ateistickih,kreacionistickih,uniformistickih],a ako vec postoje,onda se tokom citanja „izbace „ iz glave i bez ikakvih predrasuda se cita kao od „boga“ objavljena rec[knjiga]. Tamo gde bilo sta u samoj bibliji nije jasno ili moze biti nerazumno,tumacenje daje licno bog ili Isus. Narocito deo sa korisnim parabolama. Cesto i sam Isus pita: „razumete li sve ovo“?,ili mu apostoli kazu:“rastumaci nam ovu pricu“[na ovo cete naici na mnogo mesta u jevandjeljima]. Cak u jevandjelju po Marku imate samu izjavu pisca da apostoli cesto ne razumeju reci Isusa i stalno mu traze objasnjenja[koja uvek i dobijaju]. Jos cesce cete na to naici u starom zavetu.

Negde sam procitao objasnjenje teologa u vezi Pavlovih poslanica,koji tvrdi da rec-telo,koju Pavle cesto koristi,ustvari znaci-duhovna slabost,duhovna teskoca,covekova borba![???]. Ko je on da tumaci reci apostola Pavla i na osnovu cega je „izvukao“ takvo znacenje reci. Ako mi jasno obrazlozi,poverovacu mu i priznacu da gresim i da se biblija mora tumaciti.

Navodeci mi primer da je treba tumaciti,govore o Isusovim recima o kopanju sopstvenog oka i odsecanja sopstvene ruke,a kao dokaz navode da bi onda svaki iskreni hriscanin na ovom svetu bio jednook i jednoruk! Isus je ustvari „nesto drugo“ hteo da kaze,a ne na telesno oko i ruku. Tekst glasi ovako:

„Svaki koji pogleda na zenu,sa zeljom za njom,vec je ucinio preljubu sa njom u srcu svome. A ako te oko tvoje desno sablaznjava,iskopaj ga i baci od sebe,jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih,negoli sve telo tvoje. Ako li te desna ruka tvoja sablaznjava,odseci je i baci od sebe,jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli da strada sve tvoje telo“-Jev.Mat.-5[29-30]

Ok. Sad lepo ocekujem objasnjenje,odnosno da mi objasne sta znaci-desno oko,desna ruka,sve telo,udovi...??? Ako u ove cetiri reci postoje neka

skrivena dubokoumna znacenja, ocekujem odgovor. Ako ga dobijem, ja cu sebi i oko i ruku iscupati.

Naravno da ce svako normalan shvatiti da je to Isus rekao da bi pokazao strogost moralnih zakona i naravno da nije pomislio da ce posle ove njegove recenice svi sami sebi iseci ruke i iskopati oci. Ali ove reci nemaju neko drugo znacenje za koje je potreban tumač u „obliku“ teologa!! Ovo znaci, bas ono sto je Isus rekao!! Mislio je na desnu ruku, desno oko, udove, odsecanje... a ne na „pokajte se jer je doslo carstvo nebesko“!

Naravno da cu kada u Pavlovim poslanicama naidjem na rec – crkva, pomisliti [ili stvoriti sebi sliku u glavi] na crkvenu zajednicu Pavlovog vremena a ne na danasnju crkvu sa ikonostasom, zvonom ili cime vec. Zar neko treba da me upucuje na to? Naravno da se sa „gramaticko-istorijske“ strane i podneblja na kojem je nastala biblija ne moze citati i uporedjivati sa danasnjim vremenom, teritorijom na kojoj zivi citac biblije ili njegovo govorno podrucje. Sasvim je logicko da se treba „vratiti na mesto i vreme dogadjaja“, ali to nema veze sa tumačenjem. Biblija nije za debile. Normalnim ljudima nije potreban tumač napisanog, niti neko ko ce mu objasniti da je to pisano pre dve ili tri hiljade godina, pismom koje nije bilo toliko „bogato“ i na mestu koje danas zovemo bliski istok. Upravo zbog siromasnog jezika i gramatike, biblija je napisana izuzetno „slikovito“, tim pre nije potrebno tumačenje.

Kazu mi da je Isus stradao samo zato sto su fariseji i jevrejski narod pogresno tumačili stari zavet! Pa mi jos daju dokaze za to-kojih ima u Jev.po Mateju, prilikom razgovora fariseja i Isusa. A tamo cete naici samo na sporenja oko toga koji deo starog zakona vazi a koji ne. Fariseji i Jevrejski narod su se oslanjali na tekstove zakona a Isus na mesijansko pismo proroka. Jahve je jevrejima dao zakone kao konacno otkrovenje i normalno je da su se drzali toga. Isus se poziva na nesto drugo. Kakve to veze ima sa pogresnim

tumacenjem? I na kraju sledi jos smesniji njihov odgovor, da se iza tih zakonskih odredbi moze „dokuciti finalno moralno stanje coveka koje vodi do mesije“[procitajte ovo jos jednom]!

Dakle,biblija nije[niti moze biti] ,nejasna knjiga,naravno,pod uslovom da se pravilno cita i bez ikakvih predrasuda. Neko je lepo to rekao,“da se biblija isuvise dobro razume,a to sto se tako lako razume ne dopada im se jer se kosi sa njihovim filozofskim ili religioznim uverenjima“. Vrlo zanimljivo. Zato su se valjda malo i dali na „razbijanje“ biblije ne bi li je iskomplikovali a onda tumacili ljudima kako je njima odgovaralo. Nisu tu samo ucestvovali teolozi,vec i apologete,crkveni oci,carevi,vlastodrsци..! Crkva i hermeneutika su najveca zla sopstvene religije. Kada kazem crkva,ne mislim na izvorne hriscanske crkve vec na one crkve srednjeg mracnog veka kao i ove danasnje.

Dragi vernici,vas bog ,Jahve,Alah ili Isus su autori spisa u bibliji,jer su oni svojim svetim duhom nadahnuli pisce Starog zaveta,kur'ana i novog zaveta. Verujte u njihove reci a ne u reci onih koji su se usudili da ih tumace u cilju svoje koristi.

I zivite u skladu sa recima vaseg boga!

KRITIKA RELIGIJE

„a ko ima uho neka cuje,

ko u ropstvo odvodi’

u ropstvo ce otici.“

Otk.Jov.-13[9]

Ko sam ja da kritikujem religiju,odnosno crkvu? Znam da ce takvih pitanja biti,naravno. Samo jedan od miliona mnogih koji misle slicno,ali zeli o tome javno da „progovori“. Ovaj moj odgovor je upucen onim citaocima,vernicima,koji imaju apsolutno pravo takvo pitanje da postavje,da me kritikuju ili cak da ovom knjigom naloze vatru. Sto se crkve i svestenstva tice,oni mogu samo da odgovaraju na moja pitanja,ovde postavljena,[ne meni,naravno,nego vernicima koji ovo citaju],ja na njihova necu sigurno,niti me interesuju pitanja,misljenja ili kritika od strane crkve...bar dok ne dodju sebi i postanu ono sto treba da budu!

Kritika religije,naravno,moze biti pozitivna i negativna. Kritiku religije,bila pozitivna ili negativna ne treba mesati sa teizmom,teologijom ili ateizmom. Negativna kritika nije ateizam kao sto pozitivna ne propagira teizam ili teologiju. Ovde necu citirati niti parafrazirati bilo kog kriticara religije,vec cu iznositi samo moje stavove[osim u filozofskim pogledima na religiju]. Pocecu od pozitivne kritike,teizma,religije,vere i teologije. Treba radi lakseg razumevanja naglasiti da cu pojmove koristiti iskljucivo u njihovom izvornom znacanju,dakle, teizam je vezan samo za postojanje boga,religija je samo

spona ili povezanost boga i naroda ili coveka kao pojedinca,vera se odnosi,logicno samo na verujuce i na verovanja a teologija je „naucni“ pogled vernika na religiju.

Najpre da naglasim da ce ovde biti govora iskljucivo o monoteisticim religijama,pogotovo judaizmu i hriscanstvu. I sam sam „hriscanin tradicionalista“ali ne od onih koji ne poznaju u potpunosti „svoju religiju“[kakvi tradicionalisti inace jesu],pa je logicno da Judaizam i Hricanstvo bude u najvećem delu zastupljen u ovom poglavlju. Moje samosuprostavljene recenice i kontradiktornosti na koje cete vrlo cesto nailaziti,jednostavno su koriscene radi lakseg razumevanja teksta[jer se neki pojmovi razlikuju u izvornom i popularisticom gledistu], kao i u onim delovima gde nista sigurno-nije sigurno.

Da krenem od judaizma i njegovih pozitivnih strana. Sa teisticke strane,zaista nemam sta pozitivno da kazem o samom postojanju boga,jer nemam na osnovu cega da dodjem do njegovog „pravog lica“. Ako i postoji,to sigurno nije bog kakvog ga je stari zavet opisao. Dalje...ako ovaj monoteisticiki bog postoji,onda nam ne treba ni nauka,ni religija,niti bilo sta..jer sve sto nam treba da znamo nalazi se u cuvenoj recenici[u kojoj je sve sadrzano i koja sve objasnjava] –„JA SAM ONAJ KOJI JESAM“! Svakako najmocnija recenica ikada zapisana. Sto se tice same judaisticke religije i vere,svakako vredno pomena su moralni zakoni dati Mojsiju od strane boga,koji su i danas osnovni moralni zakoni i kojih bi svakako trebali da se u sto vecoj meri pridrzavamo. Sto se teoloske strane tice,kao sto sam vec rekao,u starom zavetu kao i njegovim kasnijim tumacenjima i spisima od strane crkvenih otaca,izdvaja se „samo“ izuzetna literalna vrednost. Sto se prorockih knjiga tice,savetovao bih naucnike kojima je to u opisu delatnosti da se najozbiljnije pozabave time.

Judaizam i negativne strane...opet cu krenuti sa stanovista teizma. Kao i o pozitivnim stranama i ovde gotovo da ne mogu nista da kazem,jer u stari

zavet ne mogu da se pouzdam. Ako bih kritikovao boga iz starog zaveta, kao što sam već i ranije napisao, mogao bih da navedem na stotine negativnih strana takvog boga. Čak šta više, smatrao bih ga nastranim, lisenim svake moralnosti koju sam pripoveda. Ali knjiga izlaska sama po sebi je dovoljna da sam se i sam zapitao da li pisac tog dela biblije dokazuje postojanje ili nepostojanje boga. Sa religiozne strane, odnos boga i jevreja je isto tako nerazuman, nelogican i lisen svake međusobne „simpatije“. Svaki bozi [uvek nerazuman] „zadatak“ njegov narod isto tako nerazumno izvrši ali se gotovo po pravilu nadje neko ko će uraditi nešto još nerazumnije, zbog čega će ih bog najnerazumnije kazniti. Svaka priča u starom zavetu ima takav epilog. Pa me i tu muči pitanje, na čijoj su strani pisci bili? Što se vere jevreja tiče, i dete od sedam godina bi postavilo razumno pitanje, šta to više bog treba da uradi da bi njegov narod bespogovorno verovao u njega. I ta priča se provlaci kroz citav stari zavet... boga neprestano izdaju ocevici njegovog postojanja [čast izuzecima]. Stari zavet je [osim prorockih i poučnih knjiga] najapsurdnija „knjiga“ ikada napisana. Šta su pisci hteli, ja mislim da ni sam njihov bog ako postoji ne zna. Naravno da možemo stati u odbranu originalne biblije u kojoj je sve možda drugacije zapisano. Sasvim je izvesno da stari zavet nije po sadržini ni približan originalnim spisima, da je dopunjavao, amputiran, pogrešno prevedjen, namerno falsifikovan, doradjivan po potrebi... ali i da je samo trećina teksta bar malo približna originalu, stari zavet ostaje na najvišem postolju apsurdnosti. Ni sam jevrejski narod mi nije potpuno jasan, jer ih smatram izuzetno inteligentnim i pametnim narodom, za šta postoji pregršt dokaza.. ali prihvatiti stari zavet ovakav kakav jeste danas, granici se sa ludoscu.

Hriscanstvo! Šta uraditi sa trojedinštvom? Koliko je to ozbiljno sa teističke strane. Bog je jedan ali postroji kroz tri „osobe: oca, sina i svetog duha. Naravno, sa matematičke strane gledano, ovde je zbir tri jedinice-jedan. Da ne bi ispalo nelogicno, trebalo bi upotrebiti „drugu računsku operaciju“, odnosno

da je proizvod od tri jedinice-jedan,sto ne bi odudaralo od zdravog razuma,ako bi se pozvali na njega. Tako da je sasvim prihvatljivo ovo trojedinstvo,cak i sa gledista nauke[pa cak i kvantne mehanike,koja ga svojim postulatima cak donekle i podrzava]. Ne vidim nikakav ozbiljan problem zasto bog ne bi postojao u tri razlicita ali sjedinjena oblika. Problem trojedinstva,zanimljivo,imaju upravo hriscanske opcije, odbacene od strane zvanicnog hriscanstva,bas zbog razlicitog interpretiranja boga. Bog istovremeno postoji na svakom mestu u svemiru,pa ako boga stvoritelja i Isusa Hrista uzmemo u obzir,onda sveti duh,logicky mora postojati. Sa teisticke strane,ovde se moze dati medicinska dijagnoza-[bo]„bez oboljenja“. Zasto ipak mislim da ovde postoji veliki problem,objasnicu u posebnom poglavlju. Sa religijske strane,odnos Isusa i njegovih pristalica[narocito apostola] je sasvim uredi,dok se drze zajedno. Vera nam pokazuje kroz novi zavet da se deo apostola i vecina Isusovih pristalica otudjuju,njegovim hapsenjem i smrću. Pozitivna strana je sto imamo dve neverovatno sjajne licnosti,tokom citavog Hristovog „delovanja“ a koje su uz njega i u trenutku raspeca,kao i posle toga..Jovana i Mariju Magdalenu. I naravno,citavo delovanje Isusa i njegovu „filozofiju“,od njegove pojave pa do vaskrsenja,smatram izuzetnim i vrednim svakog postovanja. O moralu i ucenju ovog velikog covjeka,zaista je suvisno pricati. Ali i tu imamo poprilično problema,bar oko pitanja-zasto je on sve to radio. Sto se tice osnove ove religije,Hristovog vaskrsenja,sasvim je razumno da to ne moze biti predmet rasprave. Ono se desilo kao sto se i nije desilo[opet jedan postulat kvantne fizike]. Raspravljace na tu temu,da li je ili nije bilo vaskrsenja...nazvacu slobodno,tikvanima. Da li imamo danas nesto pozitivno u Hricanstvu[opet,danasnjem-„modernom“]? Osim moralnih nacela koji se daju i po neki[uglavnom neuspesni ili iznudjeni] poziv na mir u ime Hrista,nista drugo nije ostalo.

Sta je negativno kod izvornog Hriscanstva? O problemu, "nasledstva" Jevrejske religije vec sam pisao. Da li se to moglo izbeci...pa ne znamo stvarne ciljeve ovog coveka[ili bogocoveka],da li je pokusao prevarom da iskoristi starozavetne proroke,da li je pokusao da imitira neke istocne licnosti[Budu,Zaratu...],da li je bio „poremecen“ i stvarno verovao u ono sto govori,da li je samo hteo da na ljudski nacin popravi i propagira nove i prave vrednosti u izopacenom drustvu ili je mozda stvarno bio sin bozji,to nikada necemo otkriti[ili bar ne skoro]. Sta god da je od toga,pogotovo ako uzmemo cinjenicu da je i sam bio Jevrej..morao se drzati jevrejskog nasledja. I sta god da je bio od toga,ispunio je cilj.Ostala tri pomenuta velika problema,ikonopoklonstvo,crkva i problem teodiceje nisu potekle od Isusa,pa ih sa teisticke strane ne bih obradjivao. Sa religijske strane i vere,sto se Hristovih savremenika i sazemljaka tice,narocito Hristovih pratilaca,opet se javlja onaj problem,gubljenja vere,cak i kod ocevidaca. Isto pitanje,sta je Isus to jos trebao da uradi? Da se pretvori u zabu,krilatog zmaja,da umesto vekni hleba stvori sendvice sa mesom? I posebno Hristov odnos sa njegovom majkom,koji bas i nije bio najbolji[u jednom trenutku i izuzetno los]. Ali i tu treba biti oprezan kao i kod fenomenologije ove vere i ne pozivati se na jevandjelja kao na apsolutnu istinu[sa religijske strane].

Dakle,90% onoga sto ne valja u ovoj religiji mozemo staviti na teret propagatora hriscanstva posle Isusa. Isusovo postojanje i zivot,kao i njegovo delovanje,zaista treba da ostavimo na miru,sto savetujem i najokorelijim ateistima i napadacima religije. Ne trazite „gresku“ niti „krivca“ u njemu. Niti sta mozete dokazati protiv njega niti on to zasluzuje. Zato se treba baviti ne teisticom stranom Hriscanstva,vec religijom,verom i teologijom,tu ce se naci i mnogo gresaka i mnogo krivaca.

Da krenemo od samog novog zaveta. Prvo da naglasim da najstarije pronadjene kopije jevandjelja poticu iz cetvrtog veka,sto je izuzetno zanimljivo ako imamo u vidu cinjenicu da postoji zaista ogroman broj

originalnih spisa iz perioda od petog veka pre nove ere. Zatim,zasto su od toliko jevandjelja izabrana samo cetiri?[i sam Matej u svom jevandjelju pominje ovu cinjenicu,da ih je bilo vise]. Broj cetiri je pravdan stranama sveta[??]. Sta je to pisalo u ostalim i zasto je naredjeno da se „uniste“?[Filipovo,Judino,Marijino...] O ovom ste verovatno mnogo puta culi ili citali,tako da se tu radi o samo dve stvari,sakriti onu ljudsku prirodu Isusa i gurnuti Mariju Magdalenu malo u stranu, jer crkva i ovako ima „mali“ problem sa mizoginijom. Dve sasvim razumne stvari u to doba,ovakva religija je bila odlicna za vlastodrsce-„skinite mi Isusa sa krsta da lakse upravljam ovim pacenim narodom“ i nemojte da zena bude osnivac religije..preuredite mi to malo“. Mozda to nisu Konstantinove reci,vrlo moguće da su to uradili i sami hriscani nekih vek ili malo vise pre Konstantina[a u ime rimljana]. Ali su mu svakako dobro dosle. Sto se tice utemeljivaca hriscanstva u rimskom carstvu,kada ga vec pominjem,Konstantin nikada nije postao hriscanin i do smrti je bio poklonik boga Mitre...toliko o njegovom snu i znaku krsta na nebu. Uostalom,on je i zacetnik mesanja paganstine i hriscanstva radi lakse prihvatljivosti medju svojim narodom. Uporedite obicaje,imena,datume,rituale danasnjeg zapadnog hriscanstva sa istim boga Mitre i bice vam sve daleko jasnije[jedan od zaista mnogo primera je slavljenje nedelje a ne subote]. Sa postulatima ranog hriscanstva,zaista se moglo postici mnogo u odnosu vlastodrzac[drzava]-narod. Ali uopste,jevandjelja imaju vrlo sumnjivu istoriju. Osim nekoliko sasvim sigurno sakrivenih ili unistenih[neki su i pronadjeni] i preostala cetiri jevandjelja nisu mnogo bolje prosla. Mi danas,naravno,imamo samo kopije jevandjelja,sacinjenih mnogo godina kasnije[bolje reci,vekova]. Sasvim sigurno da nijedna kopija nije potpuno precizna i tacna,posto su ih prepisivaci namerno ili nenamerno menjali. Originale,dakle nemamo...vec samo kopije kopije kopija sa nizom gresaka i izmena. Zato nikako ne mozemo znati ono sto nam je Isus zaista zeleo da poruci. A ako to ne znamo,onda ustvari ne znamo nista i dobijamo

falsifikovanu religiju. NJEGOVE reci treba da cine novi zavet! Kakva korist od toga kada su nam „bozje“ reci nedostupne[ovo se odnosi i na stari zavet,naravno]ili bar najveći deo nedostupan. Uz sve to imamo i problem pravilnog prevodjenja. Pogledajte danasnji prevod novog zaveta na engleskom i na portugalskom..ili na bilo kom drugom jeziku,razlike su zaista ogromne. A i sama izabrana jevandjelja se razlikuju i to po nekim vrlo bitnim pitanjima[primer-Dan Isusovog raspeca]. Dobri poznavaoći biblije sigurno su zapazili da pojedina Isusova pozivanja na stari zavet,nisu ni u najmanju ruku u skladu sa onim što piše u starom zavetu. Takve greske su bas upečatljive, jer se nalaze kod većeg broja Isusovih parabola [npr. Priča farisejima o radu subotom i sl.]. Vrlo veliki broj ozbiljnih gresaka imamo i prilikom poredjenja novog i starog zaveta kao i poredjenjem između četiri jevandjelja. Kada kažem ozbiljne greske,mislim na one koje su usko vezane za dalju sudbinu ove religije. Na kraju krajeva,biblija je ljudska knjiga,pa ne čude tolike razlike,koje su nenamerne. Marko se razlikuje od Jovana,Pavle se znatno razlikuje od Jakova,Petar takodje. Oni su „samo tumacili“ novi zavet na svoj način i svojim stilom i takve ideje prenosili i siri. To jeste problem,u pogledu da se „bozja“ dela i reci ne tumace. Ali je u ovom ranom periodu hrišćanstva ipak to „manji greh“ od kasnijih ispravki, dodavanja i tumačenja. Ipak „u oči“ upada Jovanovo jevandjelje koje se zaista u ogromnom delu razlikuje od ostala tri. Ne samo po sadržini već i po stilu[odsustvo parabola]. Najverovatnije da je ovo jevandjelje spoj istorijskih činjenica i fenomenologskog predanja o Isusu. Čak je lako primetno gde se ovo jevandjelje zaista završava,a onda ide dodatak ili naknadno pisani tekst o vaskrsenju.

Ranom hrišćanstvu možemo zameriti gore dve pomenute stvari[vezano za rimskog cara i za Mariju.M.] kao i to „bezanje“ od jevreja ka rimljanima[zapadu],što je opet donekle razumno jer u suprotnom danas hrišćanstvo ne bi ni postojalo. Ali već tada smo napravili i prekršili prvo

pravilo-napravili smo sebi laznog idola u vidu biblije. U bibliji treba da stoje reci koji je nadahnuti bog uputio coveku. One se moraju shvatati doslovno!!! Danas cu cuti od mnogih da sam bukvalista i da biblija mora da se tumaci...pa nisam vam ja kriv,dragi „nebukvalisti“ sto ste je menjali pa danas ni sami ne znate sta je i kako napisano,sta je istinito a sta ne,sta se shvata bukvalno a sta ne. Napravili ste od biblije jednu apsurdnu,kontradiktornu i neshvatljivu knjigu umesto da to bude jasno zapisana bozja rec! Ovde cu pomenuti jedan primer,sa ovih prostora,kada su tadasnje „crkvene vlasti“ napali vec pominjanog vladiku Nikolaja zbog tumacenja sumnjicavosti Jovana Krstitelja u vezi Isusa kao mesije i zapitali ga odakle mu pravo da tvrdi da je ovaj uopste sumnjao???. Odgovor znamo svi koji smo citali bibliju-zato sto je to zapisano u jevandjeljima. Ne opravdavam ovde vladikina tumacenja jevandjelja,protiv toga sam[mada Nikolaja vise smatram apologetom i ozbiljnim kriticarem crkve i svestenstva,zato ga i izuzetno postujem,bez obzira na mnoge njegove pogresne pristupe] ali je zanimljivo da imamo na istim ovim prostorima,bezbroy tumacenja koji zaista nemaju nikakvu osnovu u bibliji...pa se pitam odakle im tako glupo pitanje upuceno vladici.

Da malo predjem na problem crkve. Religija mozda olaksava ljudima zivot,ali crkva moze da ga oteza pa cak i ucini nepodnosljivim[inkvizicija,verski pogromi i ratovi]. Religija nudi dusevnu hranu dok svestenici mogu stvarati mrznju i netrpeljivost. Religija je cvrsto povezana s moralom,dok verski i crkveni fanatici zloupotrebljavaju i manipulisu religioznim osecanjima. Zatim zloupotreba crkve u politicke svrhe[i obrnuto],gusenje individualiteta licnosti...! I ne zaboravite,crkva se bogati i stice moc na Isusovom delu[nazalost,on nije mogao zastititi autorska prava]. Institualizacija hriscanstva ne pocinje od Pavlovih crkvi i crkvenih zajednica jer se one znatno razlikuju od kasnijih[a i danasnjih]. Pavlove crkve su imale sasvim drugu namenu,pre svega da poducavaju nepismene ljude novoj veri[jer se kao nepismeni ne mogu sa novom verom upoznati citanjem],davanje

milostinje siromasima,lečenju i prorokovanju crkvenih otaca. Uostalom Isus i njegovi apostoli su uspostavili prvu versku zajednicu,odnosno crkvu i to je bila cista Jevrejska crkva. Poklonici ove crkve zvali su se Nazareti i pominju se u delima apostolskim,gde Jevreji Pavla nazivaju propagatorom Nazaretske sekte. Da ce crkva postati ono sto danas jeste,naslucuje i sam Isus[Jev.Jov.].

Najbitnija stvar u pocetku da crkva promeni drasticno „politiku“ bilo je shvatanje da sudnji dan nece bas tako brzo doci kako je vecina ocekivala. A to bi dovelo do slabljenja crkve. Da bi crkva dugorocno opstala,morala je se mnogo strozije strukturirati. Crkve su pocele da imenuju takozvane vodje koji ce donositi odluke i preuzimati odgovornost. Ranijim crkvama gde je svaki clan zajednice podjednako duhovno bio vazan,odlazile su u proslost. Donosila su se odredjena pravila,o tome kako zajednica ali i pojedinac treba da zivi,da upraznjava rituale,obucava nove clanove. Ujedno je rasla i hijerarhijska lestvica. Jos u zacetku,takve crkve su imale velike protivnike u jevrejstvu, jer je hriscanstvo smatrano bogohuljenjem a nesto kasnije su se umesali i rimljani,takodje progoneci hriscane i njihovu veru. Ipak,hriscanske zajednice su postepeno rasle a samim tim i broj pismenih i inteligentnijih ljudi,kao clanova zajednice. Ovi poslednji su odgovali na napade ,pisanjem raznih spisa[apologija]. Apologeti su perom branili hriscane,pokazujuci da je to religija koja pripoveda moralno ponasanje i da nije nikakva pretnja drustvenoj strukturi rimskog carstva. Objasnjavali su da nova religija nije praznoverje vec da propagira iskljucivo istinu,kroz obozavanje svoga boga. Apologete su bili prvi koji su[a to im nije u opisu „posla“] pokusajima da pridobiju rimljane,izmenili neke delove novog zaveta,narocito one da carstvo bozje pripada samo siromasnim duhom i materijalno,kao i skidanje ljage sa Pontija Pilata i bacanjem greha na jevreje.

Naravno,ovde se treba dotaci i price o prvim hriscanskim mucenicima,koje su nadogradjivane[ne sve] i izmisljanje, jer su imale izvesnu moralno-ohrabrujucu ulogu u otporu hriscana. Za sve ovo ucinjeno,donekle rane

apologete treba i razumeti,pa im se ne moze previse zameriti,mada su uz rane apostole,pokretaci onoga sto danas nazivam „bezumnom“ crkvom. I onda dolazi jedan od najstetnijih po uticaju na hriscanstvo perioda,koje danas zovemo protivjereticke rasprave. Problem koji su rani hriscani imali jos od samog pocetka,opet su se nasli „mudraci“ da na svoj nacin tumace jevandjelja i religijske istine. Lazni ucitelji-kako ih je Pavle nazivao,bez obzira sto su oni bili veoma revnosni hriscani,koji su poimali hriscanstvo na malo drugaciji nacin[cesto i na izuzetno dobar,da ne kazem istinit]. Zato i nastaju „postulati“ religije od strane vecine,koji su sve sto se u to ne uklapa proglasavali jeretickim. Na koji nacin i sa kojim pravom su utvrdjivali sta je to prava vera[ortodoksija],stvar je o kojoj moze mnogo duze da se polemise. Jedni druge su nazivali laznim uciteljima,tako da se ponekad i nije znalo sta je to cega vernici trebaju da se pridrzavaju,pa su neki i nenamerno zalutali u moru laznih optuzbi.[prapocetak danasnjih sekti].

Sveto pismo! Nikako ga ne treba mesati sa biblijom[sto je slucaj kod vecine]. To uopste nisu slicne stvari. Sveto pismo su hriscanski kanoni. I oni jesu vecim delom „izvadjeni“ iz biblije a onda tumaceni i postajali pravila ili kanoni. Malo zabune oko toga sta je sveto pismo,dovelo je i to sto je apostol Pavle kao prvi i najvazniji kanon uzeo stari zavet. Medjutim i sam Isus se „usudio“ da tumaci zakone starog zaveta[opravdano ili neopravdano,to ne znamo] posebno naglasavajuci da su sad njegova tumacenja na snazi. To se jasno vidi u Besedi na gori[ne ubij....a ja vam kazem,ko se makar i naljuti...]. Cak neke zakone i ponistava[kao onaj o razvodu i preljubi]. To je razlog zasto se Hristove reci i zakoni uzimaju za nove kanone,odnosno sveto pismo,a potiskuju starozavetne[ne sve]. Tu jos kao doprinos imamo deo u Pavlovoj poslanici Jevrejima, da je stari zavet zastareo i da se uvodi novi zavet. Medjutim,jos kasnije u sveto pismo ulaze i neka pravila koja ne pripadaju ni starom zavetu a ni Hristovim recima...vec njegovim apostolima,pa cak,mada u mnogo manjoj meri i apologetama. Prvi hriscanin koji je „prikupio“ sva

pravila u jednoj zbirci,koja je vazila kao prva prava i zvanicna knjiga hriscanskih kanona,bio je Markion,koji je zavestao i ogromno bogatstvo crkvi. Kasnije je proglašen jeretikom zbog tvrdnje da starozavetni judejski bog nije isti kao Hristov, jer je Hrista njegov bog poslao na zemlju da spase narod od osvetnickog gneva jevrejskog boga tvorca. Ovde bi jos bilo zanimljivo pomenuti odnos Isusa prema zeni koja je uhvacena kako cini preljubu i tako prekrasila bozju zapovest. Starozavetni bog ima jasnu kaznu za takav cin-kamenovanje do smrti. Ova snazna prica se nalazi samo u jevandjelju po Jovanu. Fariseju bludnicu dovode kod Isusa da bi ga iskusali i proverili da li se drzi bozjih zakona. Isus ovde „ponistava“ starozavetnu kaznu ali na vrlo interesantan nacin,on govori farisejima da onaj koji nije ucinio nikakav greh u zivotu,prvi baci kamen na nju. Naravno,fariseji postidjeno odlaze i Isus oslobadja gresnicu. Ovakvih prica imamo mnogo[mada ne i ovako snaznih],koje uz besede na gori u neku ruku i daju za pravo Markionu da „nacinu jeres“. Ali mozda je citav novi zavet i pisan da bi se Isus sto vise udaljio od starozavetnog boga,mada bi sa danasnje tacke gledista logicnije bilo da se uopste nisu ni drzali njega. Mnogo bi bolje ispalo po hriscane kada bi ova Markionova tvrdnja zaista mogla biti istina.

Za trenutak cu skrenuti sa teme,da bih naglasio da je u vreme rimskog carstva[1,2,3 vek] jedva deset posto ljudi bilo pismeno,sto moze dobrano da utice na to,kako i kome su poslanice i jevandjelja pisana i kako su tumacena i prihvatana kod ljudi koji nisu znali znacenje vecine reci u novom zavetu.

Da se vratim kanonima,odnosno zakljucku...kako je vreme prolazilo,kanone su sve vise postavljali,dodavali ili menjali vidjeniji crkveni oci uz obaveznu naklonost rimskog cara. Naravno,uz nepostojanje stamparija i izdavaca,knjige kanona[ali i biblije] pisane rucno,pravljene su u najvise nekoliko primeraka. Citanje se izvodilo javno a onda su slusaoci prenoseci sa kolena na koleno,doprineli da knjiga vise ne lici na svoj original[koji je obavezno bivao negde zagubljen]. Recenica od deset reci,sa nekim

znacenjem,ako se prenosi usmeno sa coveka na coveka u nizu od 200 ljudi,na kraju ce dobiti znacenje koje apsolutno nema veze sa pocetnom recenicom. Zamislite onda sta se desava sa hiljadama recenica za par hiljada godina i isto toliko ljudi. Do petnaestog veka i pocetka stampanja knjiga,prepisivaci su na razlicite nacine uspjeli da izmene tekstove. Cak i da su se zaista trudili da odrze „cistocu“ recenice,ne bi u tome ni priblizno uspjeli,pogotovo ako se uzme stepen pismenosti tih vremena. Jos jedno pitanje je ko je to odlucivao koje ce knjige [osim jevandjelja] uci u novi zavet. Mnoge poslanice su izostavljene a i mnoga otkrovenja[npr. „Pastir“ od Jerme],nisu se nasle u novom zavetu,bez obzira sto su „od boga dosle“.

Ali da nastavim pricu o crkvama i institucionalizaciji hriscanstva. Pomenuo sam da je rana hriscanska crkva tek kasnije,vremenom,poprimala hijerarhijsku organizaciju koja je i samoj crkvi dala mnogo veci znacaj,postaje sveta institucija. Crkva je sada bitnija i od hriscanskih zajednica i od njenih clanova. Crkva je jedini posrednik izmedju coveka i boga,ona posreduje cak i kod spasenja njenih clanova i samo kroz nju vernik moze postici blazenstvo i sigurnost. Ovde se radi o dve stvari,kao prvo,ovako nesto je moralo da se uradi da se sama religija ne bi urusila,a drugo,crkva je dobijala i na moci,nije samo bila posrednik sa bogom vec i sa drzavom. Sto je vise drzava prihvatilo hriscanstvo,crkva je dobijala sve vise i na uticaju ali i finansijski. U srednjem veku,kroz period od gotovo hiljadu godina,crkva je bila i snaznija od drzave. Naravno,crkve su imale osnove u teolosko-religijskim strukturama a ne u teistickim. Nepotrebno je naglasavati znacenje reci-crkva u novozavetnim knjigama[zajednica vere,ljubavi i nade] i ono sto ona danas[a i mnogo vekova unazad] predstavlja.

Pocetkom treceg veka,kada se crkva poprilicno ustalila,crkveni „velikodostojnici“ su odredjivali kriterijume,ko moze da bude clan crkve ili vernik hriscanin. Svako je morao uz ispovedanje vere da ucestvuje u liturgijama,da se pokorava svestenstvu i naravno da bude krsten u skladu sa

hriscanskim kanonima. Svako ko je pravio pitanje o nacinu izvršenja obreda,svestenicku hijerarhiju ili crkvenu doktrinu,bio bi odmah iskljucen iz crkve. Poznato je da su gnostici osporavali sa pravom sva tri sistema,sto je jos jedan od razloga njihovog izopstavanja iz vere. Suzbijanjem gnostickih misljenja crkva je uspela da uspostavi jak i stabilan sistem organizacije a da bi imala sto vise svojih clanova,vernika u inace rastrkanim crkvama po svetu,crkva je odbacila takozvani elitizam[odredjivanje kandidata na osnovu duhovne zrelosti i svetosti]. Ovakav sistem,podele zajednice na svestenstvo i pastvu i nedopustanje nikome da se „izuzme“ od doktrine,obreda i discipline,koju su „zavodili“ svestenici,doveo je do zaista zadivljujuce uspesnog i efikasnog sistema organizacije. Svestenstvo je tvrdilo kako je coveku da bi pristupio bogu,crkva neophodna i da bi bez nje bio izgubljen,jer spasenja bez crkve nema. Pripadnost crkvi se naravno,morala ogledati u poslusnosti prema svestenstvu. U katolickoj crkvi se najvise svestenstvo smatra i naslednikom apostola...sto je potpuno suludo i neverovatno da takav stav nema veliki otpor medju vernicima. Ali s' obzirom da je danas hriscanstvo u velikoj meri tradicionalisticka i Paskalisticka religija[za razliku od islama,pa i judaizma],razumljivo je da vernici nece potezati pitanja koja ih posebno i neinteresuju. Stav da je crkva „majka“ hriscanstva potkrepili su svojim stavovima i mnogi „veliki“ crkveni oci,Ignjatije,Irinej,Makarije,Prokopije....!

Naravno,crkva ako vec postoji treba da propagira kodeks moralnih normi datih od samog boga,medjutim ona ih neprestalno menja,dopunjuje ili promovise nove. Oni to objasnjavaju time da u Isusovo [a jos manje u starozavetno] vreme,mnoge stvari nisu bile odredjene jer nisu ni postojale,sa razvitkom civilizacije kodeksi se moraju dopunjavati i siriti. Pitanje na osnovu kojih tekstova biblije,izgradjuju nove kodekse[kada i sami tvrde da nepostoje],a ako kodeksi nisu izvedeni iz biblije,onda ne mogu ni biti pravilo,samo zato sto je neka vecina izglasala tako na osnovu toga –„sta

bi Isus[ili mozda JAHVE, rekao na to]. Naravno da nemam nista protiv da stvari poput,cigareta,narkotika i sl. moralnim zakonima hriscanstva pokusaju da se stave van „upotrebe“,ali samo pod uslovom da imaju osnovu u bibliji. Primer ,promena pola kod ljudi koji zele to da urade jer se ne osecaju srečno „u svojoj kozi“,problem doniranja organa,problem seksa bez zaceca...za sve to postoje stroga pravila u okviru crkve bez apsolutno ikakvog pokrica u novom zavetu. Jos jedan problem je oslanjanje u jednom slucaju na starozavetne zakone u drugom na novozavetne,bez objasnjenja sta to sad vazi iz starozavetnih zakona a sta je to „zastarelo“ i vise ne vazi...i ko to menja Isusove reci i reci apostola Pavla? Drugo,crkva vernike podstice na sticanje i negovanje specificnih i religioznih osecanja,strahopostovanje,ljubav,osecaj za mysticno,osecaj greha [grize savesti],obozavanje,osecanja koja se pojavljuju u prisustvu svetih objekata, crkvenih veledostojnika ili ritualnih cinova[molitva,krstenje,pricesce,ispovedanje]. Ne znam zasto bi uopste morala da postoji institucija koja podstice prave vernike na ono sto je njihova dusevna hrana. Zar bi trebalo da postoji institucija koja treba da nas podstice da jedemo i da pijemo vodu? Postoji institucija koja nas podstice da vodimo racuna o svom zdravlju,totalno apsurdno,ali postoji. Naravno,ne zbog naseg zdravlja,vec zbog istih onih stvari zbog kojih i crkva postoji. Krajnji cilj crkve nije u tome da se vernik pojedinac formira i razvija samostalno,slobodno,umno,stvaralacki...vec iskljucivo kao nerazdvojni deo mase pokornih vernika,sto opet nema nikakvu podlogu u izvornom hriscanstvu. Crkva preko greha i ispovedanja,odnosno straha ili nagrade drzi svoje vernike u apsolutnoj pokornosti. Zasto se ja kao samostalno verujuce bice ne bih sam u svom domu ispovedao bogu i trazio oprostaj?? U cemu je to svesteno lice blize bogu? Cak je i dalje od njega,ako cemo iskreno. I odakle im pravo da sebe stavljaju kao posrednike,zar bog nece da „razgovara“ sa nama? Trebaju li nam posrednici i specijalna mesta[crkve],za molitvu,pokajanje,ispovedanje..?...i gde to uopste pise? U bibliji ne,sigurno.Kao sto sam ranije pominjao,duhovnika vernik treba da ima,jer

ono sto je za neverujuceg psiholog i psihijatar,duhovnik je za pravovernika i to apsolutno podrzavam.

U institualizaciju spada i „guranje“ veronauke u skole kao izborni predmet,sto je posebna prica, jer naravno da roditelji a ne dete biraju da li ce izabrati veronauku ili ne. Takvo dete koje po starosti jos ne moze da isprati sve i donosi svoje apsolutno misljenje,bombardovati sa dve razlicite „teorije“ o postanku kosmosa i zivota,stvara totalnu konfuziju u glavi. Prvo..citava religija staje u jednu knjigu,kojoj nisu potrebni tumaci, jer je posve jasna. U 15 godina svako ce da razume bibliju,uvedite je kao obaveznu lektiru u skole,kada je vec tada gotovo izgradjena osoba u mogucnosti da je cita i shvati,pa neka sama donese odluku. Pre toga gurati dete u bilo kakvu religioznost je totalni apsurd jer ce sasvim sigurno do zrelih godina nekoliko puta menjati misljenje i muciti se samo sa sobom. Veronauka je uvedena zbog sasvim drugih stvari,a ne da „otvori oci“ vasem detetu. Pravi vernik moze postati tek posle tridesete godine i to svojom odlukom,dzaba maltretiranje deteta o religiji u prvom razredu skole,niti ce to uticati na njegov kasniji stav niti ga mozete naterati da veruje ma koliki vernici roditelji bili,takva odluka se donosi samostalno.

Nekoliko reci o teologiji. Sta uopste ona predstavlja? Najjasnije-teologija je disciplina duha koja za cilj ima da u izlaganju i obrazlaganju datih predstava koje dolaze iz VLASTITOG RELIGIOZNOG OTKROVENJA I TUMACENJA,iskoristi dedukciju kao ispravan princip logicnog rasudjivanja koji vazi u svim naukama,cime stvara privid o sebi kao o „nauci“. Mislim da je ovde bilo kakav komentar nepotreban. Ovakva definicija jednostavno ne moze da ima osnov u religiji i teologiju odbacujem kao sasvim bespotrebnu i beskorisnu[po vernike] disciplinu. Ne znam da li teoloske fakultete finansiraju drzave,ali ako je to tako,onda treba da odobre i finansiraju i fakultete za astrologiju,ne vidim razliku.

Sto se same vere tice,tu bi negativne kritike bile apsolutna glupost. Veru je nemoguće degradirati niti ima potrebe za tim. Čak šta više,opravdam je u potpunosti.

Simonija! Jos jedan veliki problem crkve koji odvlaci mnogo vernika od nje.[odvlaci ih od crkve,ne od vere]. Jos jedna od namerno pogresnih tumacenja novog zaveta od strane crkve u cilju pridobijanja vernika i pre svega novca i moci. Ako je Isus jasno rekao da ce teze bogatas uci u carstvo nebesko,nego kamila[brodski kanap] kroz iglene usi onda to doslovce znaci- da ce bogatas teze uci u carstvo nebesko nego kamila kroz iglene usi!!! Sta tu ima nejasno??? Sta tu ima da se tumaci? Sta tu ima da se menja ili dodaje? Ko je i zasto odjednom okrenuo „pricu“ i rekao da to nije bukvalno i da je bitnije kako se vernik ponasao nego da li je bogat. A onda ti isti bogatasi navale sa dobrovoljnim prilozima,ktitorstvima ili crkvama pokajnicama,ne bi li kupili „carstvo nebesko“. Lepo njima jos lepse crkvi. Zasto se ne odreknu svega stecenog materijalnog bogatstva i odu u manastir[takvih primera imamo],to nije simonija i sasvim sigurno da bi tako postali vernici veci od bilo kog crkvenog oca. Ko je uopste dozvolio da se ktitorstvo smatra bogougodnim delom i da se ploce sa ktitorovim imenom postavljaju na crkve i hramove. Čak imamo primere da se stavljaju i na ikone!!! Zasto se od gotovo sigurno „prljavog novca“ crkva ne gadi? Zasto je rokenrol muzika „djavolja rabota“ a onda se uzimaju pare koje su skupljene za neki manastir,upravo koncertom rokenrol grupa? Da li bi vas iko pitao odakle vam sto hiljada evra koje zelite da poklonite crkvi? Gde uopste u novom zavetu nesto pise u prilog takvom delovanju crkve? I gde i kome na kraju idu takve pare? I koliko nam to treba hramova i crkvi,kojih ima vise nego skola. I u koju svrhu? Jevandjelje jasno govori da treba ostaviti manje radi veceg,gore radi boljeg,jeftinije radi dragocenijeg. Izgleda da su crkva i pojedini vernici mislili da Isus misli na materijalne vrednosti.[mozda im stvarno i treba tumac jevandjelja]. Ako bi se simonijom obezbedjivao „drugi vecni zivot“ onda ce

Isus imati popriličan problem koga da „odbaci“. Ali istina je sasvim drugacija, to će mu samo olaksati „posao“.

Teodiceja! Velika, vecita i teska tema, narocito za vernike a i za samu religiju ili religiofilozofiju. Odakle dolazi zlo ako je bog sam po sebi dobar i ako je stvorio sve stvari dobrima? Ovde cu citirati sjajnu Epikurovu recenicu: „Bog ili zeli da ukine zlo a ne moze, ili moze ali ne zeli. Ili ni ne moze a ni ne zeli. Ako moze a ne zeli, onda je zao. Ako zeli a ne moze, onda je nemocan. Ako moze i zeli, otkud onda zlo u svetu?“. Ovaj problem je resavan jos od samog pocetka anticke filozofije a vrlo verovatno i ranije, medjutim sam termin – teodiceja, [kao problem dobra i zla] prvi je upotrebio Lajbnic [u istoimenoj knjizi] u kojoj donosi „poznati“ zakljucak, da je ovaj svet stvoren kao najbolji od svih mogucih svetova, da postojanje zla nije u suprotnosti sa bozjom dobrotom i da je plod slobodne covekove volje. Ovakav argument su napali mnogi filozofi i teolozi, na temelju svemoguceg boga koji stvara moralno dobro ali ne i moralno zlo. Medjutim, licno..izmedju „hiljade“ pokusaja objasnjenja, Lajbnicov stav je sasvim dobar i logican [ako se ovde moze ta rec uopste upotrebiti]. Vecina religija je problem objasnila na daleko uprosćeniji nacin...jednostavno postoje dva pocela, dobra i zla ili boga i djavola. Pristup koji moze naici na odobravanje obicnih vernika ali nikako i filozofa. Cak je ovakav pristup „dobar“ i za vecinu teologa“, sto je stvarno nerazumno.

Sa naucno-evolucionistickog stava ovaj problem je vrlo lako otkloniti [naravno, problem dobra i zla, bez uticaja dobrog boga] i to se objasnjava takozvanim dominantnim i recesivnim altruistickim genima koje nosimo u sebi [svi smo rodjaci], a koji će se razvijati u skladu sa okruzenjem, vaspitanjem, nametanjem pravih ili krivih vrednosti od strane drustva itd. Opste je prihvaceno da dete koje je ostavljeno samo sebi, bez kontakta sa ljudima, postaje zlo. Neće ga kontakt sa ljudima napraviti dobrim, nego samo odsustvo paznje, neznosti i ljubavi, koje kasnije kompenzuje zlom. Da bi altruisticki gen „proradio“ u fenotipu, potreban je i

altruisticki odgoj. Ali sa religijske strane,odnosno ako pretpostavimo boga, upadamo u mnoge corsokake. Cak je problem dobra i zla,manje bitan i lakse razresiv[makar na naivan nacin] od mnogo veceg problema-patnje.

Teodiceja obuhvata i zlo i patnju.Taj problem je pred crkvu postavio vise puta ovde vise puta pomenuti Markion. I to je bila jeres[kao i sva njegova pitanja i tvrdnje],ali crkva nije dala odgovor. I Bogumili,koje inace veoma cenim,jer su proglašeni jereticima od strane crkve zato sto su smatrali da je crkva zlo i tezili su izvornom hriscanstvu,imali su objasnjenje za teodiceju. To je vecita borba izmedju dva ravnopravna i nepobediva protivnika,zlog boga starog zaveta i dobrog boga novog zaveta[trojedinstva].Pokusaji objasnjenja[kojih se i danas mnogi hriscanski poglavari drze],da bog patnju „daje“ samo gresnima,iz licnog iskustva znamo svi mi da to nije istina. A jos manje bi bila istina,tvrdnja da bog kaznjava gresnike na zemlji,jer je to Isus svojim recima opovrgao. Prastari greh...ni to ne prolazi,Isus ga je preuzeo na sebe. Pa ako postoji bog,gde onda lezi problem,zasto patnju vecinom osecaju oni koji to ne zasluuju? Problem patnje,opet je biologski sasvim objasnjivo. Darwin je to izuzetno obradio.Lajbnic donekle resava problem zla,ali pokusaj da resi problem patnje,nije mu uspeo. Svako dozivljava tugu i bol,neko vise neko manje. Neko provede zivot sa malo patnje a za nekoga je sam zivot patnja. Ratovi i bolesti,kao vid patnje u velikoj meri su podstaknuti ili zlom ljudi ili zlom nad svojim fizickim ili mentalnim zdravljem,ali svako od nas zna na stotine primera ljudskih patnji na koje nisu mogli da uticu kao uzrok ili smo ih i sami dozivljavali. Ljudske sudbine umeju zaista da budu potresne. Vecina ljudskih sudbina je upravo takva. Gde je tu mesto dobrog i punog ljubavi boga. On je svemoguc i sasvim sigurno da ne bi „nezainteresovano“ gledao na zlu sudbinu jednog pravednika. Ali izgleda da ipak nije zainteresovan. Ili mi to ne mozemo da razumemo.

Evo odgovora filozofa Krifta,koji se bavio tim problemom-:“zamislite medveda u klopki i lovca koji je,iz cistog sazaljenja,odlucio da ga oslobodi.

Pokusava da stekne poverenje medveda, ali to naravno ne ide, pa mora da ga uspava opijumom. Medjutim, medved misli da lovac hoce da ga ubije, ne shvata da on to cini iz sazaljenja i da hoce da ga spase. Zatim, da bi izvadio medveda iz zamke, lovac mora da ga gurne dublje u klopku kako bi opustio zategnute opruge. Da je medved polusvestan u tom trenutku, onda bi se jos vise uverio da je lovac njegov neprijatelj koji zeli da mu nanese bol i patnju. Ali medved pogresno razmislja. On je doneo pogresan zakljucak zato sto nije ljudsko bice i ne razume lovca [kao drugo ljudsko bice]. "To je analogija koju mozemo upotrebiti za odnos izmedju nas i boga, kao sto je medved trebao da veruje lovcu i mi treba da verujemo bogu, kaze Krift. E sad, necu se obazirati na to da je Krift pomesao problem patnje sa ovom njegovom analogijom, ali da mu to ne zamerimo vec da se okrenemo onim sto je Krift pokusao da nam kaze. Da li Krift misli da sam ja idiot ili ja mislim da je Krift idiot. Nama izgleda da nas bog gura sve dublje u patnju a on nas ustvari izvuci iz nje? Procitajte ponovo gore navedenu analogiju pa uporedite sa zlom sudbinom jednog nesretnika kojeg licno poznajete [ili ste poznavali]. Ja cu licno ovo uporediti sa mladom, izuzetno dobrom zenom u devetom mesecu trudnoce, koja se okliznula na ledu, pred kucom, pala, udarila glavom u ivicnjak i na licu mesta izgubila i svoj zivot i bebe u stomaku [istinit dogadjaj koji mi je upravo pao na pamet]. Takvih primera imate u zivotu na hiljade. Kakvo „opravdanje“ donosi ova idiotska analogija, dr. Krifta??? Da li muz poginule zene treba da razume ovakav potez boga i da mu zahvali sto pokusava da ga izbavi od patnje??? Inace citava Kriftova knjiga „Because God is real“, koju teolozi uzimaju kao svoju „ikonu teizma“ je prepuna totalno pomesanih, promasanih i nerazumnih dokaza [i pitanja]. Uostalom, procitajte je, ako nista bar moze da vas zabavi.

Vecina nevernika smatra da je zlo dokaz za nepostojanje boga, sto nema mnogo smisla, jer ja nesto i ne vidim problem zla kao necega sto ima mnogo veze sa bogom [tu je Lajbnic u pravu] ali patnja moze biti dobar pokazatelj za

takav dokaz. Ako bog kakvog ga zamisljaju tri najjace religije postoji,onda odgovor cemu patnja,ne mozemo ocigledno pronaci,ali cemo ga jednom svakako saznati. Postojao ili ne,ja ga ne napadam za zlo i patnju,valjda zna sta radi,ja ovde kao i kroz citavu knjigu napadam iskljucivo one koji se „trude“ da nam protumace boga i njegova dela[ili nedela]. Dakle,protiv teizma nemam nista,kao sto nemam nista protiv bilo koje vere,ali cu zestoko napadati institucije religije,teologiju,savremenu apologiju i sve one „ucene“ vernike koji nam daju pismenim ili usmenim putem svoja tumacenja teizma. Kao sto ostro napadam njih,isto tako napadam i njihove suprotnosti,borce protiv teizma.

Da li boga treba uopste da se bojimo? [crkva jasno kaze da treba,ko tvrdi suprotno,slobodno neka me demantuje,pojescu ovu knjigu]. Zasto se bojati,dobrog,milostivog,boga punog ljubavi koji ne zeli da nase grehe kaznjava na ovom svetu? O gluposti pakla i raja,ne bih uopste da pisem[ali moracu],jer ovo nije knjiga zanra komedije. Normalno je da ce zao covek ili jako gresan da „sam sebe pojede“ od stida i grize savesti pred bogom punog ljubavi kada ode na „onaj svet“...goreg pakla od tog mu ne treba. Upravo strah od boga i religijska kauzalnost je najvise uticala na pojavu ateizma[mislim na prave ateiste,ne one nabeledjene borce protiv boga]. Crkva razmislja potpuno drugacije,da ce strahom prikupiti vise vernika i lakse „vladati sa njima,sto jasno govori o nepoznavanju psihologije masa. Moram se ovde ograditi,zaista ima duhovnika koji su prava blagodet za vernike i koji u sustini[nemo] ne podrzavaju vecinu stavova crkve. Jasno je da takve velike duhovnike necete naci u crkvi vec u pojedinim manastirima i izdvojenim isposnicama.

Prica o kazni i nagradi,zaista izgleda kao decija prica sa stanovistva velikih istinskih duhovnika,ali to ne menja nas stav prema crkvenom ucenju koje ga propagira. Izabrali su najgori moguci nacin[kao i Judaizam] za pokusaj privlacenja vernika. To im je uspevalo do pocetka dvadesetog veka,danas

takvim stavom samo prave sebi problem i vernici im okrecu sasvim razumno ledja. Otkrivenje Jovanovo je uneto u bibliju upravo iz tog razloga,da siri strah medju neverujucim ili kolebljivim,bez obzira sto otkrivenje nije uopste pisano u toj nameri niti propagira bilo kakav strah od boga ,ali ono sto bih ja ovde dodao je to,da ako neko treba da se „plasi“ otkrivenja..onda je to upravo hriscanska crkva. Mozda ste stekli utisak da „branim“ jevandjelistu Jovana, jer ga cesto pominjem i to uvek u pozitivnom smislu. Da,uz Isusa[i donekle Mariju.M.] ga i smatram jedinim „normalnim“ novozavetnim hriscaninom. Uostalom,njih dvoje su do samog kraja bili uz svog ucitelja i nisu se krili niti plasili nikoga. A sto se tice otkrivenja,kojima crkva pokusava da plasi „malu decu“[a kao sto rekoh,crkva najvise treba da ga se plasi],ne samo da mu je namera bila posve drugacija,vec postoje jake indicije da su delovi otkrivenja pisani naknadno,dosta kasnije i da je naravno lazno i protureno iz vec pomenutih razloga. U crkvene kanone je ubaceno negde pocetkom petog veka. Izmedju ostalog,jevandjelje, poslanice Jovanove i veci deo otkrivenja nisu po stilu ni priblizni delovima otkrivenja koji opisuju „vatru i sumpor“,niti imaju potrebnu potkrepu u bilo kojem jevandjelju.. Zato i jeste „najkomplikovaniji“ deo novog zaveta, jer ga mi,navodno tupavi,ne mozemo razumeti bez tumacenja crkve. „Sudnji dan“ ce svakako doci,postojao bog ili ne,i po religiji i po evoluciji kosmosa,[a i po ljudskom zlu],to nas ceka. Da li ce pre doci ovaj religijski,ljudski ili naucni,saznacemo jedino ako bog postoji. I za vernike i za nevernike,ista poruka,ako i dodje do drugog Isusovog dolaska,sasvim sigurno da nam nece suditi po tome kako nam to crkva naglasava,budite pre svega istinski dobri i humani ljudi,necete pogresiti u bilo kom slucaju. Naravno,ne kao Paskalisti.

Ikonopoklonstvo! „ Kroz ikone mi potvrđujemo stvarnost svetitelja kao živih bica“-rece[ili lupi] jedan crkveni otac,i proglasise ga svecem!! Ali vec u njegovoj narednoj „mudrosti“,skace sam sebi u usta-„Bilo da se covек klanja...[sledj nabranje]...bozjim tvorevinama ili ljudskim tvorevinama,sve

je to idolopoklonstvo“! Ako ikone nisu ni bozje ni ljudske tvorevine,onda mora da su ih crtale bubamare??

Prvo razjasniti sta su to ikone. Ikone su jevandjelja ili delovi jevandjelja preneti sa pisanog oblika u slikani oblik. Sve jedno da li cemo neki dogadjaj opisati recima usmeno,pismeno ili ga slikom predstaviti,to naravno vazi i za jevandjelja. Niko protiv toga nema nista i to je sasvim u redu,da ne kazem i pozeljno,jer se jevandjelja uzdizu na zaista umetnicki i ocaravajuci nacin. Ali sta se to bilo sta iz jevandjelja moze naslikati a da ucesnik nije sam Isus Hristos. Znaci da on obavezno mora biti na svakoj ikoni,naslikan u dogadjaju u kojem je ucestvovao. Udjite u bilo koju crkvu,pogledajte ikone[ne ikone svetaca,vec samo one iz jevandjelja] i na polovini necete naci Isusa Hrista. Hajde da kazemo da se moze to nekako i razumeti[mada ja ne mogu],ali klanjati se ikoni na kojoj nije Isus[pa i nad njegovoj] ili prikazano sveto trojstvo,za mene je nerazumno.

Ovde bi bilo zanimljivo pomenuti cuveno torinsko platno[ili plastanicu],hriscansku relikviju koja se cuva u katedrali Jovana krstitelja u Torinu, u koju je navodno Isus bio umotan posle smrti i skidanja sa krsta i u kojoj je sahranjen. Prilikom vaskrsenja,njegov lik je ostao ocrtan na plastanici. Prvo, samo objasnjenje odkud lik na platnu je besmisleno[procitajte deo jevandjelja od vaskrsenja do javljanja apostolima],drugo,analiza izotopom ugljenika c-14 je dokazala da je platno poprilično „mladje“od Isusa. Jos nekoliko dokaza[ispitivanje boje,nastanak i tkanje platna..],pokazuju da je Isusov lik na platnu falsifikat. Odgovori teologa da je parce platna koje je poslato na ispitivanje,zamenjeno, sasvim je logican odgovor,naravno da nece priznati uradjeno datiranje plastanice,a jedini moguci odgovor je-zamenili ste ga. Kada vec postoje[teoloziji],pa to im je i posao,ne zameram im ni najmanje. Moje objasnjenje je da je upravo torinsko platno,izmisljeno,kako bi posluzilo kao osnov,odnosno kao potvrda ili dokaz,kako je Isus izgledao. Imali su jak osnov za nastajanje ikona sa

Isusovim likom. Imali su lik bogocoveka.Sada im je put bio potpuno otvoren. Za likove na ikonama ostalih „ucesnika jevandjelja“,kako su do njih uopste dosli,ne znam...mozda i njihove „plastanice“ imaju ali nece da nam kazu. Jedno objasnjenje u vezi mog misljenja o falsifikovanju plastanice,ne opovrgavam ja tim Isusovo vaskrsenje[ipak sebe smatram inteligentnim],samo mislim da je to uradjeno u druge svrhe. Ali da to ostavimo po strani,postoji daleko veci greh crkve,koje se ne moze nazvati samo ikonopoklonstvo vec dobija oblik idolopoklonstva,najveceg hriscanskog greha,a to su ikone „svetaca“.

Ako se vec crkva odlucila na korak da slika i ikone „svetaca“,hajde to su zaslužni borci hriscanstva,kako je dozvolila da se od njih pravi kult i da se vernici klanjaju pred njima. Nadjite mi jedan jedini delcic biblije u kome je makar naglaseno da tako nesto moze,naprotiv,naicete na kontra stav-strogo zabranjeno. Uopste ne postoji ni najmanja osnova da se ikone svetih[pa cak i boga] uvrste u red onih pred kojima je dozvoljeno klanjanje. Hocete dokaze? –„Ne gradi lika rezana niti slike od onoga sto je na nebu..“[Mojs.2 knjig.],“Ne gradi sliku boga u liku zene ili coveka“[Mojs.5 knjig.],“Proklet da je covek koji bi nacinio lik rezan ili liven,delo ruku umetnickih“[Mojs.5 knjig.],“Slike nisu ni na kakvu korist“[Isaija 44.],“Ne izjednaci boga sa slikom“[Isaija 40.],“Bog nije ikona“[dela apost.17.]. Ovde jedna napomena,na grckom se rezan lik kaze-ikonos! Gde ovde moze bilo ko da zakljuci da je bog mislio iskljucivo na druge[lazne] bogove a ne na ikone u celini? Opet neki tumaci? Ja ovde ne vidim nista nejasno i nista sto se moze tumaciti. Mi pravoslavci se na prvom mestu klanjamo nad ikonom krsne slave,zatim bogorodici,pa svetoj Petki i tek na cetvrtom mestu Isusu. Kod katolika je Isus jos gore „plasiran“. Kod Islama,kao sto znate, to je strogo zabranjeno i moze se moliti i „obracati“ samo bogu,kod njih ikone ne postoje[pa cak ni osnivaca religije,proroka Muhameda]. Sasvim logican stav,jer je jasno sta oznacava pojam monoteizam. Mi pravoslavci imamo

zastitnika vinograda,zastitnika od zmija,zastitnika od groma... zastitnika moreplovaca,zastitnika lekara,zanatlija...i nije to bas svojstveno nama i katolici i Jevreji imaju zastitnike za razne oblasti. Jer to monoteizam ili se vracamo antickim bogovima zastitnicima mora,vatre,vetra...? Jel to nas bog nije svemoguc ili je suvise zauzet pa je svaku oblast podelio svojim pomagacima,KOJE SMO MI PROGLASILI SVETIM,a on je to „bezpogovorno prihvatio“. To sto je paganstina morala da se izmese sa hriscanstvom ,razumem[mada ne podrzavan ni najmanje],ali,hajde,ne bi se hriscanstvo tek tako razvilo da nije moralo da se tako uradi. Ali danas su bar ljudi visoko svesni,jasno im je sta je paganizam i zasto je izmesan sa hriscanstvom,ko bi to pravio danas problem da se vera ocisti napokon od paganstine? Neki kazu,tradicija[moj deda je..pa i ja cu tako...],totalna besmislica,ko tako razmislja,bolje da nikada ne razmislja[o bilo cemu].

Sto se svetaca tice,rani veliki borci i stradalnici zbog hriscanske vere,zasluzuju svakako da se pominju u liturgijama svaki dan i da se prica o njima. Na kraju krajeva neka im se i „lik“ zabelezi“ na slikama. Ali postoje dve stvari...ko ih je i na osnovu kojih kanona proglasio svetima i jos gore na osnovu cega je dozvoljeno slavljenje istih i pogotovo klanjanje njihovim likovima. A sveci proglašeni od srednjeg veka na ovamo,to je prica za sebe. Svako ko je napisao par teoloskih knjiga i rekao „dve mudre“ reci,postaje svetac. Netrulezne kosti,sveto miro i ostale „potrepstine“ da bi neko bio svetac su od skoro uvedene i totalno su apsurdne. Da ne pominjem ko je sve,apsolutno nezasluzeno i u pravoslavnoj i u katolickoj crkvi kanonizovan,mnogi veliki gresnici ali sa crkvom pokajnicom,tu su zatim razni vladari koji su u zivotu sve bili, samo ne pravi hriscani i ljudi koji se drze moralnih zakona,koliko je samo oceubica i bratoubica kanonizovano?...pa gotovo svi za koje ja znam. Na koju ikonu obavezno prvo naidjete kada ulazite u crkvu[u sredini hrama] i nad kojom se klanjate i ostavljate novac[normalno]? Jel to Isusova ikona? Ili svetog duha? Koliko Isusovih ikona

vidite u crkvi ili hramu? Koja ikona vam je okacena na kucnom zidu? Ikona sveca zastitnika doma i eventualno bogorodice trojerucice,zar ne? I negde u cosku mala ikonica svete Petke. I naravno,uskrsnje jaje,cuvarkuca. Gde tu vidite i H od Hriscanstva,dragi vernici? Ko je svemoguci,predrobri,ljubavi pun bog koji je sa vama u sve trenutke od postanka sveta i koji je prvi,jedini,alfa i omega? I kako glasi prva zapovest? Gde vam je nestao taj bog. Ako vas vec crkva uci pogresno,sami se vratite svojoj izvornoj religiji. Lako je shvatiti da je crkva „zla korporacija s monopolom na duhovnost“,ne dajte da vas varaju, slavite samo i samo Isusa[sveto trojstvo se podrazumeva].

Mnogi crkveni oci[i sama crkva] imaju stav da ikonopoklonstvo nije idolopoklonstvo jer se ne klanjamo mrtvim stvarima vec zivim svecima naslikanim na ikonama????[morao sam da stavim cetiri znaka pitanja]. Koji je to svetac ziv? I gde se nalazi...na nebu? Ja vas zaista molim da ponovo pazljivo procitate bibliju!!! Sto mene zasmekavate,hvala vam na tome,smeh je zdrav ali je nezgodno sto ste vi predmet smejanja,ili mozda volite da se salite na svoj racun? A mozda je i Prokopije saljiv covek. Ako je tako,ne zameram vam...ali ipak pazljivo procitajte bibliju i menjajte se,jer ako bog u koga verujete zaista po drugi put dodje...tesko vama.

Praznici i post! Oko hriscanskih praznika a vezano za proglašene svece,donekle sam odgovorio u predhodnom tekstu o idolopoklonstvu. Pitanje „slavljenja svetaca“ moze se gledati iz dva ugla. Prvo pogresan pristup vernika,koji rec-slaviti,upraznjavaju bukvalno a drugo je pogresan stav crkve,ovde narocito mislim na crna,podebljana crna i crvena slova u crkvenim kalendarima. Ako su vec „bez pitanja“ uveli mogucnost kanonizovanja,odakle im ideja da postavljaju i hijerarhijsku podelu medju njima. Ignjatije je malo „veci“ svetac od Makarija,pa smo ga „podebljali“ a Vasilije je ipak „veci“ od obojice zajedno,pa smo ga malo „zacrveneli“. I odakle im samo pade na pamet da uvode neradne dane za ta crvena slova,to blage veze sa hriscanstvom nema. Zna se koji je dan neradan[i koji jedini

može biti] i to sasvim jasno piše u Bibliji [subota ili nedelja u zavisnosti kojoj „grani“ pripadate]. Čak je i slavljenje Božice, Hristovog rođenja, bogocoveka, potpuno pogresan stav. Da ne pričam o „lupanju“ datuma, njegovog rođenja, odnosno uzimanjem rođenja boga Mitre ili zimske ravnodnevnice. Nikakvo „slavljenje“, nikakvih svetaca, čak ni u liturgiji, nije hrišćansko. I posle mi pričaju da idolopoklonstvo nije svojstveno crkvi. A što se vernika i njihovog shvatanja slavlja tiče, o tome ne treba posebno pričati... vatrometi nad crkvama, pucanje, veselje...! Svaka čast pravovernicima [svih vera]... ja im se divim u revnosti i postovanju svoje vere, a vi ostali, kvazi-vernici i crkveni oci i teolozi... ako postoji vas Bog, on vas se sasvim sigurno stidi.

Post podrazumeva uzdržavanje od zlih misli i dela i mrsne hrane??? To je odgovor crkve. Koliko sam ja upućen u veru, pravi vernik se uzdržava od zlih misli i dela, maksimalno moguće tokom celog života a ne samo tokom posta. Ili ova crkvena definicija posta važi za one „nevaljale“ vernike, kojima je posle posta ipak malo dozvoljeno da se ogrese na razne načine, do sledećeg. I u čemu je simbolika uzdržavanja od mrsne hrane? Da se osim duše, pročisti i telo. Da duševno i telesno čisti primiti svetu tajnu pričesca, krvi i tela Isusova. Da zavirimo opet malo u Bibliju... da vidimo gde to i kako mrsna [„krvna“] hrana prlja telo? Mogu da virim koliko hoću.. nema. Tajne svetog pričesca ima, zapisana je, dakle apsolutno je opravdana, čiste duše uzeti Hristovu krv i telo, takodje se podrazumeva, ali u vezi pričesca i mrsne hrane... ne samo da nema traga u novom zavetu, nego ne bi imala nikakvog smisla, čak i da je zapisana. A o priči o četiri velika posta i pričesca i njihovim utemeljivacima... uvek ostajem bez teksta kada su gluposti u pitanju.

Šta je sa molitvom? Da preskocimo to da se za vrlo bitne stvari molite gore pomenutima [Bogorodici, Krsnoj slavi... i ostalom društvu „iz kraja“] a Isusa se setite samo kad treba da postignete gol sa penala ili uskliknete –bože pomozite, kad polazete ispit. Ako ste već vernik, možete se isključivo moliti za

zdravlje i oprost grehova, jer to je jedino opravdano. Molitva svake druge vrste, je traziti od boga [ili „svetaca“] da ponisti prirodne zakone koje je sam bog postavio. Dakle, uz pretpostavku da postoji bog, jedino logično, razumno i tamo gde mozete da ocekujete pomoc je molitva za zdravlje i molitva za oprost. Moliti se da pada kisa posle velike suse, to je cisto rusenje bozjih prirodnih zakona, a da ne pricam da je 99% molitva toliko nepojmivo glupo da se verovatno i sam bog nasmeje [verujem, da ako postoji, ima smisla za humor]. Molitva za ucenje, molitva za lov, molitva za ribolov, molitva za miran san... molitva za brz pristup internetu [naravno, ovo poslednje sam izmislio ali se ne bih iznenadio i da je vidim u buducim molitvenicima]. Opet tu veliku odgovornost snosi crkva, sa svojim molitvenicima [koji se naravno kupuju] gde imate posebno molitve za sve [pogledajte bilo koji molitvenik, pa se i vi malo nasmejte]. Postoji i jedno pogresno shvatanje molitve... vecina vernika [opet tu ima crkva uticaj], misli da je molitva – molba upucena bogu za nekom ili zbog neke potrebe. Kada se kaze molitva, uglavnom se na takav vid molitve i misli. To je takozvana molitva moljenja! I ona i jeste najcesci oblik. Ali molitva isto tako i u istoj meri znaci i molitvu hvale ili molitvu blagodarnosti, slavljenja... Svaki oblik „razgovora“ sa bogom, o bilo cemu spada u molitvu. Dalje... imamo problem sa molitvom moljenja kod raznih vernika. Ako trazite od komsije novac na zajam a on vam ga da tek kada ispred njega padnete na kolena, sa suzama u ocima i molite ga nekoliko puta – to je ocigledan znak da je komsija zao covek. Sa bogom ne smete imati takav pristup, jer bog je dobar i pun ljubavi i razumevanja. Ali vecina upravo misli da ce boga umoliti bas zbog toga sto se ponizno moli i kleci pred „njim“ kao i pred svojim „rdjavim“ komsijom. To nije molitva, niti bog trazi takvu vrstu molitve. Ali da ne poducavam ja vernike kako se pravilno izvodi molitva, valjda to znaju, ako ne, duhovnici upravo tome i treba da sluze, da verniku pomognu da pravilno pristupa bogu [da ga nauci a ne da posreduje].

Ispovedanje i pokajanje! Jos dve stvari koje ne mozete da uradite bez crkve. Da li je tako bilo u prvom veku hriscanstva? Naravno da nije. Gresnici su odlazili duboko u pustinje ili neka druga usamljena mesta, ispovedali se,kajali i molili bogu. Zasto to ne moze danas? Ne moramo ici u pustinje,mozemo se i kod kuce iskreno ispovediti,pokajati i moliti boga za oprost. Ili mozda bog ne zeli da slusa nas,vec mu treba medijum u vidu sveštenika ogrezlog u grehu,koji ce posle davanja oprosta u ime boga,sesti u svoj mercedes i otici kuci. Crkva je izricita u tome da se ispovedati mozemo samo u „ispovedaonici“ crkve uz prisustvo sveštenika koji ce „zamoliti“ u nase ime boga da nam oprostih greh a onda nam u ime boga oprostiti i odrediti trajanje posta.Ovo odredjivanje trajanja posta radi iskupljenja greha je totalan apsurd,kao i onaj o trajanju „redovnog“ posta. Ako sveštenik zaista razgovara sa bogom o nama i nasem grehu,pa hajde da razumemo takav stav crkve ali posto,naravno,znamo da to ne funkcionise tako,ko je uopste taj koji moze bilo sta da uradi u ime bozje? Ja zaista ne razumem vernike da prihvataju ovakve besmislice od strane crkve. Sve sto crkva tvrdi da bez nje ne moze,cista je laz. Naravno da sve od ispovedanja do pokajanja i molitve mozemo uraditi u svom domu bez prisustva bilo kakvog sveštenika ili ikone. Naravno,ovde govorim o iskrenom pokajanju,koga zapravo najmanje ima. Ako neko tek kad oseti blizinu smrti zbog teske bolesti ili u dubokoj starosti,„iskoristi priliku“ da se ispovedi i pokaje za ucinjene grehe tokom zivota,moze pokajanje biti i najiskrenije[mada najcesce nije],onda je to pokusaj „prevare“ boga. Ziveti gresan zivot sedamdeset godina i onda se pokajati,a bog ma koliko dobar bio i pun ljubavi,da ga izjednaci sa revnosnim vernikom koji se redovno kajao i ispovedao,onda to jeste dobar bog ali ne i pravden. Naravno,kod crkve sve moze pa je svejedno kada i koliko se pokajete,bitno je da to uradite. Ako ja zaista verujem,i ako verujem u „drugi“ pravedniji zivot,i u sve ono sto religija tvrdi,sasvim je logicno da cu se potpuno posvetiti bogu. Ali sistem Paskalista,verujem,idem u crkvu,pricescujem se,jer ko zna...mozda bog postoji ali necu bas da se

odreknem svih „slasti“ ovozemaljskog zivota, jer ko zna...mozda i nepostoji, ne spada u bilo kakvu veru vec u pokusaj zavaravanja boga, a u stvari zavaravaju sebe jer bog se varati ne moze. Zato i smatram da pravih hriscanskih vernika nema vise od 1%. Ostalih 49% su Pakalisti a od preostalih 50% ,vise od polovine su tradicionalisti[koji i inace nemaju pojma o „svojoj“ religiji] a ostali su prevaranti u sluzbi crkve.

Juda! O ovom problemu cu kratko, a stavio sam ga ovde jer mislim da je jedna Isusova recenica, „falsifikovana“. Ako nije onda imamo paradoks nad paradoksima. Neko je morao da izda Isusa jer inace ne bi bilo danas ni vere koju zovemo Hriscanstvo[bar po bibliji]. Ali pre toga da se razjasni u cemu je uopste uloga izdajice??? Isus ne bi bio uhapsen da izdajnik nije „pokazao prstom na njega“?? Naravno da bi bio i naravno da bi završio kako je i završio. Pa kome i cemu je trebao izdajica? Neke price teologa da je u pitanju mala pisceva parabola...a o cemu?? Ali da prihvatimo da je Isus stradao zbog Judine izdaje. Da mu je ta uloga unapred bila namenjena, govori mu i sam Isus na tajnoj veceri. Ali i dodaje: „ali tesko onome coveku koji izda sina Covecjega, bolje bi mu bilo da se nije ni rodio“. Dakle, neko mora da ga izda jer je tako „zapisano“ ,inace Isus ne bi bio ubijen, dakle ne bi ni vaskrsao, samim tim ne bi imali ovu religiju. Drugo, zapisano je da to bas uradi Juda. I na kraju cuje onako teske reci od samog Isusa. I pored toga, na kraju se gorko kaje i izvrsava samoubistvo i opet ostaje najprokletiji „lik“ covecanstva. Totalno besmislena prica...odnosno, totalno besmislena recenica koju je navodno izgovorio Isus. Te recenice nema u Jovanovom Jevandjelju. Jednostavno mu Isus saopstava da je on izabran i da ide da uradi to sto treba da uradi...i tu se prica o Isusovom odnosu sa Judom završava. Ne izgovara onu besmisleni recenicu, sto je sasvim normalno. Drugo, sasvim izvesno da dobri Isus nije bio covек[ili bogocovек] koji bi tako nesto i rekao. Prenaglasena prica o Judi izdajniku, unosi bespotrebnu pometnju i

naglasak na njoj je zbog sasvim drugih razloga, ubacen u pricu...kao sto je to uradjeno i sa pricom o Varavi.

Vaskrsenje, Marija Magdalena, Apostol Jovan! Za verujuce, vaskrsenje Hristovo pre svega oznacava pobedu nad „cudovistem“ koga se ljudi od samog postanka covecanstva najvise boje-smrti. Hristovo vaskrsenje, vise nego bilo koji dogadjaj u istoriji, ne moze se ni pod kojim uslovom tretirati kao predmet naucno-kriticnog istrazivanja, on iskljucivo zahteva nasu veru ili neveru. Sam cin vaskrsenja nije opisan ni u jednom od cetiri jevandjelja, sto je donekle logicno, jer svedoka nije ni bilo a i samo opisivanje takvog cina je nemoguće i dobro je sto se niko nije „usudio“ da u svrhu verodostojnosti vaskrsenja, taj cin i opise. Samo bi prosirio fenomenologiju i to kod najbitnijeg dela jevandjelja, koja mu je i ovako svojstvena i samim tim povecao broj kriticara ili cak i omogucio opovrgavanje. Ovako, za sve nas i za sva vremena, vaskrsenje ostaje tajna u koju mozemo iskreno verovati. U jevandjelju po Mateju imamo jednu pricu koja govori o periodu neposredno po vaskrsenju ili cak mozda pre vaskrsenja, koja govori o samom cinu sklanjanja kamena sa grobnice od strane andjela bozjeg. Prica o nadjenom pomerenom kamenu u svim jevandjeljima, ne treba da cuduje jer se danas zna da su jevreji svoje mrtve sahranjivali neposredno posle smrti i da je zaista postojao „obicaj“ da se grobnica drugi ili treci dan otvara, radi „provere“ umrlog, bas zbog cestih slucajeva da su ljudi sahranjivani u stanju kome ili klinicke smrti i da su dovikivanjem trazili pomoc, kada bi se vratili ali to ne uvecava sumnju u vaskrsenje kao i cinjenica da prazan grob nije dokaz Isusovog vaskrsenja. Ovde je neko drugi odigrao kljucnu ulogu ne samo u cinu potvrde vaskrsenja Isusovog vec i kljucnu ulogu u citavom hriscanstvu- Marija Magdalena. Necu se ovde baviti temama koje su vec mnogo puta obradjivane, niti je to tema ove knjige...da li je Marija bila Isusova zena sa kojom je imao i decu ili da li je Marija dosla u Evropu [Francusku] i donela „nesto vazno“, istinitost ili neistinitost Sionskog priorata, niti cu pricati o

njenom sklonjenom jevandjelju,vec iskljucivo o njenoj ulozi u samom hriscanstvu. Pre toga treba ponovo napomenuti da su Marija Magdalena i apostol Jovan,jedini pratili Isusa i bili uz njega od „pocetka“ pa do same Hristove smrti. Licno mislim da je da Vinci na Tajnoj Veceri i Mariju i Jovana ,nacrtao kroz jednu osobu,koja je pored Isusa i glavom naslonjena na njega gde se jasno moze videti i lik mladog muskarca Jovana kao i lik zene,Marije Magdalene,istovremeno. Mislim da bi ova slika vise odgovarala kvantnim fizicarima za objasnjenje kvantnih efekata nego Monaliza,gde su objasnjavali da je istovremeno i tuzna i srecna. Da Vinci je ocigledno imao uvid u to koje su dve licnosti uz Isusa,najbitnije za razvoj Hriscanstva i koje su samom Isusu bile najdraze. To jasno vidimo i iz Isusovih reci,upucenih sa krsta,svojoj majci-„zeno,eto ti sina!“ A onda se obraca Jovanu-„evo ti majke“. Kao i iz poslednjih reci Isusovih izgovorenih u ovom svetu,pre vaznesenja u nebo. Na pitanje Petra: -„gospode,a sta ce ti ovaj?“[odnosi se na Jovana],Isus mu odgovara-„Ako ja hocu da on ostane dok ne dodjem,sta je tebi do toga?“. O svom postovanju prema Mariji,dovoljno govori to sto je nju izabrao za „objavu svog vaskrsenja“,bez obzira na jedanaest muskih apostola i to u vreme kada se zene nisu nesto posebno postovale i cenile. Marija ga je prva videla i razgovarala sa vaskrsim Isusom i dobila od njega zadatak da prenese najvazniju poruku buduće religije. Marija je glasnica Hristovog vaskrsenja i samim tim se mora smatrati,osnivacem religije,koja i lezi na temeljima vaskrsenja. Ostali apostoli ,narocito apostol Pavle su doprineli da hriscanstvo „ozivi“ ,da se odrzi i rasiri se ali se ne mogu smatrati direktnim osnivacima hriscanstva.Zasto i kome je uloga Marije zasmetala u crkvi,mozemo samo da nagadjamo ali je cinjenica da je sto je vise bilo moguće „sklonjena u stranu“. Kao sto je i sasvim izvesno da je crkva bas Jovana,kao najvoljenijeg Isusovog apostola,“iskoristila“ da se bas na njegovom jevandjelju,otkrivenju i delima apostolskim,malo „dopise“.

Moral! Citavo moralno ucenje Judaizma i Hriscanstva,jeste,ustvari dekalog i moralni zakoni izvedeni iz njega. Dekalog je kao religijski ustav iz cijih zakona se moze izvesti veliki broj moralnih podzakona i „amandmana“. Sto se razlike izmedju starozavetnih i Isusovih zakona tice,razlikuju se upravo po velikom broju „amandmana“ kod Isusa i po nacinu kaznjavanja za moralne prekrsioce. Prekrsitelji dekaloga su kaznjavani odmah,na ovom svetu i zastrasujuce. Kod Isusa je kazna „odlozena“ i upravo to odlaganje kazne daje mogucnost prekrsiocu da se iskreno pokaje,sto ga spasava kazne,koja bi ga cekala na sasvim drugom mestu i na sasvim drugi nacin. Treba reci da dekalog nije cist „pronalazak“ Jahve,vec da je postojao i mnogo ranije kod drugih religija ili kao zvanicni zakon nekih starih drustava. Jedina novina je prvi bozji zakon,kojeg sa sigurnoscju mozemo prepisati dekalogu. Ali svakako najveca zasluga za „promovisanje“ pravih moralnih nacela,pripada Judaizmu i Hriscanstvu. Naravno,ova moralna nacela su koren svakog pravnog sistema u svetu. Da li bi ljudi bili manje dobri ili vise zli da ove zapovesti ne postoje? Kroz istoriju,svakako-da! Danas,ne bi imalo toliko uticaja,jer je mnogo manje pravih vernika a postoje i zvanicni drzavni zakoni koji su mnogo veca pretnja za zlocince,bar na ovom svetu. To se jasno vidi i po par zakona koji nisu usli u krivicno pravo vec su samo ostala kao moralna nacela,kojih se zaista retko ko pridrzava. Druga stvar je kako se prekrsioci takvih moralnih nacela „ponasaju“ kada im „kosac“ zakuca na vrata. Jos jedno pitanje,na koje se ne moze dati apsolutan odgovor je,da li bi, naprimer, ubica osecao grizu savest ako nije upoznat sa bozjim zapovestima ili da oni ne postoje? Sa stanovista evolucije,da,ali samo u slucaju da je ubistvo bilo nenamerno i neplanirano. Slucajno ili ubistvo u afektu,svakako da bi izazvalo ranije ili kasnije grizu savest. Sa druge,religijske strane,griza savest ne bi ni postojala da bog nije dao moralna nacela. Ali bez obzira na to,postoje religiozna moralna nacela koja evolucija ne bi „podrzala“ da ona kod vecine nas nisu usadjena u svest upravo kroz religiju. Za tako nesto joj moramo odati priznanje. Jos jednom treba ponoviti da se moralna nacela ne odnose samo na dekalog,vec na sve

ono „izvuceno“ iz njega, a to je 90% onoga sto podrazumevamo pod apsolutno moralnim covekom ili obrnuto, apsolutnim gresnikom. Upravo je to Volter imao na umu kada je rekao-„ako bog ne postoji, trebalo bi ga izmisliti“, kao sto je i ispravno zakljucio koliko zlo lezi u crkvi i rekao-„Unistite bestidnicu“.

Crkvene zapovesti! Za razliku od bozjih zapovesti, ovo su zapovesti kojih treba da se pridrzava vernik, clan crkvene zajednice i koje je propisala sama crkva. Izdvojicu samo neke od njih. Treca crkvena zapovest-postovati svestena lica. Prvo treba da postujemo bilo koga, zar ne?, zasto bi se svestena lica izdvajala? Da mozda opet bukvalno ne shvatam zapovest? Mozda. Pitacu crkveno lice da mi protumaci. Da li je odraz postovanja klanjanje i ljubljenje ruke svestenom licu? Jeste. Time pokazujemo da smo „nizi“ od njega i nedostojniji boga. A po cemu to? Nismo dobri kao on, nismo pametni kao on ili smo manji vernici od njega. Mozda on svako jutro pije kafu sa bogom i razgovara sa njim a mi to ne mozemo? Mozda mu se bog javlja i daje zadatke? Ili mozda ima bolji auto od nas, vise novca, vecu kucu? Bice da je ovo poslednje. Sta vi mislite? Peta zapovest-moliti se bogu za one koji su na vlasti. Treba li ovde bilo kakav komentar? Onaj ko misli da je ovo u duhu izvornog hriscanstva a ne pokusaj crkve da dobije moc preko drzave a drzava moc preko crkve, onda taj sasvim sigurno ima strah od IQ testa. Ovo je tako „drska“ zapovest da mi se gadi i od nje i od crkve. Sesta-drzati postove i molitve koje episkop zapovedi u vreme kakve nevolje. Po stoti put, kome to i u cije ime episkop daje zapovesti? Da li je ikome jasno odakle je crkva, odnosno iz kojeg dela jevandjelja pronasla osnov za tako nesto. Ali crkva jeste [odnosno zeli da bude] „drzava“ pa moze i ima pravo da donosi zakone na osnovu predloga i usvajanja na saboru. Ako me bilo ko demantuje i pronadje u jevandjeljima bilo sta sto moze poslužiti kao osnova za bilo koji crkveni stav danas, ja cu bezati od IQ testa k'o djavo od krsta. Deveta zapovest- jereticke knjige ne citati??? Sta su jereticke knjige? Evo vam

definicije pravoslavne i katolicke crkve-„jeres je ucenje u filozofiji,politici ili nauci koje nije u skladu sa ucenjem crkve“! Postoje i takozvane hristoloske jeresi koje se odnose na pogresna ucenja o Isusu i hriscanstvu[dakle teoloska ucenja u suprotnosti sa zvanicnim stavom crkve]. Ali vratimo se pravom znacanju jeresi i jeretickim knjigama. Nemojte decu slati u skole, jer su fizika,hemija,istorija,biologija...olicenja jeretickih knjiga. Setite se da je heliocentricni model bio proglašen za najveću jeres. Zatim „Dijalozi“ dozivljavaju istu sudbinu. Nista bolje nije prosao ni lord Kelvin. Nemojte citati bukvalno nista osim „crkvenih knjiga“ jer je koliko ja znam bilo sta drugo protivno crkvenom ucenju. Imate toliki broj zitija svetih da ih mozete citati do kraja zivota i opet necete stici ni desetinu da procitate...pa navalite,dragi vernici,zasto bi citali knjige iz astronomije kada u bibliji lepo pise da je zemlja nepokretna i ravna,a ako sumnjate u bibliju..skocite i opet cete doskociti na isto mesto...i ja sam to jednom probao i „uverio se“ da je zemlja nepokretna. Toliko toga kroz istoriju je crkva proglasila za jeres,da bi ih kasnije i sama prihvatila uz izvinjenje „jereticima“ zbog pretrpljene torture. To ce se desavati i u buducnosti,sreca pa je crkva izgubila moc, pa ce samo prihvatati „jereticka ucenja“ bez potrebe da se izvinjava sagorelima na lomaci. Gotovo da sam ubedjen da ce za pedesetak godina,crkva apsolutno priznati i evoluciju i starost kosmosa[i zemlje] i da ce sve to nekako „ugurati“ u zvanicne crkvene dogme. Naravno,pricam o zvanicnoj crkvi...pravovernici ce uvek ostati verni onome sto biblija ili kur'an govore[u cemu ih maksimalno podrzavam]. I onda ce i oni kao i ziloti biti proglašeni jereticima. Zivi bili pa videli.

Medicina i bolesti! Vrlo zanimljiva tema. Potekla iz nauke koja se direktno protivi religiji. Sa teoloske strane,bolest je medicina protiv greha. Crkva na bolest gleda kao „kaznu“ za nemoralnost[greh] i tvrdi da je svaka bolest dusevnog porekla,pre svega gresnosti duse.Cak sta vise,crkva zna za uzroke bolesti[razne vrste grehova,za svaki organ posebno-otac Tadej],pravoslavna

crkva neodstupno tvrdi da uzroci svim bolestima, stradanjima pa i samoj smrti leze u oblasti moralnoj. Zato i za lecenja koja ona preporucuje za sve ovo jesu samo moralne prirode-kajanje, post, molitva, ispovest, razresenje. Zna crkva i nacine lecenja, za neplodnost idite u manastir Vasilija Ostroskog, za vid tu je Manasija, digestivni trakt, eto vam Ravanice, bolesti zavisnosti-manastiri Fruske Gore, za sve bolesti-vodica crkve svete Petke. Dakle, uzroci i lecenje, sto se crkve tice, nisu problem. Problem je sto imaju losu dijagnosticku proceduru..ali i to ce popraviti, svaka crkva ce predstavljati jedan dijagnosticki aparat. Eto ja predlazem da crkva svetog Marka predstavlja ekg aparat. Kako se to ljudski vek u poslednjih sto godina povecao za skoro trideset godina?, zbog toga sto su ljudi manje gresni?? Koliko ja znam, postali smo gresniji u poslednjih sto godina nego za 19 vekova ranije, trebali bi da zivimo u proseku po dvadeset godina. Naravno da ne propagiram gresan zivot u svrhu duzeg zivota, vec samo znacaj medicine u tome. Tacno da u vecini slucajeva medicina „vestacki“ produzava zivot i postoji veliki broj asketa koji ce umreti „kada im je receno“ a nece otici u bolnicu[takvih ljudi mozete pronaci i medju neverujucim, opet cu pomenuti Ajnstajna, izmedju ostalih..]. Takav stav podviznika postujem i to je prava vera, ja im se divim, to je prava vera u Hrista. Stavove Jehovinih svedoka neopravdam, naravno, jer oni nisu askete a jos manje pravovernici. Danas cete videti cekaonice u bolnicama pune svestenih lica, mucu ih valjda prostata[najvise ih vidjam kod urologa], vrlo retko cete videti monaha a nikada necete videti jednog „Franju iz Asize“ ili slicne njemu. Ali cu ipak pomenuti znacaj „duhovnog i fizickog oporavka“ kod vernika, najverovatnije izazvan sugestijom, sto opravdava uticaj religije u okviru medicine kod verujucih. Narocito je uspesan religijski pristup kod psihijatrijskih bolesnika[naravno, takodje verujucih], pa se iz toga i razvila jedna „grana“ u psihijatriji, takozvana pastirska psihologija, koja je za verujuce veoma uspesna. Ipak, savet pravovernicima, da religijski pristup lecenju ipak shvate kao pomocno sredstvo u izlecenju a da zvanicna medicina mora biti

primarna. Kao i to da bolest, naravno nema nikakve veze sa grehom [u to ste se valjda vec uverili, primerima iz svakodnevnog zivota]. Ali dobro je verovati i u pomoc svevisnjeg, svakako ste u prednosti sto se izlecenja tice u odnosu na neverujuce.

Postojane zagrobnog zivota. Raj i pakao! Napomena-pakao i had nisu isto. Ova tema je zaista bar za mene najzanimljivija [i najsmesnija], iz razloga da se uopste ne pominje u bibliji, niti se iz bilo kojeg teksta moze i priblizno „uhvatiti“ za ovu temu [osim pominjanja vatre i sumpora u crkvenoj „dopuni“ otkrivenja. Onog dela za plasenje dece]. Zagrobni zivot, odnosno odlazak duse na nebo posle smrti, kao i pojmovi raj, pakao [negde i cistiliste] su najcistiji oblik paganstine, postoje daleko pre hriscanstva, cak su i po opisima isti i koji nemaju veze sa hriscanstvom a ipak je nekako „progurana“ u crkvena ucenja [sta mislite uz pomoc koga?]. Besmrtnost duse se jasno opovrgava u bibliji. Besmrtna dusa bez tela ne postoji. Biblija nas uci da je covек posle smrti u stanju dubokog sna, apsolutno bez svesti i da ce tako ostati do Hristovog drugog dolaska, kada mrtvi vaskrsavaju [telom i dusom] i nastavljaju blagodetni zivot na zemlji, nasuprot gresnicima koji ce takodje vaskrsnuti i ziveti u vecnom prekoru... ili kako nas to crkva zastrasuje, vecnim unistenjem ili drugom smrću [goreci u „loncu“ sumpora]. Nikakve duse i nikada, nece ici na „nebo“. I sam Isus govori [jev.jov.]- „I niko se ne pope na nebo osim koji sidje sa neba, sin Coveciji koji je na nebu“. I u ostalim jevandjeljima se jasno govori da je samo Isus taj koji moze da vaskrsne u nebo. Nikakav Petar, nikakva Bogorodica, nikakav Pavle...! Svi oni cekaju sudnji dan i nalaze se mrtvi u grobovima. Naravno, ovo govorim sa religijske strane, koliko sve ovo moze da „prodje“ ljudski razum, nauku i logiku... to znamo [ili ne znamo]... ali veru „prolazi“ svakako. Dakle, sam cin sahrane, obelezavanje dace, odnosno 40 dana, parastosi, godisnjice, mogu samo da posluze u cilju secanja za pokojnikom, sto je lepo!... inace svi ovi obicaji nemaju apsolutno nikakve veze sa Hriscanstvom... cak ni prisustvo sveštenika

i njegovo pojanje i rituali i kod krštenja i kod sahrane, nisu nesto sto je „propisano“ bilo kojom recju izvornog hriscanstva. To je samo nacin da se uzme jos novca od vernika. Apsolutno..bilo kakvi obicaji koje crkva propagira ili dozvoljava su nepotrebni. Crkva ih donekle opravdava a neke i propagira iz razloga koji nam je valjda jasan. Kada sam se vec dotakao ostatka paganskih obicaja,navescu jos primera koji bas nemaju veze sa ovom temom ali nemaju ni nikakve veze sa hriscanstvom. Paljenje sveća[za mrtve ili za zdravlje],sveta vodica,svestenicko blagosiljanje,osvestavanje slavskog kolaca,osvestavanje kuce i poslovnih prostorija,krscenje sa tri prsta,brojanice...najcistiji oblik paganstine,narocito mnogobo Zacke religije rimskog carstva i slovenskog naroda. Narocito mi je zanimljivo,ono-„kupujte svece iskljucivo u crkvi jer su osvestane“...prvo,nisu osvestane,naravno,drugo,i da jesu-kako se to svece osvestavaju i trece,kakve veze svece imaju sa hriscanskom religijom. Ali za uskrsnju liturgiju,hiljade vernika u samo jednoj crkvi,po jedna sveca ,puta desetak dinara..racunica je jasna. Da ne pominjem ostale crkvene osvestane znackice,ikonice,kalendarcice,brojanice,priveske...velika zarada na na necemu sto sam Isus strogo zabranjuje i protiv cega se borio. Ali,ako vam se pojavi...isto cete proci kao i judejski hram,sve ce vam porasturati. Ali ovoga puta vac nece spasiti nikakav Kaifa ili Pontije Pilat.

Sudnji dan! Drugi Hristov dolazak. Najavljivan je jos kod starozavetnih proroka[ne i njegov drugi dolazak],najavljivao ga je i sam Isus,a nalazimo ga i u otkrivenju i delima apostola. „Dogadjao“ se stotinama puta u protekle dve hiljade godina ali se jos nije dogodio. Najavljivali su ga lazni proroci,obicni ljudi,vidovnjaci,vizionari ali i ozbiljni naucnici koji su do datuma dolazili „naucnim“ metodama. Cekali su ga jos Jevreji pod Rimskim carstvom,cekali su ga razni narodi u teskim trenucima bede i siromastva,ugnjetavani,okupirani...ali niti je bilo Isusa niti sudnjeg dana. Licno znam za sedamnaest „prorocanstava“ uradjениh na osnovu proucavanja biblije,od strane priznatih i nepogresivih proroka pa sve do

naucnika na glasu. Od tih sedamnaest,ostalo mi je da sacekam ovu 2012-u i nadam se onu poslednju za koju znam,Njutnovu 2060-u. Osim ako se Isus nije ozbiljno zainatio[mada mu to nije svojstveno] pa odlucio da jos kojih hiljadu godina,ostane na nebu. Do tada cemo se verovatno sami „istrebiti“ pa nam mozda i nece biti potreban. Osim da dodje da nas vaskrsne. Vezano za ovo vaskrsenje iz mrtvih,mada sam tu zanimljivost mogao ubaciti i u prethodnom podnaslovu,crkva je inace promenila[ustvari nije ga ni imala] stav o tome kako ce nas Isus „sastaviti“ onako raspadnute,sa izmesanim kostima,kremirane,one sa amputiranim organima ili one sa doniranim organima. Vrlo jednostavno,pomocu nepogresivog DNK. Crkva zaista prati u korak savremenu nauku i sve sto joj dobro dodje,vesto iskoristi. Najzad mogu da odgovore na to pitanje. Moram im dodati priznanje za to. Ako budu toliko vesti i mudri da i kvantnu fiziku ugrade u teologiju i crkvene dogme...ja cu im se duboko i ponizno pokloniti.

Sto se tice sudnjeg dana,to spada u novozavetne spise koje postujem,pa da završim u ozbiljnom tonu...naravno da i ako dodje do toga ,Isus sigurno nije ostavio tu mogucnost da moze da se izracuna datum njegovog dolaska[„nije vase znati vremena i rokove koje otac zadrza u svojoj vlasti...“]. Iz razumljivih razloga. A drugo,kao i sve u vezi Hriscanstva i sudnji dan[kao deo njega] je stvar vere. Tako da je ozbiljna glupost pokusati izracunati datum sudnjeg dana. Njutn je veliki deo zivota posvetio tome...uz svo postovanje ovog genija..Njutne,za to vreme si mogao napisati jos pet Principia i dati jos nekolicinu zakona. A ako ovu knjigu upravo citate,znaci da smo i 2012-e uzaludno cekali Isusa Hrista. Ali jednog dana ce nas iznenaditi,sasvim sigurno...ako ne ON onda neko ili nesto mnogo manje dobronamerno i sa mnogo manje ljubavi od Isusa.

Preobraćanje! Koliko ljudi poznajete koji su bili nevernici a danas su „veliki“ vernici? Svako od nas ih zna bar po par njih. Ali ne mozemo jednu bivšu socijalisticku zemlju uzeti kao relevantan primer,kod nas je to preobraćanje

uglavnom pomodarstvo posle sloma komunista a retko kada je to iskreno preobraćanje. Ali za to pravo preobraćanje...kod nas je isti slucaj kao i svugde u svetu,to su ljudi starijih godina koji su ili bili previse gresni ili jednostavno nisu razmisljali o veri dok nije dosao onaj trenutak koji sam opisao na pocetku knjige..a sta ako ipak postoji? I jedni i drugi su lazni preobraćenici,mada ima retkih slucajeva koji su u sebi zaista pronasli boga i tu je sve „cisto“. Ali krenimo od pocetka hriscanstva. Od 50-ih godina prvog veka pa ka danasnjim danima. Ko su u prva tri veka bili najveći preobraćenici? Oni kojima se Isus licno „javio“. Cinjenica je da su u tom periodu, najveći broj kasnije proglašenih svetaca,upravo preobraćenici kojima se javio Isus ili Sveti duh. Da li je normalno da se nekom neverniku javi Isus a da ovaj posle postane vernik i svim silama brani hriscanstvo? Naravno da je normalno,nenormalno bi bilo obrnuto,da su ga ignorisali i nastavili da proganjaju hriscane. Kako vreme prolazi, vidimo da se Isus ili sveti duh sve redje javlja,u srednjem veku,retko kome,danas u moderno doba ne javlja se nikome. Danas je moderno da se javljaju bogorodice,Isusovi likovi na drvetu ili svetitelji na oblaku!!! Valjda Isus vise nije u modi. Naravno da se moramo zapitati za preobraćenike ranog hriscanstva, jer za desetak njih postoje istorijske cinjenice da su od zestokih progonitelja hriscanja,postali toliko revnosni hriscani da su pretrpeli neverovatne muke zbog toga. Tu nema mnogo objasnjenja..ili im se zaista javio Isus ili su imali ciljeve koji su nama nerazumni ili su bili na jakim drogama. Moje licno misljenje je da su viziju sigurno imali ali da li je to zaista bio Isus ili halucinacija,to niko ne moze da zna. Pavlovo preobraćenje je svakako najznacajnije, jer da nije njega tesko da bi postojalo i hriscanstvo. Nad Pavlovim „pitanjem“ treba svaki nevernik da se zamisli. Naravno,od pedeset velikih preobraćenika,crkva je cetrdeset izmislila,ne samo iz razloga sto nepostoje spisi o njima nego jednostavno-to je CRKVA. Hajde da uzmemo za pretpostavku da se Isus ili Sveti duh zaista javljao,zasto za takav slucaj nismo culi u poslednja dva veka?[ne racunam prevarante,kojima se javlja i Isus crnac]. Zasto se danas jednom velikom

ateisti ne javi Isus i uradi sa njim kao i sa Pavlom. Zasto se ne bi javio jednom Dokinsu i pitao ga-:“zasto me proganas,omalovazavas i pljujes po mojim vernicima“? Zar mislite da bi ga gospodin Dokins isterao metlom iz kuce i seo da pise sledecu ateisticku knjigu? Ili da bi pojavu Isusa objasnio „kvantnim efektom“? Ili bi prvo pao u nesvest a onda kada bi dosao svesti,potrcao prema racunaru i kajajuci se,napisao jednu teisticku knjigu? Mozda bi postao i svetac. Lako se preobratiti kada se tako nesto desi,a vise se izgleda ne desava. To je crv sumnje za svako preobracanje od pocetka hriscanstva. Zato,osim Pavla,nijednog takvog ranohriscanskog preobracenika[i danas sveca],necu uzeti za ozbiljno. Pravi preobracenik je onaj koji pronadje boga u sebi a ne onaj koga je bog pronasao.

Crkvene dogme! Dogme[ili doktrine] su hriscanske istine koje su usvojene odlukom vecine na vaseljenskim saborima[oni koji nisu dizali ruke,proglaseni su jereticima...demokratski,naravno]. Danas imamo na hiljade crkvenih dogmi ali se vecina njih zasniva na pet osnovnih crkvenih dogmi,usvojenih na prvim vaseljenskim saborima. Prva je da je bog jedan[odnosno sveto trojstvo]. Druga je da je bog stvorio sve i da svime upravlja. Treca glasi da je Isus bozji sin postao covek radi njegovog i naseg spasenja. Cetrta je da je ljudska dusa besmrtna i da ce vaskrsnuti. I peta,raj i pakao su uslovljene milosti bozjom,covekovom verom i delima zemaljskog zivota. Ove dogme se nisu nikada menjale,mada su postojale i osnovne crkvene dogme koje su „cudom nestale“ posle pronalaska teleskopa i Njutnove jabuke koja mu je napravila cvorugu na glavi. Prve tri dogme su sasvim uredi,ali ne vidim zasto je bio potreban vaseljenski sabor da ih usvoji da bi postale vazece kada su one jasne[i podrazumevaju se] i iz citanja biblije. Cetrta i peta nisu uopste izvedene iz biblije[o tome sam vec pisao],jer ih tamo i nema. A ostalih 995 plus [nema minus] 2742 kasnije nastalih,nemaju gotovo nikakve veza sa ovih osnovnih pet iz kojih su navodno „izvucene“.

Vera i drzava! U ranijim istorijskim periodima, drzave su imale veoma izrazenu versku funkciju. Vlarar je cesto bio prvosvestenik. Takva drzavna vlast je monopolizovala sopstvenu religiju kao jedinu dozvoljenu i obaveznu. Kršenje verskih zakona, smatralo se najvećim prekršajem i kaznjavao se mnogo strožije od kršenja državnih zakona. Religijska i državna ideologija bile su identične a verski obredi, glavni državni i politički procesi. Porast svesti kod ljudi i pogotovo prosvetiteljstvo, smanjilo je ulogu crkve i danas takva vrsta države postoji samo u Vatikanu i par istočno-azijskih zemalja. Moderne države su uglavnom čisto sekularne, odnosno crkva je strogo odvojena od države, a država garantuje verske slobode. Isto tako je crkvi zabranjeno da se meša u državne poslove ili politiku, čak i samim sugerisanjem.

Međutim, uticaj crkve je još uvek jak, što je jasno vidljivo. Država nije u nikakvoj obavezi da pomaze crkvene ili verske zajednice, što naravno nije slučaj, jer u većini država, upravo se ona pojavljuje kao najveći donator u popravci starih ili podizanju novih verskih objekata. Država je verskim zajednicama izašla u susret i u pogledu socijalnog, zdravstvenog i penzionog obezbeđenja a crkvu je oslobodila od plaćanja bilo kojeg vida poreza i ostalih fiskalnih dazbina. Naravno... nijedna država ovo nije uradila zbog verskih osećanja ili zbog „dobrote“ već zbog političkih razloga jer crkva još ima uticaja a pre svega zbog privlačenja birača vernika.

Sizma! Ukratko bi se osvrnuo i na ovu temu. Ne postoji religija u kojoj se nije dogodila sizma u manjem ili većem obliku...i kod muslimana, hinduista, jevreja...ali ni jedna nije toliko izražena i toliko suprotstavljena kao hriscanska. Zato se i naziva velikom sizmom koja se dogodila 1054 godine, konačnim raskolom u crkvi Aja Sofija u Carigradu, bacanjem anateme na istočno hriscanstvo i patrijaha, od strane papinih poslanika.. Postoji mnogo faktora koji su doveli do sizme. Hriscanstvo „uzgajano“ na Grckom tlu, samo po sebi se moralo razlikovati od Rimskog. Hriscanstvo se moralo prilagoditi kulturi na kojoj je nastala.

Drugi, više politički razlog je prebacivanje „prestonice“ hrišćanstva iz Rima u Carigrad. I treći razlog, različitost pojedinih dogmi, što se opet može prepisati prvom razlogu. Svi ostali razlozi koji su kasnije produbljivali ovaj raskol do neverovatnih granica, odnosi se na promene dogmatike, jedne ili druge crkve, isključivo iz jednog razloga-inata. Drugo objašnjenje ne postoji. Zadržavanje starog kalendara kod pravoslavaca, pustanje brade, mogućnost [čak i obaveza] svestenog lica da udje u brak, su čisti „inatni“ primeri. Naravno ima ih još mnogo i naravno u oba smera.

Gledajući sa stanovništva izvornog hrišćanstva, katolici su daleko više zadržali izvorni pristup dogmama nego pravoslavci i mnogo objektivnije gledaju na samu religioznost. Sa druge strane, vremenom, katolička crkva je sticala mnogo veći ugled, moc i novac u svetu. Sa rastom istih, logično je, počela je i da se kvari, pokazivajući svoju moc gde god su mogli. Zadržavanje i bliskost izvornom hrišćanstvu, ponistena je njihovom oholoscu i moci a kasnije i novim dogmama koji su daleko od svog izvora. Što se pravoslavaca tiče [nemojte da vas zavara samo ime], ostajajući bez naročite moci u svetu, bili su i ostali daleko manje skloni „kvarenju“. Raskol, dakle traje gotovo hiljadu godina i bez obzira na skidanje anateme, sesdesetih godina prošlog veka, od strane pape... ponovno sjedinjenje u jednu hrišćansku zajednicu neće skoro doći a najverovatnije da se to neće desiti nikada, bez obzira na međusobno [možda i prividno] veliko postovanje. Razlike su tolike, da neko manje upoznat u religiju ne bi ni poverovao da je to u sustini ista vera. Veliki raskol-veliki greh.

Ovde bih završio sa kritikom crkve i institucionalizacijom vere. Zaista mi nije namera da pokušavam da odvracam vernike od crkve, samo sam im ukazao na ono što je crkva uradila od religije i što želi da uradi od svojih vernika. Svako može bez ica pomoći i naročitih sugestija da malo razmisli i shvati šta

je pravo lice crkve. Crkva ce vrlo brzo doživeti slom i pored kapitala i moci koje ima. Shvataju to i vernici...udjite nedeljom u bilo koju crkvu i bice vam jasno.

Za one neverujuce sto se crkve tice,nemam naravno nikakvu poruku kao i za one koje nazivam tradicionalistima i Paskalistima,ova dva poslednja i njihovi „pripadnici“ i ovako nisu pravi vernici niti imaju pojma sta je to teizam,sta vera,sta religija,sta je teologija a sta crkva.

Za one zaista verujuce,jedna mala poruka...radite na sebi i na svojoj veri,radite na prosirenju svoje svesti i na otvaranju vlastitog uma,jer jedino sami sebe promeniti mozete. I naravno,drzite se Jevandjelja a ne nekakvih poslanica i otkrovenja ili crkvenih dogmi. Isto poruku saljem i pripadnicima Islamske vere,drzite se iskljucivo onoga sto jasno pise u vasoj svetoj knjizi Kur'anu. Za Judaizam nemam sta da kazem,Jevreje kao narod izuzetno postujem ali vasa religija i vas stari zavet,nema potrebnu teisticu vrednost. Vas zid placa je samo obican zid od istorijske vrednosti ali ne i od religijske,pokusajte da se ucite na greskama vasih predaka i ne odbacujte Hriscanstvo i Islam tek tako. Na kraju,ako zaista hocete da se drzite svoje vere,braco Jevreji,drzite se onoga sto je dobro u njoj[a toga ,naravno ima. Ipak ste vi koren hriscanstva i islama].

Jos jednom...nemam nista protiv vasih bogova Jahve,Alaha i narocito Isusa[ili svetog trojstva],sa teisticke strane nisam dao ni jednu zamerku,samo sam se kriticki[najvise negativno] osvrnuo na interpretacije vasih bogova koje su delo ljudske ruke i ljudskih usta. Umesto da se drzite svoje izvorne vere,vi ste je napravili naukom koja se brani od raznih napada ili napadate ono sto nije u skladu sa vasom verom. Vase je samo da verujete i da ta vera bude revnosna i iskrena. A mi ostali koji smo izabrali drugi put,loseg vernika ili loseg ateiste,mi cemo se prepucavati oko tih po vas zaista ne bitnih pitanja.

Hriscanska apologija i filozofija! Ne treba mesati,apologiju,teologiju i hriscansku filozofiju. Za teologiju znamo da je to pokusaj podizanja religije na nivo filozofije[prvenstveno sholasticke i neoplatonisticke] i nauke. Danasnja savremena teologija je cista religiozna nauka sa „filozofijom“,s tim sto ovo „filozofija“ samo stoji kao rec u definiciji. Pravo znacenje teologija je imala jedino kod Anselmusa,Albertusa,Skotusa,Akvinskog ili Bonaventure[period kada se koristio ontoloski dokaz za postojanje boga]. Hriscanska filozofija nastaje tek sa Malbransom,Paskalom,Lajbnicom,Dekartom...kao i savremena hriscanska filozofija[koja,ponavljam nema veze sa teologijom],koju mozemo naci kod Dostojevskog,Solvovjova,Jaspersa,Berdjajeva...mada se moze naici i na „mesavinu“ crkvene filozofije i teologije,kao kod Kjekergora ili Marcela. Apologija je,vec smo rekli,odbrana religije od napada ili opravdanje religije. Ona je najranije nastala, u praskozorje hriscanstva kada je zaista imalo mnogo sta da se brani i opravdava[Justin,Augustin,Tertulijan],da bi privremeno „zamrla“ u srednjem veku[a ko bi i smeo bilo sta tada da napadne],sve do razvoja nauke,kada je ponovo bilo potrebno braniti „napadnuto“. Ali se tu uloga crkvenih apologeta i teologa izjednacila,pa danas ne postoji jasna granica. Po pravilu razlika izmedju apologije i teologije bi trebala da bude kao i izmedju filozofije nauke i nauke,odnosno u odgovorima na pitanja,zasto i kako! U prvom slucaju su se uloge stopile dok su u drugom[nauka i filoz.nauke]toliko ostale razdvojene da misle da su jedna drugoj nepotrebne. Od apologije,teologije i filozofije hriscanstva,jedino je ova prva opravdana , ima jasnu svrhu i u duhu je hriscanstva.

Pitanje pripadnosti veri! Ovo pitanje[uz postojanje rasa] je i danas ostalo bez ozbiljnog objasnjenja od strane crkve. Mozemo odgovore crkve na razna pitanja smatrati smislenim ili besmislenim,ali su odgovori tu. Medjutim problem postojanja rasa i pitanje pripadnosti veri[i naciji] je za sada „zabranjena tema“. Ja cu se upustiti samo u ovaj drugi problem jer ga

smatram daleko bitnijim i zanimljivijim. Najmanji je problem sta je sa ljudima koji su jednostavno rodjeni i zive u zemlji i pripadaju narodu koja pripoveda sasvim drugu veru od Hrisceanske. Niko ne bira gde ce se roditi. A ako bog upravlja svime,kako kaze dogma,zasto im je „odredio“ da se rode u narodu koji nije hriscanski? Odgovor mozemo dati i sami ako su pripadnici vere muslimani,jevreji ili hriscani. Ipak veruju u istog boga i imaju priblizno ista moralna nacela. Nije bas neki odgovor ali bolji,naravno necemo naci. Pitanje zasto je se bog „objavio“ na tri razlicita nacina i propagirao tri razlicita nacina pristupu veri,malo teze se moze objasniti ali ostaje ona mogucnost da je kasnije tumacenje „objave“ podelilo u sustini istu religiju.

Nesto veci problem imamo kod pripadnika vera koji su imali uvid u „hriscansku objavu“ ili su ga bar mogli imati ali su rodjeni u Indiji,Nepalu,Tajlandu..! Da li su trebali da svoje religije,mnogo starije od hriscanstva,odbace od sebe i prihvate se biblijskog ucenja. To jesu uradili narodi koji su imali u tradiciji mitove ili paganski narodi[Grci,Sloveni,Huni...a i oni su to uradili iz politickih razloga i pod pritiskom] ali ja pricam o narodima koji su imali kult svog boga daleko duze od pomenutih i koji nisu bili pod vascu rimskog carstva i koji su naravno,neko ranije,neko kasnije dosli do biblije i njenog ucenja. Naravno da ga nece prihvatiti niti ih i sam bog moze ukoriti zbog toga. Tu nemamo odgovor. Jos manje odgovor imamo na pitanje,sta je sa plemenima u Africi i Americi. Indijanci nisu mogli doci u dodir sa hriscanstvom ni na jedan moguci nacin,pre otkrica Amerike od strane evropljana. Sta ce biti sa njihovim umrlim i po obicaju spaljenim saplemenicima koji nisu mogli ni znati za Isusa niti se pridrzavati rituala,molitvi,pricesca i zivota kakvog je Isus „zahtevao“? Sta sa njima kada dodje sudnji dan? I sta je sa svima onima koji su ziveli pre deset hiljada godina? Mozda oni i nisu predvidjeni za „podizanje“. Apologete ili teolozi,javite mi se da malo pricamo o tome...bas me interesuje! Samo nemojte neku besmislenu pricu,tipa, da se bog svima objavio u skladu sa

njihovom kulturom i da su i Jahve i Manitu i Siva i Perun i Brama, jedan jedini i isti –BOG.

Sudbina! Pojam sudbine ima razlicita znacenje. Filozofski gledano, sudbina je nesto sto je izvan naseg uticaja i na sta nikako ne mozemo uticati. Prema tom pogledu, to moze biti i slucaj ali kojem se ne vredi odupirati. Sa religijske strane, vecina ljudi gleda na pojam sudbine kao na nesto sto nam je odredjeno od strane boga jos od rodjenja, dakle, da nam je citav zivot od rodjenja do dana smrti „zapisan“. To je potpuno pogresan pogled, nijedna religija, pogotovo monoteisticke, bez obzira na deterministicki pristup, sudbinu „vide“ samo kao predodredjenje u veri, dakle coveku je data sloboda da bira izmedju pogresnog i pravog puta, ali ga na kraju cekaju ono sto je svojim izborom zaslužio. Sudbina kao nesto sto je odredjeno u napred i u kosmosu i u zivotu, je pogled koji je jedino svojstven grckoj mitologiji, pa odatle i dolazi pogresna shvacenost sudbine u hriscanstvu ili ostalim religijama. U nekim mitologijama, kao sto je Egipatska i Slovenska, sudbina se odnosi iskljucivo na dan smrti [sto je takodje „izmesano“ sa hriscanstvom]. Treba pomenuti i lazne religije ili „nauke“ kao sto su astrologija ili hiromantija, tarot i sl., koje predskazuju sudbinu ali naravno, to nema veze ni sa religioznim ni sa naucnim stavovima, vec je najobicnija besmislica koju bi trebalo ostro krivicno kaznjavati. To je „jeres“ i u religijskom i u ljudskom i u naucnom smislu. Da se vratim religijskom pojmu sudbine i njenoj opravdanosti. Dati su nam moralni zakoni i data nam je mogucnost vere! Necu ulaziti u primenu verskih rituala, koje je crkva vezala za pojam vere, jer sve sto je crkva dala i sve sto je u vezi sa njom, nepriznajem. Bog nam je dao izbor da verujemo u njega ili ne i da postujemo moralne zakone ili ne. Shodno tome, sledi nam nagrada ili kazna, koja je unapred odredjena. Sto jasno govori da nema dobrog i loseg vernika ili da postoji bolja ili losija nagrada ili kazna. Vera i zakoni su jasni, pa tako vernik moze biti samo dobar. Vernik je onaj koji se pridrzava svih nacela hriscanstva [ili druge religije], dakle

veci ili manji vernik, to je besmislica. Kao i kazna i nagrada. Svaka kazna je ista kao sto je i svaka nagrada ista. Ovo je upravo jos jedan primer koji obesmisljava kanonizovanje vernika. Za boga ne postoji bolji ili manje bolji vernik. Ovde je stvar sasvim jasna i „regularna“ pa se sa te strane religijska sudbina moze okarakterisati kao ispravna i ne trpi kritike. Negativna kritika se jedino moze uputiti na racun moguceg pokajanja koji izjednacuje vernika koji je citav zivot proveo u skladu sa hriscanskim nacelima [ili se bar maksimalno trudio - jer covek je uvek gresan] i nekoga koji se iskreno pokajao pred smrt a zivot mu je bio ispunjen mnogostrukim grehom i neverom. Jednostavno, tu malo [ili malo vise] zatajuje pravda ali se objasnjenje takvog stava dobija velikom bozjom dobrotom i neogranicenom ljubavi prema coveku.

Greh! Greh je svako „skretanje“ od moralnih nacela i ne mora se nuzno vezati za religiju. Ali s obzirom da moralna nacela vezujemo za moralne zakone date od boga, onda ga uglavnom vezemo i za religijski ili bozji greh. Posto je knjiga o religiji, o tome cemo i govoriti. Dakle, krsenje dekaloga i zakona izvedenih iz njega kao i kasnija prosirenja i dodatke koje je doneo Isus, smatramo grehom. Grehom se smatra i zabluda. Zabluda u smislu odabira „staze“ kojom idemo, stazom vernika ili nevernika. Covek je stvoren po bozjem liku i „skovan“ u bozjoj radionici i prema tome je bezgresan, bestrasan i neporocan. Greh je dakle izbor covekove slobodne volje koja mu je od boga data. Iz ovoga dolazi zakljucak da greh nije sastavni deo covekove prirode i da mu nije svojstven [za razliku od evolucije]. Da se pogresno ne razume, po evoluciji u nasoj prirodi su nam i zlo i dobro, ne samo zlo. Dakle, data slobodna volja coveku [ali i andjelima bozjim] vratila se tako sto je covek [kao i jedan od andjela], iskoristio „priliku“ da postane zao i gresan. 90% biblije je upravo prica o grehu i gresnosti, sto nam stavlja do znanja dve stvari - cemu biblija tezi da nas nauci i kakvi su ljudi. A sve ukupno, daje nam do znanja da je veci deo biblije apsurdan.

Dalje, posto ne postoji covek koji nije gresan, bar po postovanju odnosno nepostovanju bozjih zakona, greh se mora podeliti u dve kategorije-okajani i neokajani greh. Naravno, neokajani greh je „smrtna presuda“ u religiji, dok se okajani greh izjednačuje gotovo sa bezgresnoscu[naravno, samo bog je bezgresan]. Okajanje greha a samim tim i spasenje se postize iskrenim pokajanjem, molitvom i...“spasonosnim tajnama crkve“[navodnici ovde oznacavaju laz i besmislicu]. Dakle, ako izuzmemo ovu poslednju glupost crkve, za okajanje grehova dovoljno je priznanje[mada bog sve vidi i zna], najiskrenije pokajanje i snazna i stalna molitva za oprost[?]. [i to sve opet mozete van crkve i svestenika koji glumi telefonsku liniju izmedju vas i boga]. Podela na smrtne i ostale grehe je u sustini jos jedna glupost crkve, svaki greh je podjednako tezak i podjednako kaznjiv. Dakle, bozji grehovi su:-neverovanje u boga, sujeverje, vraćanje, huljenje, zaklinjanje, obmana, laz, srebro ljublje, nepostovanje, gordost, sujeta, tastina, covekougadjanje, naprasitost, gnev, osudjivanje, ubistvo, samoubistvo, kradja, zlopamcenje, pakost, kleveta, cedomorstvo, blud, preljuba, praznoslavlje, sodomija. Zanimljivo da je Jahve[Jevrejski bog] imao dvanaest „nevaljalih“ osobina od nabrojanih grehova. Ima jos nekoliko grehova koje sam izdvojio- maloverje, jeres, lenjost, razdrazljivost, lukavstvo, samotinja, rukoblud, stomako ugadjanje. Ovih osam sam izdvojio iz tri razloga...neki od njih su nedoreceni, neki nemaju veze sa grehom a za neke ne znam odakle su ih „izvukli“ jer se u bibliji ne pominju. Jedno kratko zapazanje o dve vrste greha. Ubistvu i samoubistvu. Crkva nam govori da je samoubistvo veci greh od ubistva i da za njega nema kajanja. Da nema kajanja, to je jasno, ali opet se provlaci prica o manjem i vecem grehu, koji je besmislen. Drugo, sa stanovista moralnosti, pogotovo kod mogucnosti izbora[to je Vajninger lepo opisao u svom pismu, neposredno pred samoubistvo], naravno da je daleko „moralnije“ ubiti sebe nego drugoga! Ova apsurdnost koja nam govori o manjem grehu, zvano ubistvo, toliko je besmisljena i nerazumna, da zasluzuje

svaku osudu. Kod Vajningerove „price“ o izboru mogućnosti, kao i sa gledišta ovog možda najumnijeg čoveka u istoriji, crkva nam govori-ubij, možeš se pokajati ali svoj život ostavi! I smešno i žalosno!

Tačno je da su ovi gore navedeni grehovi biblijski, i tačno je da jesu grehovi, bez obzira na postojanje boga i njegovih zakona. Tačno je i da ne postoji čovek koji bar jedan nije prekršio kao i to da ne postoji ni mogućnost da se niti jedan ne prekrši. Osim negativne kritike zbog ovih osam „sumnjivih“ grehova i na takozvanu glupost zvanu-„smrtni i ostali“ grehovi i ovde je sve kako bi trebalo da bude i ne trpi kritike ni verujućih ni neverujućih.

Kazna i Oprastanje! Već sam nekoliko puta pominjao pitanje kazne u hrišćanstvu i dao neka objašnjenja ali bih tu temu ipak odvojeno obradio, baš zato što je to pitanje veliki dokaz da se Jevandjelja i stav crkve razlikuju, odnosno da crkvene dogme [najveći deo] nemaju potkrepu u novom zavetu. Crkva kaže sledeće...da božja kazna, dostiže gresnike odmah posle greha, da bi se gresnici uplašili i krenuli pravim putem, a pravednici ohrabрили. Ponekad, kazna može doći i kasnije, iznenada i neočekivano, da bi se gresnici podsetili da bog ništa ne zaboravlja! Jevandjelja o ovome -„nemaju pojma“! Ona nam jasno govore [kao i sam Isus], da nam kazna za učinjene grehe, stiže tek –sudnjeg dana, a ne na ovom svetu, jer nam je Isus, upravo ostavio mogućnost i vreme da se priberemo, prosvetlimo i iskreno pokajemo. Ili crkva misli na boga starog zaveta i njegov način kaznjavanja ili ipak misle da je Isus zlopamtilo, zastrasivac i lažov...odnosno da nas je slagao i da će nas ipak kaznjavati na ovom svetu. Ako su mislili na kaznu starog zaveta...daj više neka nam objasne šta vazi a šta ne vazi iz tog dela biblije, šta je „zastarelo“ a šta nije. Jevandjelja i poslanice su nam to rekle ali bih voleo i vas da cujem, jer vi i ovako „imate pravo“ da menjate Isusove i reci apostola! Ako su mislili ovo drugo...onda se ozbiljno treba zabrinuti za njihovo mentalno zdravlje.

Sto se oprosta tice...tu nemam sta da kritikujem crkvu,osim onog vec pomenutog,da to ne moze bez njih. U ostalom,a sta to moze bez njih?. Kod kajanja i njegovog shvatanja daleko vise grese sami vernici. Kajanje samo po sebi nema nikakvu svrhu ako pre toga niste postali apsolutno svesni svog greha,odnosno da je to sto ste uradili nemoralan cin koji treba da ispravite[ili bar pokusate da ispravite]. Ne mozete krenuti u prodavnicu sa razmisljanjem-„sad cu nesto da ukradem,pa idem u crkvu da se pokajem“. Ne mozete upadati sa namerom u greh,tada vas ni predobri Isus nece spasiti. Ako se nalazite u prodavnici i svidi vam se nesto za sta nemate dovoljno para da kupite,i dodjete u iskusenje da to ukradete[sto je samo po sebi greh]...i tako i uradite,odnosno ukradete...tek kada vam u glavu dodje da ste napravili jedno nemoralno delo,i tek kada se vratite u prodavnicu i priznate sta ste uradili i pokajete se-ispali ste covek. Takvim cinom ste pokazali svoju covecnost[pali ste i ustali],tek „tako pripremljeni“ mozete se pomoliti bogu i iskreno pokajati,trazeci oprost od njega[ne morate to raditi u crkvi,naravno]. Dakle,prvo vratiti svoju covecnost,pa tek onda pred boga po oprost. Druga,jos veca zabluda je ona o kojoj smo pricali...citav zivot ziveti gresno pa se pokajati pred kraj zivota. To ne moze biti iskreno kajanje jer je „planirano“,pa cak i da niste tako razmisljali,da ste zaista postali svesni svog greha i iskreno se pokajali,morate pre toga ispraviti svoje greske[koliko je to moguće]. I onda vam ostaju samo dve stvari..da se nadate da bog postoji i da se nadate da ce vam oprostiti. Oprost nikome nije zagantovan,jer ne znamo bozji kriterijum povodom ovih „ekstremnih“ situacija,tako da ako ste nekada i isli u crkvu da se ispovedite,i na kraju culi reci-„sine,oprosteno ti je!“...verujte da ta osoba nema pojma sta prica.

Djavo! Vrag,Sotona...je bozji andjeo[heruvim] Lucifer koji je otpadnik,odnosno andjeo koji je bogu starog zaveta „okrenuo ledja“. On je ujedno i uzrok covecijeg pada u greh. Hriscanstvo je prihvatilo ovo zlo „stvorenje“ starog zaveta i u njemu vidi protivnika sina bozjeg Isusa Hrista i

neprijatelja ljudi. Islam takodje sledi hriscanstvo po pitanju postojanja djavola. Djavo je, dakle personifikacija greha i zla. Moc djavola je najveca tamo gde je covek najdalje od boga. On lako zaposeda dusu coveka nevernika ili gresnika i od njega pravi jos gresnijeg i zlog coveka. Tamo gde postoji velika vera u boga i velika ljubav, djavo tesko moze da obuzme covekovu dusu, jer ga vera i ljubav „odbijaju“, odnosno djavo se istih cak i boji. Djavo je dobro dosao za objasnjenje pojave zla, pa je jasno zasto su hriscanska i islamska dogmatika oberucke prihvatile, ovog starozavetnog odbeglog andjela. Konacan obracun izmedju djavola i sina bozjeg, odnosno zla i dobra, desice se drugim Hristovim dolaskom, u mestu Megido, blizu Jerusalima i koji ce se, naravno, završiti Isusovom pobedom, odnosno pobedom dobra nad zlom. Termin za ovu odlucujucu epsku bitku je svima poznat - Armagedon, sto je ustvari latinsko ime za brdo Megido, ali se danas upotrebljava za bilo koji moguci apokaliptični dogadjaj, ne vezano za religiju. Citavi dogadjaji koji predhode Armagedonu, kao i sama bitka, opisani su [odnosno, dopisani] u Otkrivenju Jovanovom. Na ovu pricu o djavolu kao nosiocu zla, vecina filozofskih skola [narocito, postsholastickih] i vecina filozofa ne gleda blagonaklono [pogotovo, logično, ne Spinoza]. Njihovo objasnjenje je da bogu, odnosno dobru, ne treba suprotnost, jer bog i sam moze da bude, ljut, zao i osvetoljubiv prema onome ko to zasluzuje, sto se moze donekle „primeniti“ kod boga starog zaveta ali je za samo hriscanstvo, malo „surovo“ objasnjenje. Mada, ako bi se drzali otkrivenja kao istinitog, tu mozemo da vidimo i takvo „lice“ Isusa..! Sa pogleda samih jevandjelja, Isusova reakcija bi bila daleko blaza i „dobrocudnija“. Zato i smatram da su delovi otkrivenja dopisani iz razloga koje sam vec objasnio, ili je cak i celo otkrivenje „falsifikat“, jer za tako „surove“ dogadjaje, nema nikakvih naznaka u Isusovim recima u jevandjeljima. Sa druge strane, opisani djavo i njegova delovanja u starom zavetu su puni apsurdnosti a i nije jasan „ocinski“ odnos samog boga prema njemu. Niti se zaista vidi jasan razlog njegovog postojanja i odsustvo zelje da se unisti, sto se samo nadovezuje na

moj stav o gotovo citavom starom zavetu, da je „glupost u pisanoj formi“. Zasto je bas ovaj deo od samo male „trunke“ starog zaveta, koji je „uzet“ u hriscanstvu i kur'anu, prisvojen i uvazen, sasvim je razumno, jer kao sto sam rekao, opravdati zlo, bilo je vrlo tesko.

Dusa! Vec u predgovoru sam napisao da su dusa i svest isto. Ali ne svest kao drustvena, nacionalna, klasna...vec svest kao medicinski pojam. Ne treba mesati dusu i duh ili svest i duh. Dusa je vezana za psihu a duh za nus. Medjutim u religiji[narocito u hriscanstvu] dusa i duh se stapaju u jedno i ne pravi se razlika. Opste je prihvaceno i od strane crkve i od strane vernika da je dusa dobra, besmrtna i da ucestvuje u spasenju, za razliku od tela koje je smrtno i zlo i iskljuceno iz spasenja. Ovakva definicija duse i tela je izvedena iz ..???[zaista nemam objasnjenje, iz biblije sigurno nije], a onda sledi i nastavak o kojem smo vec govorili da dusa posle smrti ide u raj ili pakao. Ovako nesto ce te cuti od bilo kojeg crkvenog oca. O ovome biblija ne samo da ne govori, vec, naprotiv, u vecem delu govori suprotno. Ono sto je biblijski tacno, to da je covek „sastavljen“ iz tela i duse i da je dusa „naknadno“ ubacena u telo[kod coveka...kod zivotinja je sa stvaranjem tela odmah tu i dusa], zato covekova dusa ima posebne osobine, jer je stvorena po liku i prilici bozjoj. Za biljke ne znam, to morate videti sa teolozima, mada ce vam reci da zure na autobus[citaj Dzip]. Tacno da je dusa bila odvojena[u bozjem dahu]i naknadno ubacena u stvoreno telo coveka ali je od tada nerazdvojivi deo tela, tako da imamo veliki problem...gde se nalazi dusa kada se telo raspadne. Isus je jasno rekao da ne ide na nebo nego se zajedno vaskrsava sa telom i da je do tada na stand by rezimu. Ako ovo pitate vaseg svestenika ili duhovnika, najverovatnije da cete dobiti onaj prvi odgovor[koji sam iskljucio kao moguci, bar po bibliji] ali ako po dobijenom odgovoru stavite do znanja vasem svesteniku, da to ne stoji u bibliji, vec da....I on ce zuriti na autobus[proverite to, obavezno]. Ostaje nam da se pomirimo sa cinjenicom

da obitavanje uspavane i nesvesne duše, spada u domen nesaznatljivog, pa ćemo ga tako i ostaviti, neobjasnjivog... jer i ja zurim na autobus.

Cuda! Cudo kao pojam ne postoji. Ni po religijskim a ni po naučnim stavovima. Cudo je događaj koji nema objašnjenje niti će ga ikada imati [definicija]. Postoji takav događaj ne može da postoji, onda ni sam pojam-cudo, nema opravdano postojanje. Ali postoji tu rec ipak koristimo, nećemo je sad brisati iz svih rečnika. Po nauci, cudo je događaj koji se bar na prvi pogled ne može objasniti naukom ili se protivi dotadašnjim naučnim saznanjima. Čim se dogodi da nauka „prodre“ u problem i objasni ga [makar teorijom], a to se mora dogoditi pre ili kasnije, cudo prestaje da bude cudo. Što se religijskog cuda tiče, tu odmah znamo ko je i na koji način uticao na događaj, pa se i tu ova rec još više neopravdano koristi. Po religiji, cudo je intervencija boga pri čemu su nadjačani ili promenjeni prirodni [naučni] zakoni. Ovakvih cuda smo imali na hiljade, opisanih i u bibliji a i kasnije kod raznih religijskih cudotvoraca. Većina njih više nije cudo, jer su se u međuvremenu „zakoni“ prirode „promenili“, odnosno nauka ih je sagledala na drugi, ispravniji način, ili je otkrila nove, do tada nepoznate. Ona „manjina“ cuda koja su ostala nerazjasnjena, nalazi se uglavnom u bibliji i njih možemo opisati na tri načina... ili su zapisana laž ili nauka još nije u mogućnosti da naučno objašnjenje [neke nećemo ni moći vaskrsavanja iz mrtvih] ili je stvarno delo boga.

Dakle, „cudo“ nije cudo, jer imamo jasan uticaj ili boga ili prirodnih zakona [još neotkrivenih]. Automatski se gubi i pojam-cudotvoraca, ili su prevaranti ili imaju moć datu od boga [ili nekog vida boga].

Askeza [podvizništvo]! Askeza u izvornom obliku znači odricanje od telesnih prohteva, strasti i materijalnih dobara, da bi se došlo do duhovnog prosvetljenja. Međutim, ona vremenom poprima razne oblike, pa trpi i razne druge definicije. Tako da se može govoriti o filozofskom, naučnom ili

umetnickom asketizmu. Najcesce se pojam askeze ipak vezuje za religiju. Izvorni oblik asketizma,nastao je u budizmu[mozda i ranije ali nemamo nikakve potvrde za to]. Budizam je medjutim vrlo brzo napustio ovakav vid dostizanja prosvetljenja,shvativsi da ne dovodi do krajnjeg cilja i presao na mnogo umereniji oblik podviznistva. Od tada u izvornom budizmu je jak vid asketizma,zabranjen. Medjutim cak i takva umerenost kakvu budizam propagira je mnogo teza i zahteva vise odricanja nego asketizam u ostalim religijama. Sto se Islamske i Jevrejske vere tice,on nije toliko popularan[ali ga ima] kao kod hriscanske religije.

Hriscanska askeza ili podviznistvo podrazumeva uz odricanje uzivanja „prolaznog sveta“ i post i molitvu u cilju,ne prosvetljenja vec dostizanja unutrasnjeg mira i priblizavanja bogu. Dakle,to je vid duhovne borbe da se dostigne zivot kakav je bio pre pada u greh. Samo odricanjem od telesnih navika,uz molitvu, moze se postici ovo „sjedinjavanje“ sa bogom. Askeza u hriscanstvu ima jaku podlogu u novom zavetu,pa je samim tim i apsolutno opravdana. U samom pocetku nastanka asketskog zivota kod hriscana,vernici su se usamljivali u svom domu ili negde van,daleko od ljudi[pustinje,groblja,pecine..],da bi se vremenom ovakav vid asketizma prosirio sa pojedinca na vecu grupu ljudi,istomisljenika,tako stvarajuci prve monaske zajednice ali i prve gradjene objekte u kojima su ziveli[manastiri]. Zivot u zajednici je podrazumevao i organizaciju pa smo tako dosli i do pomenute hijerarhijske lestvice. Daljim razvojem,monaskih zajednica i manastiri su morali uci u sastav zvanicne crkve,sto je bio pogresan potez i doveo ih u polozaj koji danas imamo,a to je uz retke izuzetke,daleko od onoga sto su Isus i apostol Pavle,pricali o podviznistvu. O sebicnom cinu onih podviznika koji citav zivot provedu usamljeni,dakle trazeci samo sopstveno spasenje,govorili su i mnogi veliki duhovnici,sa pravom. Osamostaliti se izvestan period i „pobeci“ od manastirskog zivota,sasvim je opravdan cin,pogotovo u danasnje vreme gde manastiri ne vrse ulogu koja im je

namenjena, ali podviznik-usamljenik, mora misliti i na one koji u njemu vide dobar primer ili zele da podju njegovim putem, i da im bude duhovni otac i brine se i o njihovoj duhovnoj potrebi. Postoji mnogo primera gde su takvi podvizi, jednostavno odbijali bilo kakav kontakt sa vernicima, sto je cin koji nije bas razuman.

Drugi hristov dolazak. Sud. U drugi hristov dolazak veruju i muslimani i hriscani. Jevreji, naravno ne veruju, jer ne priznaju Isusovo bozansko poreklo, oni jos cekaju prvi dolazak mesije [vrlo strpljiv narod], koji ostaje tu, dakle ne vraca se drugi put vec uspostavlja mesijansko carstvo odmah. Otuda i „zbunjenost“ jevreja kada je Isus govorio o svojoj smrti, odnosno raspecu. Cak su pojedini apostoli Isusovi do kraja verovali u prorocke knjige i pokusali da spasavaju Isusa, kojem je „smrt“ bila predodredjena [Petar je cak pretrpio ozbiljne kritike od Isusa]. Bas iz tog razloga je i sam Jovan krstitelj posumnjao u Isusovu bozansku prirodu. Dakle, cak se i onaj koji se licno „uverio“ u silazak svetog duha na Isusa i cuo bozji glas, zapitao da li je to stvarno-ON. Jer se stradanje mesije nije nikako uklapalo u prorocke mesijanske price. Kod jevandjeliste Marka, u svom jevandjelju, on jasno kritikuje Hristove apostole i ne prikazuje ih u bas najpovoljnijem svetlu, tvrdeci da ni sami nisu bili sigurni u Isusovo poslanstvo [4-41], da im je zbog toga nedostajalo vere [4-40] i da su se na kraju i svadjali oko prvenstva u zajednici [9-34, 10-37, 10-43].

Drugi dolazak mesije najavljivan je u svetim knjigama, novom zavetu kao i kur'anu. Hristov drugi dolazak je detaljno opisan u otkrivenju Jovanovom ali se ovde necu previse oslanjati na njega zbog same nepouzdanosti spisa. Oslonicu se iskljucivo na jevandjelja, kur'an i dela apostolska. Valja napomenuti da mnogi govore da i u knjigama proroka starog zaveta ipak nesto pise o drugom dolasku mesije, sto apsolutno nije istina, vec je to

ponovo posledica toliko pominjanog tumačenja [pogresnog, naravno], to se jasno vidi u Pavlovim poslanicama. U knjigama proroka se nagovestava samo mesijin preteca [Ilija], najverovatnije Jovan krstitelj [prema opisima proroka-nema drugog kandidata] i onaj koji dolazi posle njega. Mnogi drugi Hristov dolazak shvataju slicno prvom, da ce se pojaviti u ljudskom obliku i sici na zemlju, a zatim uraditi „ono sto je receno“ i okoncati svoju nameru do kraja, kao sto je i obecao. To naravno ne stoji u knjigama apostolskim i jevandjeljima [niti u otkrivenju] vec jasno stoji da se javlja u obliku svetog duha. Jedna velika greska, koja se dogodila opet pogresnim tumačenjem-Isus nikakvim predznacima i znacima nece nagovestiti svoj dolazak, vec ce se pojaviti iznenada i kada najmanje ocekujemo [„bdijte dakle, jer ne znate u koji dan ce vas gospod opet doci. A ovo znajte, kada bi domacin znao u koju nocnu strazu ce lopov doci, bdio bi i ne bi dozvolio da se potkopa njegova kuca. Zato i vi budite spremni, jer ce sin Coveciji doci u nagli cas kada ne mislite“]. Povezivanje sa cetri jahaca apokalipse [u otkrivenju], nema veze sa predznakom drugog dolaska i apokalipticni dogadjaji ce se desiti samo Jevrejskom narodu, koji treba „da se usprave i podignu glavu ka nebu, jer ce biti izbavljeni“. Gornji tekst [Isusove reci] o drugom dolasku i ove poslednje o izbavljenju naroda Izrailja, apsolutno nisu povezani i govore o razlicitim dogadjajima. Za razliku od jevandjelja koji ne govore o trajanju bozjeg carstva nakon drugog hristovog dolaska, u otkrovenju ono traje hiljadu godina i ponovo se oslobadja djavo, koji zavlada ljudima, i ponovo bude „zbačen“...sto dovodi u zabunu, ne samo po pitanju tog dela vec i konacne sudbine pravovernika i gresnika. Iz tog razloga mislim da je Jovanovo otkrovenje vezano iskljucivo za sudbinu Jevrejskog naroda i njihovog spasenja, a onda iskoriscen i dopisan, kao prica o sudnjem danu, da bi bio jako oruzije u sluzbi crkve za sticanje stahopostovanja medju i verujucim i neverujucim. Za pohvalu je to da pravoslavlje ne prihvata u potpunosti otkrivenje ali opet svoju dogmatiku o ovom cinu [drugom dolasku i sudu] zasniva na necemu sto nema pokrvice nigde u novom zavetu, uz naglasavanje

na pravoj[pravoslavnoj] i laznoj[sve druge] crkve. Sto se samog suda tice i tu postoje velika neslaganja, jer nemamo izvora o tome u jevandjeljima, vec iskljucivo u delima apostola i otkrivenju. Sto se kur'ana tice i islamskog sudnjeg dana[takozvanog petog nacela], razlikuje se od hriscanskog po tome sto „unistenje“ obuhvata sve...dakle apsolutno citav kosmos[i covecanstvo sa njim, naravno]. Tek nakon toga se sudi ljudima[koji ozivljavaju, uz „drugu trubu“], pojavom Muhamedovog poslanika i Isusa. Dakle, sasvim razlicite verzije, uz pregrst zbunjucih tumacenja i kontradiktornosti, tako da jedino sto znamo o samom sudu je to da nista ne znamo. Da li ce se i kako suditi, mozda i saznamo.

Da se vratimo ponovo na religiju u njenoj osnovi.. Cetiri velika problema, institualizaciju, ikonopoklonstvo, teodiceju i poreklo, smo donekle obradili kao i niz manjih problema koji dolaze kao posledica pomenuta cetiri. Ima ih jos ali bi knjiga zaista bila predugacka. Osim stanovista da je covек po arhetipu homo religiosus, pa je religija morala biti „tu“, ima dosta drugih „teorija“ koje objasnjavaju poreklo i trajanje religije. Posto se ovde necemo i ne mozemo baviti teistickim pogledom na religiju, jer bi to bilo isto kao bavljenje pitanjem zasto majka u svom detetu vidi svoje dete, bavicemo se kritickim pogledima na religiju, a to je svaki drugi pogled na nju osim teistickog. Dakle, pitanje-Zasto postoji religija ako boga nema?, nije primarno pitanje u daljem toku teksta. Primarno je-zasto postoji religija? Ovde cu ipak, mada nevoljno morati da objasnim i stavove nekih filozofa koji su bitni u „istoriji“ kriticara religije, Osim pojedinih slucajeva kroz istoriju koji nisu izazvali buru u sirim krugovima a i nisu bili od znacaja, prva velika i znacajna kritika religije pojavljuje se u doba prosvetiteljstva i to pod najvećim uticajem Holbaha i Lametrija.

Ovakva kritika religije nastala je iz sumnje u logičnost i racionalnost religioznih učenja biblije, kao i kasnije neodržive teološke dogme koje je izgradila crkva [naročito rimokatolička], ne bi li svojim teološkim „besmislicama“ dala naučni karakter. Ovde se vera direktno suprotstavlja razumu i trpi najostrije kritike od strane prosvetiteljstva. Oni nastajanje religije pronalaze u čovekovo neprosvećenosti. Religiju nazivaju najobičnijom lazi koju, kada je već nastala zbog neprosvećenosti, rado prisvajaju vladajuće klase tadašnjeg feudalnog društva da u atmosferi zabluda, neznanja i opšte pometnje, održavaju pomoću nje u pokornosti narod kojim vladaju. Vera se u ovom periodu čak izjednačuje sa sujeverjem. Ovakav stav jeste izazvao buru u crkvenim krugovima i među vernicima ali je stekao i mnogo pristalica, mnogo više nego što su i sami očekivali. Ali sve je poprilično kratko trajalo, jer ovakva kritika religije nije mogla dugo da se održi zbog jedne ozbiljne greske - izjednačavanje vere sa neznanjem i dovodjenje u vezu sa sujeverjem. Ovakva vrsta „ateizma“ i ovakav pristup objašnjenjem vere kao sujeverja koje siri crkva, uprkos razvoju nauke, filozofije i razuma, naravno da nije mogla dati dugoročne rezultate. Smatrajući da će religija nestati kada se razbije „mrak neznanja“, je totalno pogrešna a i sami smo danas svedoci da nisu bili u pravu. A i samo mesanje logike i racionalnog u dokaze - protiv religije, podlezu ozbiljnoj kritici.

Sledeći pokušaji „udara“ na religiju nisu donosili ništa značajno a ni pametno sve do pojave Fojevbaha i njegove kritike religije, koja se zasnivala na čovekovom religioznom samootudjenju. Bog nije ništa drugo nego čovek koji je svoje kvalitete, kao što su dobrota, ljubav, lepota, moć... apsolutizovao do nadčulnih i natprirodnih razmera. Time čovek otudjuje svoju ljudsku sustinu od sebe i projektuje je na nebo. I tek sad sledi potpuni paradoks, čovek počinje da veruje kako je on proizvod svog sopstvenog proizvoda, previdjajući da je on stvorio boga a ne bog njega. Čovek pada na kolena i počinje da se moli proizvodu svoje sopstvene glave. Marks „napada“ oba ova stanovišta i

Foerbacha i Holbacha, ne na posve direktan način već svojim stanovištem o religiji. Koliko god nam Marks „izgledao“ kao „sam djavo“ [i religiozni i politicko-društveni], on je imao potpuno ispravan stav o definisanju i pojmu religije. Marks u religiji nije video ispredanje vere suprotne razumu. Religija po njemu nije obična laž, niti je skup nelogičnih i apsurdnih besmislica. Smatrao je da shvatanje religije kao običnog sujeverja koje opstaje nasuprot prosvetljenog razuma i novih naučnih saznanja, jednostavno nije tačno. Ali je imao grešku u očiglednom neishvatanju religije kao potrebe vladajuće klase, naročito do tog doba. Druga velika greška mu je povezivanje „religioznog osećanja“ pojedinca kao društvenog proizvoda. „Religija je samosvest i samoosećaj čoveka, koji sebe još nije proizveo ili je sebe već ponovo izgubio. Međutim, čovek nije apstraktno stvorenje koje čuči izvan sveta. Čovek, to je čovekov svet, država, zajednica. Ova zajednica, odnosno država proizvodi religiju, izopacenu svest o svetu, jer su one izopaceni svet.“ Ovde se već radi o totalnom uopštavanju religije, koje u potpunosti nije tačno, sa današnjeg gledišta. Sam izvor religioznosti po Marksu ne odstupa mnogo od „homoreligiosus“ teorije, pa je ovde neću posebno navoditi.

Sledeća, vredna pomena kritika religije je kritika religioznog mislioca i filozofa Serena Kjerkegora. Ona je takođe vezana sa institucionalizacijom religije i postojanje crkve i njenih kanona. Kjerkegor smatra da čovek nije religiozan po tome što će se pridržavati „spoljnih“ zahteva vere, već po tome što u samoj činjenici da veruje u stvari koje prkose prirodnom poretku i „zdravom razumu“, postaje slobodan i može da bude ono što jeste. Kjerkegor smatra da je Hrišćanska vera u sustini lična vera koja omogućava čoveku kao pojedincu da se ostvari kao slobodno biće. Po meni, apsolutno ispravan stav i jedini mogući. Jedini teolog koji vernicima daje pravi putokaz u veri jeste Kjerkegor. Pa ću ga, s obzirom da na teologe gledam veoma „rdjavo“, smatrati izuzetkom koji potvrđuje pravilo. Još jedan pristalica egzistencijalizma, Sartr, kritiku religije sagledava iz sasvim zanimljivog ugla [jedan od njih je „gubljenje“

slobode, jer covek ne voli da bude posmatran, sjajno opisan u drami –iza zatvorenih vrata] ali njegova kritika je uvod u cist oblik ateizma, pa njegove stavove necu uvrstiti u ovaj deo teksta.

Na kraju ovih kritika, mozda jos treba navesti naucni pozitivizam, koji kritiku religije ne zasniva na filozofsko-religioznim razmisljanjima niti kritiku javno iznosi, vec iz njihovih teorija i eksperimenata izvode zakljucke koji nisu u skladu sa religijskim pogledom na svet. Ne treba mesati sa ovim , filozofski pozitivizam koji je apsolutno zalutao u filozofiju.

Na kraju ovog dela o kritici religije, jasno je da vecina nas i u proslosti i danas, najvecu kritiku upucuje na racun institualizacije religije. Svojim stavovima i ponasanjem crkve danas pokazuju svoje pravo lice [bolje reci svoje pravo-lazno lice]. Sasvim sigurno da rastom samosvesti kod ljudi [a samosvest raste sa sveopstom [plitickom, naucnom, ekonomskom... krizom u svetu] i sa daljim kontraproduktivnim koracima koje preduzima crkva, necemo dugo cekati na njen „slom“, u smislu da ce se oni iskreni pravoverni ljudi okrenuti izvornim oblicima religija kojima pripadaju i da ce ih biti sve vise. A Paskalisti i tradicionalisti ce morati da se odluče kojem „carstvu“ ce da se privole. Crkve ce nekada nestati ali religije i vere sasvim sigurno nece.

Jedna takva pojava, kao sto je religioznost, sa tolikom svetskom rasprostranjenoscju i upornoscju trajanja, nikada ne bi bila moguca da svojim postojanjem ne zadovoljava i mnoge stvarne ljudske potrebe. Postoje neotklonjive primarne potrebe svakog ljudskog bica za nekom izvesnoscju i sigurnoscju zivota. U nepreglednom moru opstanka [religijskom ili evolucijskom, svejedno], covek vapi za cvrstim tlom pod nogama. To mu nece pruziti ni drustvo, ni nauka... ni bilo kakvo okruzenje, zato se religija i razvila kao jedan vid cvrstog oslonca, makar i kroz veru i nadu, ne samo coveka kao pojedinca vec i covecanstva.

Bespomocnost, beda, siromastvo, bolest, beznadje, besmislenost, smrt...i sve ono cime je covjek tako nezasticeno izlozen, drustvenim, prirodnim, surovim okruzenjem, izranja ostrvo koje daje nadu-religija. Kako je to jednom vrlo lepo zapazio Marks-covjeku koji zivi kao lutka na koncu visih sila, kojima nije u stanju da se odupre, ne preostaje nista drugo nego da padne na kolena i moli gospodara igre da u njoj ne bude unisten, povredjen, izneveren, odbacen! Sasvim tacno. Sta god bili ti „gospodari igre“ ..sam bog ili surova priroda i drustvo, covjek ce utociste naci jedino u religiji, jer ona jedina i nudi takvo utociste, ako ne ovde i sada a ono bar u drugom lepsem i boljem zivotu. Strah, strepnja, nezadovoljstvo, ceznja za pravilnom moralnom kaznom i nagradom covjeka se odlicno uklopilo u ono sto danas gotovo sve religije nude. Uz sve ovo...pracovjekovo neznanje i strah od prirodnih pojava i dogadjaja oko njega, daje jasan odgovor zasto je religija nastala i zasto nikada nece nestati. Ako tu dodamo i moralne zakone i ljubav koju pripoveda, onda je cak i sasvim opravdana. Tacno da je velika verovatnoca da su sve religije koje danas znamo, samo lazna slika i izopacena stvarnost ali posto je sasvim izvesno da nikada necemo postati apsolutni gospodari planete, da nikada necemo imati idealna drustva, da cemo zauvek ziveti u „neljudskom“ i amoralnom okruzenju, da ce zauvek postojati bezdusna eksploatacija radne snage, da se nikada necemo osloboditi od patnje, boli, zla, bolesti i straha od smrti, onda je jos izvesnije da ce religija i vera zauvek postojati i da je vise nego potrebna, ma koliko bila apsurdna ili neistinita.

Bez obzira koliko sam se kriticki osvrtao [nekada i pomalo ironicno ili bezobrazno] na probleme religije, njenu apsurdnost i iskrivljenost, Jevreji treba da imaju svog Jahvu, muslimani svog Alaha, budisti Budu a Hriscani svog Hrista ili sveto trojstvo, makar nauka i cinjenicno dokazala suprotno, jer vam nauka a ni bilo ko drugi ne moze ponuditi mir, spokojstvo i nadu u bolje, od religije. I ne bojte se da ste pogresili u izboru boga, ako i postoji, naravno da je jedan, a on vam to sigurno nece zameriti. Poruka i za ateiste...i ja sam

„ateista“ samo po pitanju boga-bica[ne apsolutni, jer je to nemoguće], imam samo sasvim drugaciji pogled na takve stvari[o tome u sledecem poglavlju]. Ali zivim u zemlji gde se ispoveda pravoslavna hriscanska vera. Postujem tu veru, postujem Isusa Hrista i kao coveka i kao borca za izuzetne ideale i sve iskrene vernike i nema nikakvog razloga da se suprostavljam i njima i njihovoj veri. Protivim se samo[do krajnih granica], onome sto sam napisao u tekstovima iznad, sve osim izvornog hriscanstva i pravih, iskrenih vernika, smatram nedostojnim ne samo vere vec i nedostojnim coveka[a to su crkva, teologija i kvazi-vernici].

I za kraj ovog poglavlja... Isuse, Boze, ako ja gresim[sto, naravno, nije iskluceno] i stvarno postojis... dodji sto pre, molim te. Ovde postaje neizdrzljivo. Amin!

COVEK,SIN BOZJI ILI SIN BOG

„a zivot je vecni u tome da tebe poznaju,
tebe,jedinog istinskog boga,
i onoga koga si ti poslao,Isusa Hrista.“

Jev.Jov.-17[3]

Kako sam i sam bar po tradiciji hriscanin,i kako ce knjiga biti izdavana,najvecim delom u hriscanskim zemljama,zatim,kako je hriscanstvo obuhvatilo najveći deo ove knjige i kako je sam Isus vezan i za judaizam i za islam,i na kraju kao osnivač najveće religije na svetu,moram sa njim završiti ovaj deo knjige koji se odnosi na „teisticku“ religiju. A ovu temu sam izabrao jer je ona po meni najinteresantnija i najtajanstvenija u citavoj hriscanskoj istoriji kao religije.

Jevandjelja,kao i sve knjige novog zaveta,daju nam sliku o Isusu kao jednoj zaista posebnoj licnosti. Isus daje neverovatnu sliku o svojim isto tako neverovatnim mocima i „cudima“ koje izvodi. Ali to je ustvari po meni[koji u Isusu vidi coveka]najmanje bitan deo biblije. Isus nam kroz novi zavet daje veoma misaone komentare o zivotu,ljudima,smislu,veri. A reci koje izgovara o samom sebi i u njih zaista veruje,u ono vreme i na onom mestu,spada ne samo u hrabrost,nego ne verujem da bi se bilo ko, ikada,na bilo kom mestu i u bilo koje vreme,usudio da ih izgovori.

Mnogi ne veruju da je Isus uopste postojao i da je samo mit,mnogi veruju u njegovo istorijsko postojanje ali ga smatraju obicnim „prevarantom“! Neki

poput mene veruju da je taj covek hodao zemljom ,smatraju ga „obicnim“ covekom ali mudrim,dobronamernim i punim ljubavi u sebi, koji je u pokusaju da tocak istorije okrene u pravilnom smeru i postavi prave vrednosti,stradao od onih kome to nije odgovaralo.

Ali za vernike,koji u Isusu vide boga,odnosno bogocoveka,stvari stoje sasvim drugacije i komplikovanije...

Naravno,danas oni koji imaju uopste neku predstavu o Isusu,misle o njemu kao o bozanstvu,odnosno bogu sinu,koji je na „nebu“ od pocetka vremena sa bogom ocem i da je po moci i autoritetu jednak sa njim,ali koji je poslat na zemlju da bude rodjen kao ljudska beba,od strane device Marije,zatim po ispunjenoj „ljudskoj“ misiji,biva razapet na krstu,gde umire kao „znak“ bozanske ljubavi prema covecanstvu i vaskrsava,odnosno,vraca se na „nebo“ da bi zauzeo mesto koje je prethodno i zauzimao[pre silaska]. Kako se i sveti duh smatra delom boga,imamo ustvari postojanje svetog trojstva[ili tri u jedan]. Podrazumeva se da ovaku predstavu imaju i svi vernici,teolozi,crkva...!

Dakle,Isus je-Bog i toga se naravno drze svi religiozni ljudi hriscanstva. Svakoga ko ovakav stav ne prihvati ili pokusa da mu se suprostavi,crkva bez oklevanja smatra jeretikom i nehriscaninom. Licno,Isus kao Bog i trojedinstvo za mene nisu sporni i ne vidim tu nista sto bi uzdrmalo starozavetno stanoviste o jednom jedinom bogu[o tome sam vec pisao]. To je odlicna ideja i sasvim moguca medjutim, kako se i sam borim protiv tumacenja biblije,naknadnih dodataka u njoj i prihvatanja dogmi koje nemaju „podlogu“ u bibliji,moram staviti jedno veliko...ALI..!

Stari zavet propagira jednog jedinog boga i nema nikakve nagovestaje ni dolaska „bozjeg sina“, niti nagovestaj trojedinstva. Proroci samo govore o dolasku bozjeg izaslanika,mesije,koji ce osloboditi narod i uspostaviti carstvo blagostanja na zemlji[odnosno medju jevrejima]. U novom zavetu takodje

nema nikakvog nagovestaja o trojedinstvu, cak ni od samog Isusa koji i govori o sebi iskljucivo kao o bozjem sinu. U poslanicama, takodje nema nikakve sumnje da je Isus bozji sin a apostol Pavle, najveći Isusov apostol, nije cak nista znao o trojedinstvu. Kako je onda uopste doslo do toga da Isus od bozjeg sina, koji nikada nije boravio na „nebu“, vec je samo rodjen od „bozjeg semena“ i tek vaskrsenjem se prvi put uzdigao na „nebo“ kod svog oca..postao sin bog koji je oduvek bio na nebu i koji je u ravni sa ocem? I odakle ideja o trojedinstvu? Cak ni veliki crkveni oci tri stotine godina posle Isusa nisu znali nista o ovome!!

Evo odgovora...

Prvi crkveni sabor u Nikeji 325-e godine, odlucuje da je sin od samog pocetka iste prirode kao i otac!

Drugi crkveni sabor u Konstantinopolju 381-e godine, donosi odluku o postojanju svetog trojstva i njihovom slavljenju!

Treci sabor u Efesu 431-e godine, odlucio je da Isus ima dve prirode, ljudsku i bozansku, takodje i odluku da se Marija vise ne smatra majkom Isusovom vec „bozjom majkom“ i proglašavaju je svetom.

Peti sabor u Salcedonu 451-e godine, odlucio je da su dve prirode Isusa nastale od samo jedne osobe i samo jedne volje.

Zatim imamo i tri dekreta crkve, prvi medju njima je takozvani apostolski dekret, iz treceg veka, koji sadrzi reci: -„Svemoguci bog otac, Isus Hrist njegov jedini sin, zacet od svetog duha i rodjen od device Marije, Nakon vaskrsenja uzdigao se u nebo, i sedi sa desne strane svemoguceg boga oca, odakle ce doci da sudi zivima i mrtvima...

Ovde vidimo da se apostolski dekret apsolutno slaze sa biblijom i da je jasno izveden iz nje. Medjutim,sledeca dva crkvena dekreta iz cetvrtog i petog veka,Nikejski i Atanasijski dekret,daju sasvim drugacije doktrine.

Nikejski dekret,proglasava da je Isus zaceti sin bozji,zacet od oca pre svih svetova,bice istoga svojstva kao i bog...Duh sveti sa ocem i sinom zajedno se obozavaju i slave....

Atanasijski dekret-„Mi obozavamo jednoga boga u trojstvu,a trojstvo u jedinstvu. Postoji jedna licnost,licnost oca,licnost sina i licnost svetog duha,ali bozanska licnost oca,sina i svetog duha je jedna. Slava jednaka-velicanstvenost vecna...!

Ovakve odluke sabora i postavljanje dekreta,naislo je odmah na negodovanja crkvenih otaca koji su trazili da se drzi do onoga sto je u bibliji. Crkvene vlasti su odlucno potisnuli ovakve pobunjenike,tako da je doktrina o bogu sinu i doktrina o svetom trojstvu proglasena obaveznom i danas je toliko opsteprihvacena da se vise i ne razmatra[osim pokusaja pojedinaca]. Danas se Isus bog i trojedinstvo,jednostavno,podrazumeva.

Sada da pogledamo jevandjelja i same Isusove reci,upucene apostolima...

-„Sin ne moze nista ciniti sam od sebe,nego on cini ono sto vidi da njegov otac cini“-Jev.Jov.-5[19]

-„Moja nauka nije moja,nego onoga koji me posla“-Jev.Jov.-7[16]

-„Jer je otac,veci od mene“-Jev.Jov.-14[28]

Kada ga jevreji optuzuju da se proglasava bogom,Isus to negira i kaze-„Ja sam sin bozji“-Jev.Jov.-10[34-36]

U jevandjelju po Marku Isus govori:-„Sto me zoves dobrim? Niko nije dobar osim jedinoga Boga“-Jev.Mar.-10[18]

U vec pomenutom sudnjem danu i njegovom datumu:-„A o danu tome ili casu,niko ne zna,ni andjeli,ni sin,nego otac sam“-Jev.Mar.-13[26,32]

Po vaskrsenju ,porucuje ucenicima:-„Idi k braci mojoj i reci im da se uzdizem k ocu svome i ocu vasemu,bogu svomu i bogu vasemu“-Jev.Jov-20[17]

Dakle,ne postoje nikakve sumnje o tome kakav je Isusov stav. Otac bog je bio nadmocan i sin je zavisio od njega. Nemojte misliti da sam pristrasan,da sam nasao i najmanji nagovestaj suprotnog stava,naveo bih ga,mada Isusova recenica o tome ko moze da vaskrsava na nebo[samo onaj koji sa njega i dodje],moze da se uzme kao opravdana u cilju odbrane Isusovog nebeskog porekla. Ali u bilo kojem jevandjelju i poslanicama,naicice te na bar jos pedesetak primera koji potvrđuju da je Isus sin bozji. Uostalom,biblija je verovatno u vasoj kucnoj biblioteci,pa mozete tragati. Stavovi doneti saborima i dekretima crkve,zaista nemaju nikakvu potvrdu ni u Hristovim recima,niti u recima apostola,niti novi zavet daje bilo kakav osnov za takvu tvrdnju. Cak mozemo naci delove u kojima se govori o Isusu kao buducem kralju jevreja,sa kojima ce bog uspostaviti ponovni savez radi pomirenja sa jevrejima i uspostavljanja slave Izrailja,sto i jeste trebao da uradi starozavetni mesija.-:“Gospod je sa tobom...zatrudneces i rodices sina i nadenuces mu ime Isus. On ce biti veliki i nazvace se sin Najvisega,i dace mu gospod presto Davida i kraljevstvo njegovo...”-Jev.Luk.-1[28-33]. Potom prica ide u sasvim drugom pravcu koji razocarava i samu njegovu majku Mariju. Isus ide drugim putem,a ne onim starozavetnim mesijanskim. Ali o tome smo vec pricali,i o zabuni Jevreja i majke i njegovih apostola,koji su ocekivali ipak sina bozjeg ali kralja Izrailjskog,a ne njegovo stradanje i nastavak patnji pod Rimskim carstvom.

Sto se svetog duha tice,on je obozen i „ujedinjen“ sa Ocem i sinom,jos kasnije,negde u petom veku.

Teolozi i apologete,brane stavove boga sina i trojedinstva,opet tumacenjem ili cak i ovakvim primerom:-„Da nacinimo coveka po oblicju i po prilici NASOJ...“-postanje-1[26]. Kako god...nije mi namera da doticem emotivna osecanja religioznih hriscanja,koji cvrsto veruju u trojedinstvo,odnosno boga sina,to apsolutno postujem. Ovde sam samo izneo cinjenice iz biblije i odluke crkvenih sabora,ne da bih kritikovao ideju trojedinstva,vec da bih objasnio kako to crkva od pocetka srednjeg veka do danas funkcioniše. Bilo bi jako lepo da danasnja crkva deluje kao crkvena zajednica u vreme prvog i drugog veka. Ne samo da ovakvih i slicnih knjiga ne bi ni bilo,ne samo da hriscanstvo ne bi imalo toliko protivnika,vec bi dve trecine stanovnika sveta bili iskreni vernici.

DEUS VERBALIS

„ako zlo rekoh,dokazi da je zlo,
ako li dobro,zasto me bijes?“

Jev.Jov.-18[23]

U dosadasnjem delu knjige sam izneo svoja gledista,sto se samog teizma,teologije,vere i religije tice,kao plod mog razmisljanja a na osnovu pazljivog proucavanja velikog broja religijskih knjiga[i same biblije i kur'ana ,naravno],kao i pazljivog proucavanja onih oblasti usko vezanih za religiju...kreacionizma,idealizma,katastrofizma,deizma,panteizma ali i onih oblasti zvanicne nauke koje se donekle protive religiji...evolucionizmu,geologiji,paleontologiji,paleoantropologiji,medicini,genetici,kosmologiji,astronomiji,fizici...! I naravno,sve to ne bi bilo moguće bez dovoljnog poznavanja filozofije,kao i razgovora sa „strucnjacima obe pripadnosti“! Naravno da sam se oslanjao i na logiku i zdrav razum[sto sam manje mogao],koje inace,kao sto rekoh prezirem,ali su ti „osecaji“ bili ispravni ili ne,hteli mi to ili ne,nekako usadjeni u nama. Kao filozof fizike,dobro sam naucio koliko su i logika i razum nepouzdati. U ovom poslednjem delu knjige,svoja razmisljanja cu usmeriti na teizam i u vrlo malo meri na religiju da bih na osnovu svega prethodnog dao sliku o mogucem i po meni realnom ucescu teizma u onome sto zovemo ,zivot i okruzenje[svemir].

Ateista jesam[bar trenutno] u pogledu da ne verujem[ili bar mislim da ne verujem] u boga-bice-tvorca,kao uzroka nastanka svega postojećeg i

njegovog delovanja na sve događaje od početka pa do „kraja“ sveta. Ali se ne deklarisem javno kao ateista[to ne bi trebao ni jedan ateista da radi, jer je to „unutrasnja“ stvar svojeg –ja], već kao pravoslavni krsteni Hriscanin tradicionalista, koji izuzetno poznaje hriscanstvo i koji zaista iskreno ceni i postuje ono što je taj covek bio, uradio i ideju za koju se borio. Ne mislim da je bozji sin[a voleo bih da zaista jeste, i da gresim] ali mislim da je jedan od najvećih i najmoralnijih ljudi koji je koracao planetom zemljom. Covek ispunjen apsolutnom ljubavlju. Dakle, klasican vernik nisam. Ali je isto tako cinjenica da sam jedan od onih koji na dnu case prirodnih nauka, vidi boga. U kom obliku, u kom svojstvu i na koji nacin...tema je dalje price! Tako da je mozda bolje reci:- ja ne verujem, već znam da postoji!

Ne mogu za sebe reci ni da sam areligiozan...jer smatram da, kao što je jaka spona izmedju boga-bica i vernika, isto tako jaka povezanost coveka sa „bogom“ kakvog ga ja vidim. Razlika je u izostanku rituala koji su svojstveni verujucim u ostalim religijama, kako bi se priblizili bogu. Veza i priblizavanje bogu kakvog ja vidim je takodje moguca ali ne kroz rituale već kroz „izmenjeno[prosireno] stanje svesti“[naravno da ne mislim uz pomoc hemijskih stimulatora], koje sam namerno stavio pod navodnike i koje cu kasnije objasniti.

Naravno, moje vidjenje boga ne trazi nikakvu veru, teologiju, tumacenja, crkvu, ikonopoklonstvo niti objasnjenje teodiceje. Nema problem sa objasnjenjem molitve, pokajanja, liturgije, ispovedanja, sudnjeg dana...! Nema ni moralnih nacela, ali njih cu „ukrasti“ od Hriscanstva, svakako da su potrebna. I najbitnije, nemam ni najmanju nameru da „stvaram“ novu religiju ili da promovisem nesto prihvatljivo radi dobijanja pristalica, jednostavno, samo iznosim svoje misljenje, pre svega naucno. Ova „religija“ nema veze sa onom na koju se obicno misli, pa cu reci bog i religija sto manje koristiti u daljem

tekstu a umesto njih govoriti o prauzroku i povezanosti coveka i svemira sa njim.

U principu, moj pogled na ovaj problem je usko vezan za nauku i filozofiju prirode ali cu takva naucna objasnjenja i termine maksimalno moguće izbegavati i pokusati da moju teoriju predstavim na popularan nacin i da je sto vise vezem za samu religiju. Dakle, da ne ubacujem mnogo nauku u sve ovo [o tome vec govori moja knjiga apokalipsis physis], samo cu izneti to da posmatram kosmos koji funkcionise tako sto izmedju svega postoji razmena informacija i samim tim medjusobna povezanost. Od informacija je i sve nastalo i sve funkcionise po dobijenim informacijama [i materijalni i duhovni svet]. Veliki prasak kakvog ja propagiram je ustvari eksplozija informacija, reci [logosa], koja se kasnije pretvara u energiju i na kraju materiju i sastavni je i fundamentalni deo nje. Dakle, logos, rec ili informacija je u osnovi svega, zato sam i poglavlje naslovio sa „deus verbalis“ [bog-rec]. Informaciju smatram najosnovnijim i najsitnijim [i nedeljivim] delom materije [elektrona i kvarkova] i energije ili nosioca sila interakcije [fotona, gluona i k.bozona]. Dalje od informacija ne mozemo deliti materiju i energiju, u osnovi svega je REČ. Ovde završavam sa uplitanjem nauke, koga interesuje filozofsko-naucna strana teorije informacija, tu je vec pomenuta „Apokalipsis physis“ gde se u jednom delu knjige to objasnjava sa naucne [i filozofske] strane. Ovde je sad pitanje odakle poticu date informacije? Pre informacije moramo imati naravno, ideju.. iz koje se radjaju informacije. Pre nastavka, moram reci da postoje samo tri mogucnosti da kosmos bude ovakav kakav jeste i da bar na jednom mestu dodje do stvaranja zivota. To su teorija multiuniverzuma, zatim, postojanje boga-bica i teorija informacija. Postoji jos jedna mogucnost a to je takozvana kvantna fluktuacija koja bi imala ulogu samo ako je inicijalna kapisla prve teorije [multiuniverzuma], mada cemo je na kratko i ovde pomenuti kao „samostalnu“ ali malo verovatnu mogucnost. Boga-bice smo vec obradili u

vecem delu knjige, ostaje nam jos da vidimo kako stojimo sa multiversumom i idejom koja je eventualno dala informacije. Jos jedna vrlo bitna napomena, teorija informacija ne podrazumeva apsolutni determinizam ali podrazumeva kauzalnost. Pa da krenemo...

Kvantna fluktuacija! Da mnogo ne bih petljao fiziku u ovu knjigu i komplikovao je, a i nije joj to tema, necu davati opsirnu definiciju kvantne fluktuacije i kako ona „funkcionise“, vec cu je kratko na popularan nacin predstaviti. Kvantna fluktuacija je nacin ili mogucnost da iz „nicega“ nastane nesto. I treba naglasiti da je to proverena cinjenica koja se u kosmosu cesto desava. Ovde rec- nicega, ne treba shvatiti bukvalno, zato sam je i stavio pod navodnike. Tu se podrazumeva- vakuum, koji zapravo i nije- nista, ali se nalazi u prostoru, odnosno, sastavni je deo njega. Pojam- nicega, podrazumeva apsolutno nistavilo, dakle odsustvo, materije, energije, prostora i vremena. Ali Problem kod kvantne fluktuacije je to sto sve sto od nje nastane, odmah mora i da nestane [cim je svemir „primeti“]. Mozda postoji nacin da ono sto nastane iz kvantne fluktuacije ne bude primeceno i da nastavi da postoji ali za to nemamo nikakvih dokaza. Mada je u kvantnoj fizici sve dozvoljeno, pa mozda sa ovoliko „malo“ znanja ne mozemo da objasnimo taj fenomen. Ali da pretpostavimo da je svemir nastao iz jedne takve kvantne fluktuacije ni iz cega. Opet imamo problem... doduse resiv, ali u domenu teorije, da ne kazem spekulacije. Ako se nastanak svemira zaista tako dogodio, nemamo potrebno vreme za takozvanu „evoluciju zlatokose“ odnosno, nemamo dovoljno vremena da se podese svi potrebni parametri [a ima ih na milione], koji bi na kraju doveli do ovakvog svemira kakvog ga „poznajemo“. Da je fluktuacija i sve ono sto se iza nje neposredno desavalo, trajala milijardama godina, mogli bi pretpostaviti da bi se svemir tako „konstruisao“ da ga danas imamo ovakvog kakav jeste. Ali nismo imali ni priblizno potrebnog vremena, umesto milijardu godina na raspolaganju je bio nezamislivo mali delic sekunde. U tom vremenskom intervalu, podesiti sve kako treba [i to

slučajno],jednostavno je toliko apsurdno da takvu mogućnost odmah moramo izbaciti iz glave. Spas leži u jednoj drugoj teoriji,koja također podrazumeva kvantnu fluktuaciju kao prouzrok,odnosno kao seme univerzuma.

Teorija multiuniverzuma. Opet ću probati da izbacim „suvu“ fiziku i kosmologiju,radi lakšeg shvatanja. Kvantne fluktuacije možemo zamisliti kao seme pšenice koje sejac baca po njivi. Kada poraste,klasje pšenice nam izgleda isto ali kada bi pažljivo pogledali svaki klas,videli bi da se svaki po necemu razlikuje od ostalih. Tako isto ova svemirska semena[fluktuacije],mogu biti razasuti i stvoriti na milijarde različitih svemira. U tolikom broju,postoji velika verovatnoca da nastane svemir u kojem su svi“ parametri“ tako podeseni da je jedini moguci u kojem postojimo. Ovde ne postoji mogućnost pitanja-a zasto ne vidimo i ostale svemire? Jednostavno niti smo mi deo njih niti su oni deo nas. Sama teorija multiuniverzuma je odlicna i kao mogućnost poprilično verovatna. Ovde treba dodati jednu napomenu,jer se zbog „izbacivanja“ detaljnog naučnog objašnjenja može nešto krivo shvatiti...naime,najmoderniji pristup velikom prasku je inflatorni model...rast ovalikog broja semenki svemira se desava upravo u tom delicu sekunde inflacije a ne na samom početku velikog praska[koga ova tema više interesuje sa naučnog pogleda,neka pročita bilo koju noviju knjigu o velikom prasku,gde je inflacija detaljno opisana]. Teorija multiuniverzuma daje nam odgovore na sve,mnogo logičnije,realnije i prihvatljivije od religije a i sama kvantna fizika je „podržava“. Ali imamo problem samog semena svemira. Opet nemamo apsolutno nikakvo objašnjenje kako „kvantna fluktuacija“ može opstati. Ovde postoji i niz drugih,doduše manjih, filozofsko-naučnih pitanja,sa kojima vas ne bih opterećivao,a koje govore protiv ovakve mogućnosti stvaranja kosmosa,sto nikako ne znači da ona nije moguća,vec samo da treba da odgovori na još neka pitanja. Jedno od objašnjenja da crne rupe,deluju upravo kao

„semenke“ novih svemira, je sasvim prihvatljiva i logicna, ali ta teorija vise ide u prilog teoriji informacija [bice objasnjeno] i cak moze biti verovatna kombinacija multiuniverzuma i informacija, ali nam ne daje odgovor o prauzroku, vec o kasnijim posledicama.

Na kraju, vecito pitanje, koje se postavlja u filozofiji, koliko u nazad mozemo ici da bi dosli do onog „prvog“? I kvantnu fluktuaciju je nesto moralo podstaci [titranje vakuuma]. I to sto je podstaklo kvantnu fluktuaciju moralo je nesto podstaci... i tako mozemo ici u nazad do beskonacnosti. Isto vazi i za pitanje Boga. I za bilo koju drugu mogucnost. Svaki uzrok je ustvari posledica prethodnog uzroka. Jednostavno „pocetni uzrok“ ili ne moze da postoji ili je nastao iz nistavila. Trece objasnjenje, naravno, ne moze da postoji. Ako pocetni uzrok ne postoji, onda nema ni posledicno-uzrocnog lanca koji dovodi do necega. Prema tome, izvesno je da moramo da prihvatimo cinjenicu da iz niceg moze da postane nesto. Cak i da postoji bog-bice, da bi do njega dosli, morali bi poci od nistavila. Ali nistavilo ne mozemo uzeti kao prauzrok. Reci da bilo sta postoji vecno i da nema pocetak i kraj, makar to bio i bog-bice, nema apsolutno nikakvog smisla, ne samo po filozofiji, nauci, vec i po „teologiji“. Iskljucimo i logiku i razum, to nam nista nece pomoci... jednostavno je nesto moralo postati iz nicega [nistavila]. Branitelji „vecnog principa“ [koji kazu da pojam-oduvek, postoji ali nije shvatljiv] jednostavno nemaju pojma o cemu pricaju, pojam - oduvek, nije shvatljiv iz razloga sto je nemoguc, takav pojam ne moze da postoji, za razliku od – beskonacnosti, koji je i shvatljiv i moguci pojam. Da se sad ne doticem prostora, materije i energije ali kao i to, vreme je jednostavno MORALO nastati, odnosno imati svoj pocetak. Ne treba mesati beskonacno vreme i pojam-oduvek! Pojam-oduvek je apsolutno besmislen jer ne mozemo dati definiciju takvog pojma. Pojam nistavila je takodje neshvatljiv, ali zbog drugih stvari, zbog ogranicenja naseg saznanja [ili mozga], ali pojam – nistavilo ima definiciju a to je-apsolutno odsustvo prostora, vremena, materije i energije!

Da nastavim sa traganjem za prauzrokom...ici u nazad u potrazi za prvim uzrokom mozemo samo donekle dokle nam to svest dopusta. U slucaju religije to je bog-bice a u slucaju filozofije prirode i nauke to je kvantna fluktacija ili informacija. Dalje od toga ne mozemo niti cemo ikada moci,sve preko toga spada u nesto sto je apsolutno van granica naseg uma i iskustva i apsurdno je uopste pricati o toj temi ili je pokusati doznati. Granicu saznanja ogranicavaju mogucnosti ljudskog mozga.

Ali nasu svest moramo iskoristiti sve dokle ona moze da dopre,time cemo doci do jedinog ,najdaljeg dokucivog uzroka,kojeg mozemo nazvati i prauzrok[er je on za nas najdalje dokuciv]. Isto ovo vazi kada govorim o informacijama. Mozemo uzeti parce papira i cepkati ga u sve manje i manje delove,dok ne dodjemo do atoma...zatim jezgra...kvarkova...struna...informacije...i tu je kraj. Naravno da se moze jos cepkati u manje delove ali mi nista ne bi mogli „videti“ ili dokuciti dalje od informacije. Pa sve da dodjemo i do-ideje-kao jos manjeg delica,sama ideja mora poteci odnekud...i tako u beskraj. Ovde vec ulazimo iz religije,nauke i filozofije u cistu apstraktivnu spekulaciju kojom se ne vredi baviti,to je vecna tajna,osim ako covecanstvo ne pozivi dovoljno dugo da mozak i svest evoluiraju u daleko „mocniju“ stvar. Ali i tada cemo doci samo nesto blize istini,er niz uzrok-posledica se bukvalno proteze u „nista“,a „nista“ ne moze biti shvatljivo nikome i nikada,niti moze biti shvatljivo da nesto nastane iz nicega.

Antropski princip. U najkracem,antropski princip govori o tome da nas ne bi bilo ovde da svemir nije ovakav kakav jeste. Necu ovde ulaziti u podelu ovog principa[postoji cvrst i slab antropski princip],er nije bitan za ovu pricu. Antropski princip ,naravno prihvataju teolozi,er je u skladu sa religijskim nacelima i podupiru ga,antropski princip se moze objasniti uz pomoc multiuniverzuma,ali i mnogo konvencionalnih naucnika prihvata ovakav princip[bez religioznog ili „multiuniverzumskog“ stava]. Danas je sve

ozbiljnije prihvacen koncept da je svemir jedna neodvojiva celina,apsolutno povezana i da funkcionise tako kako funkcionise upravo zbog te svoje povezanosti. I ovakav koncept je u skladu sa antropskim principom. Ja ovu poslednju teoriju prosirujem samo na taj nacin sto „informacije“ ubacujem kao sponu ili vezu izmedju citavog kosmosa, jer veza mora postojati ili u vidu religije ili informacija. Citav kosmos je povezan informacijama od kojih je „nastao“ i koji ga „odrzava“. Kada kazem kosmos mislim naravno i na makro i na mikrokosmos. Ovakvom teorijom se donekle gubi kvantni nedeterminizam, ali samo donekle, tacno onoliko koliko nam je potrebno da kvantnu fiziku ucinimo bar donekle razumnom. Sto se tice antropskog nacela ili principa veliki broj naucnika ga osporava, necemo skoro saznati da li sa pravom ili ne ali je cinjenica da su bas upravo na ovom principu nastala mnoga velika, gotovo najznacajnja otkrica. Citava savremena kosmologija bi se bukvalno urusila da nije bilo coveka[F.Hoijl] koji je iskoristio antropski princip za svoju ideju koja je ,slobodno se moze reci ,spasila teoriju velikog praska od „nestanka“.

Albert Ajnstajn je rekao da je pitanje na koje bi najvise voleo da odgovori- zasto je kosmos takav kakav jeste! Mnogo njih „zna“ odgovor, takav je jer ga je bog takvim stvorio. Ali kao sto smo videli, takva tvrdnja krije daleko vise pitanja nego odgovora. Veliki broj „naucnika“, narocito onih koji su se jos u srednjoj skoli „posvadjali“ sa filozofijom, kazu da je takvo pitanje apsurdno jer svemir jednostavno postoji![???]. Ali isto tako ,veliki broj naucnika neopterecenih predrasudama, veruju da najnovija otkrica u kosmologiji ali i mikrokosmosu, pokazuju da je istina daleko zanimljivija i da su svojstva svemira, a mozda i samo njegovo postojanje, neposredno povezani sa nasim prisustvom u njemu[cvrst antropicki princip]. Nesuglasice idu u tom pravcu da ce izgleda –antropsko nacelo- biti vrlo brzo, glavna tema razdora medju naucnicima[i o ovome, vise u mojoj knjizi Apokalipsis Physis].

Sto se tice religije, antropski princip, "raduje" bilo koju religiju, sto je logično ali gledajući očima „naucnika“, deizam, budizam i panteizam imaju poseban razlog da „slave“ antropsko načelo, jer se „u mikrometar“ uklapa u njihove postulate, odnosno njihova učenja. U ova tri religijska učenja [narocito u deizam i budizam] se uklapaju i evolucija i kosmologija, pa čak i veći dio kvantne fizike i opsteg relativiteta, pa se može reći, da je njihov bog [kakav god da je] najmanje uzdrman trenutnim desavanjima u nauci. Isto bi bilo i sa Hrišćanstvom da mu stari zavet i crkva nisu poturili nogu, čak bi bilo i na vrhu piramide mogućih bogova, ispred panteističkog i deističkog. Osnova Hrišćanstva, sama po sebi, čak nije ni u najmanjem sporu sa najproverenijom naučnom disciplinom - kvantnom mehanikom.

Da se vratimo na osnovnu temu - donekle se teorija informacija, antropsko načelo, veliki dio kvantne fizike i kosmologije, deizam i panteizam.. uklapaju u jednu opštu sliku koja nudi jedan korak bliže istini, odnosno saznanju uzroka do kojeg naša svest može da dopre. Teorija multiuniverzuma se također [osim deizma i panteizma] uklapa u ovu sliku ali joj ostaje problem tesko ili nikako dokazive „neprimećene“ kvantne fluktuacije. Ovde ću morati da „ukradem“ i „prepričam“ dio teksta iz moje druge knjige da bih vam još više približio teoriju informacija ali ne sa naučne već sa filozofske strane.

Recenica kojom počinje Jovanovo Jevandjelje - „u početku bese rec [logos]...“, posmatram kao filozofsku a ne kao teističku. Upravo ova recenica može da objasni sustinu teorije informacija, jer sama rec i jeste informacija. Kako je to neko lepo objasnio na primeru binomnog sistema, kada imamo nekolicinu nula, imamo ustvari -nista. 00000000000000000000000000000000. Ali ako ispred tolikih nula stavimo samo broj jedan - 10000000000000000000000000000000, od nicega dobijamo nešto. I to -nešto- je ogromno. Upravo je ta -jedinica-rec-informacija, koja je od nicega napravila nešto veliko. Od koga je ta -rec, potekla, u to kao što sam već rekao naša svest nije u mogućnosti da sazna. Ova jedinica [1] ne može ni u kom slučaju

biti kvantna fluktuacija, jer ona ne sadrzi informaciju. Informacija jednostavno postoji sama za sebe i sama sebe sadrzi i nema potrebe da za nju pronalazimo drugu rec ili pojavu. Ovaj veliki broj koji smo dobili, mozemo mnoziti, deliti, oduzimati, sabirati ali ce uvek u sebi sadrzati jedinicu. Na kraju, broj mozemo deliti do sve manjih brojeva dok na kraju ne dodjemo do jedinice. Tako i materiju i energiju mozemo deliti sve do informacije [bez obzira da li je iznad kvark ili struna]. Dakle na dnu nas ceka uvek-rec. Da li je rec bozja ili ima drugi svesni ili nesvesni izvor, to ne mozemo znati, to je vec stvar licnog uverenja. Ovde jos treba pomenuti da se rec –informacija ne odnosi na jednu informaciju vec na sve moguće informacije potrebne da svemir funkcioniše kako funkcioniše. Informacije kao i reci, nemaju masu, gustinu i zapreminu, tako da ne zauzimaju ni prostor, ali ovo treba posebno naglasiti, nose energiju i upravljaju sa njom. Tako da je „veliki prasak“ bio samo „eksplozija“ informacija iz singulariteta, koji se „trznuo“ sa dodavanjem one jedinice. Dakle, nema, lagana, tamna, spora „eksplozija“ informacija koja se pretvorila u energiju a onda sa ili bez inflacije, nastavila put ka svemiru koji danas poznajemo. Najshvatljivije je da to predstavimo jednim primerom- informacijom zivota ili dnk. Dnk je bukvalno u osnovi zivota, bez informacija koje ona nosi, zivot ne samo da ne bi funkcionisao nego ne bi nikada ni nastao. Kao sto je paradoksalna situacija sa ovim molekulom zivota koji stvara proteine a u osnovi ima protein, da bukvalno uzrok proizvodi posledicu a posledica svoj uzrok, tako da ono sto je apsolutno nemoguće i apsurdno, bar za nasu svest, kao sto znamo, postoji i odlicno funkcioniše. Isti je slucaj sa informacijama „tvorcima kosmosa“, one su ga stvorile ali se i on sam sadrzi u njima, tako da je povezanost ovog donekle apsurdnog sistema, ocigledna. Pitanje „kokoske i jajeta“, koje je u i osnovi molekula dnk i zivota, odnosno informacija i kosmosa, verovatno je nesaznatljivo ali sasvim sigurno postoji, jer postoji i zivot i kosmos.

Ako je bog-bice, religijsko objasnjenje, multiuniverzum cisto naucno, onda je teorija informacija, mesavina religijskog, naucnog i filozofskog objasnjenja. Jer ima naucno objasnjenje samog stvaranja, filozofsko objasnjenje uzrocno-posledicnih sistema i religijsku povezanost kosmosa. Teorija multiuniverzuma nam daje krajnji saznatljiv naucni uzrok, kao i teorija informacija ali ni jedna ni druga teorija ne moze podrazumevati ideju Boga-bica kao konacnog uzroka [ali moze kao posledicu]. Nijedno objasnjenje nikada nece biti oslobodjeno od konacnog boga i nistavila kao prvog uzroka. Jednostavno, to nije moguće.

Ali da ostavimo antropsku, naucnu i filozofsku stranu ovog problema i da se vratimo teizmu i religiji. Informacije moraju biti posledica ideje. Posto smo u predgovoru, definiciju boga objasnili kao isključivo ideju ili uverenje, logično je da mozemo boga uzeti kao tvorca informacija. Da li je to bog-bice ili prauzrok, odnosno svesna i namerna ideja ili slucajna i nesvesna? Neverovatna „podesenost“ parametara [a ima ih nekoliko milijardi], govori u prilog da je ideja morala biti svesna. Da li je bila nenamerna ili namerna, nije sustinsko pitanje ali bi bilo malo apsurdno da je bila slucajnost. Zasto bi onda parametri bili uopste „podesavani“. Ovde je jako bitno da svesnu ideju ne gledamo kao boga-bice [jeste da je to stvar uverenja, ali bog-bice je ipak manje moguca pretpostavka od svesne ideje, ne samo sa naucne strane]. Svesnu ideju mozemo gledati bilo kako, kao vid svesne energije, koja naravno nema nikakvo oblicje niti svesnost o svom postojanju. Na kraju krajeva, razumeti svesni vid energije koja ne podrazumeva i svesnost o sebi je daleko van naseg razuma i kao transcendentni pojam ne mozemo ga dalje obradivati. Za one koji tvrde da je nemoguće imati svesnost u sebi a ne biti je svestan, navescu primer coveka koji je u komi, ili klinicki mrtav [naravno, ovde samo objasnjavam „protivnicima“ da je moguće, sto ne znaci da to ima veze sa svesnom idejom o kojoj pricam i da ona tako funkcioniše]. Za nas je najbitnije da smo dosli do njenog

proizvoda[informacije],koji mozemo da razumemo i koji lezi na strogo naučno-filozofskim osnovama.

Bitno je razmotriti da li je teorija informacija bliza deistickom ili panteistickom pogledu,ostale religije ne mogu biti „umesane“. Mada po uzrocno-posledicnoj vezi i Budisticko ucenje je vrlo verovatno,cak mozda i najverovatnije ali kako Budizam ne gledam kao teisticku religiju,necu uzimati u obzir ovu mogucnost.[bez obzira sto je najbliza istini-ali tema je ipak religija]. Ako je svesna ideja o kojoj smo govorili,stvorila informacije,onda sama ideja nema potrebe da se „prozima“ kroz kosmos[ili prirodu]...dakle sama svesna ideja je ustvari,cist deizam. Ali su zato informacije koje prozimaju i povezuju citav kosmos[kao mreza] i evoluiraju sa njim ili on sa njima,pripadaju cistom panteizmu[u oba slucaja ne uplicem boga,vec ideju deizma i panteizma]. Dakle,iz izvornog deizma i panteizma izbacimo boga-bice i ubacimo svesnu ideju koja daje informacije,dobijamo ono za cim smo tragali. Svesni vid energije koji uz pomoc svog proizvoda postulira kosmosom po deisticko-panteistickom principu. To je definicija. Ovde bi trebalo nesto naglasiti u vezi determinizma koji se u neku ruku podrazumeva[ali samo naizgled]. To ne znaci da je sudbina kosmosa i sudbina zivog bica,unapred odredjena informacijama. Informacije ne samo da kosmickim evoluiranjem trpe ogroman broj mutacija[koje nazivamo slucajevima],vec su samo uputi za funkcionisanje cetri postojece interakcije[sile],jake nuklearne,slabe nuklearne,gravitacione i elektro-magnetne,koje prozimaju citav svemir[i materiju i energiju].

Ako gledamo kroz sam zivot,bez tih sila on ne bi ni funkcionisao. Nuklearne sile su potrebne za postojanje elemenata od kojih smo „sagradjeni“ a ceo organizam i svest[znaci i telesno i duhovno],funkcionise iskljucivo na elektromagnetnoj sili i energiji. Ovako objasnjenje je namenjeno iskljucivo religioznim ljudima i ne ocekujem kritike nauke,ljubitelja nauke i naucnika ili filozofa,za njih objasnjenje postoji u mom apokalipsisu. Ovde ocekujem

isključivo napade teologa i crkvenih otaca[nadam se]. Dakle..da nastavim sa determinizmom,postojanje informacija u svemu postojecem ne znaci da je predodredjeno kako ce te ziveti,sta ce te biti,kada ce te umreti i da li vam je sudjeno da vam jednog dana crep padne na glavu. Postojanje informacija ne znaci postojanje sudbine. Jednostavno...primer...informacije daju uputstvo virtuelnim fotonima da dva suprotna naelektrisanja treba da se privlace. Bez informacije u sebi...ti fotoni kao nosioci interakcije ne bi „znali“ da li da reaguju na privlacujuci ili odbijajuci nacin. Uticaj informacija na sudbinu bilo cega je apsolutno iskljucena. Informacija mora da bude „isprovocirana“ da bi delovala.

Ovde bih vec morao objasniti i pomenute crne rupe kao semenke svemira. Tu se teorija multiuniverzuma nadovezuje na teoriju informacija i sasvim skladno deluju. Ne treba dakle iskljuciti ni jednu teoriju koja je posledica informacija,pa se i standardni model svemira i teorija superstruna apsolutno uklapaju. Naravno,objasnicu to na najprostiji i sto shvatljiviji nacin. Crne rupe „prozdiru materiju“ i energiju[samim tim i informacije],ali informacije se,logicko, ne mogu izgubiti,dok se materija i energija na koncu crne rupe vracaju u singularitet,gde samo informacije ostaju. Cepenjem prostora,informacije „odlaze“ i stvaraju novi svemir,dok crne rupe nestaju[isparavaju,kako to naucnici kazu]. Ovo ide u prilog multiuniverzuma i sasvim je moguće da je bas nas svemir nastao na takav nacin,dobijanjem informacija od crne rupe nekog drugog svemira. To moze da objasni nastanak naseg svemira na ovakav „sekundaran“ nacin,a mozda smo i „primarni“, pa cak i jedini. To ne menja stvar,kako god da je nas svemir nastao i koliko god da ima svemira ili je nas jedini,prauzrok ostaje isti,prve informacije,morale su biti „tu“.

Da predjemo na „religiozni“ deo,odnosno na vezu ili povezanost svega u kosmosu pa i naravno,coveka sa kosmosom i coveka sa covekom. Kada sam govorio o „izmenjenom stanju svesti“ na pocetku ovog poglavlja a u vezi toga

kako mozemo postati svesni svoje povezanosti sa citavim kosmosom i tu vezu donekle iskoristiti [u dobre ili zle svrhe], nisam mislio na opijum ili smesljivi azot, kojim nam svest postaje izmenjena u svrhu trenutnog zadovoljstva, sreće, gubitka straha... ili halucinacija u vidu zmajeva i letećeg praseta. Izmenjeno stanje svesti u svrhu „povezivanja“ sa „kosmosom“ je čist psihicko-kvantni fenomen, gde određenim psihickim aktivnostima, dolazimo do takve mogućnosti. Naravno, nisu svi podjednako „mocni“ i uspesni da postignu takvo proširenje svesti... to zavisi od mnogo psihickih karakteristika, koncentracije, volje, inteligencije...! Kvantni fenomeni upravljaju nasom svescu [dakle i našim svesnim i nesvesnim], to je dokazana činjenica [bez obzira što je nismo dovoljno upoznali i nismo toliko sigurni kako funkcioniše]. Primera povezanosti i prekrivenosti kosmosa informacijama, imamo na desetine i tek ih otkrivamo. Poznavajući kvantne fizike znaju za takve primere, koji donekle opovrgavaju konvencionalnu nauku a idu u prilog upravo teoriji informacija. Najzad, mnogi fenomeni [ne čuda] koje zvanična nauka ne može da objasni, lako su objasnjivi kvantno-psihickim delovanjem i protokom informacija.

Uopšte, citav kosmos je skup takve kvantno-informaticke „koalicije“, sve postojeće je međusobno povezano i svako na sve može uticati, i obrnuto. [ko poveže ovo „svako na sve može uticati i obrnuto“ sa astrologijom, znači da nije razumeo o čemu pričam]. Stupanjem naše svesti u ovu K-I „mrežu“, možemo snagom misli, uma, svesnog ili nesvesnog, poslati određene informacije i uticati na objekt kojoj su upućene.

Telepatija, telekineza, prekognicija jesu upravo takvi „fenomeni“ gde proširenim stanjem svesti, delujemo na daljinu. Naravno, to je jako teško i zaista retko ko to i može [sve dok dublje ne proniknemo u ovu oblast], tako da na ove fenomene i dalje u 95% slučajeva treba gledati kao na najobičniju prevaru. Ne treba zaboraviti da smo nekada na putovanje kroz vreme gledali kao na priču poremećenog čoveka, a danas je to teorijski apsolutno moguće u

zvanicnoj nauci a da ne pricam o dokazanim „fenomenima“ kvantne fizike koje bi vas verovatno ostavili „bez teksta“ i gde bi vam putovanje kroz vreme izgledalo kao crno-beli televizor. Kvantno-informaticka teorija je upravo ona o kojoj budizam u velikoj meri prica[cak se kroz „budisticku meditaciju“ moze svest prosiriti],kvantno-informaticka teorija je najverovatnije objasnjenje za sveti oganj,za povecavanje mogucnosti za uspehom pri vrlo izrazenoj zelji,za „indigo-decu“,za psihosomatske bolesti,harizmu,za kolektivnu svest...! Moderni kvantni kompjuteri koji ce sigurno biti proizvedeni u skorijoj buducnosti i gde cemo njima upravljati upravo mislima,tesno je povezan sa elektromagnetnom energijom naseg mozga koji prenosi informacije iz glave ka prijemniku kompjutera.

Sto se tice „besmrtnosti“ nase svesti...odnosno sta se sa njom desava,da li se zauvek gasi sa poslednjim elektro-magnetnim trzajem mozga ili nastavlja da egzistira i nakon toga i u kom obliku,to je van granice naseg saznanja i spada u domen vere. Da li nasa svest zauvek nestaje,da li vaskrsava ili reinkarnira u drugi zivotni oblik ili neki vid energije,ostaje tajna.

Zbog mnogobrojnih postulata budizma[uzrok-posledica],koji se savrseno uklapaju u ovaj moj vid pogleda na prauzrok,kao i toga da se upravo potrebno „prosirenje svesti“ i povezanosti[religije],moze postici primenom nekih izvornih budistickih metoda,gore datu definiciju „boga“[prauzroka],mogu prosiriti kao-Svesni vid energije koji uz pomoc svog proizvoda[deus verbalis], postulira kosmosom po deisticko-panteisticko-budistickom principu!Mnoga istrazivanja iz oblasti medicine,fizike,kosmologije,biologije...upravo „udaraju“ na ovu stazu K-I fenomena o kojima sam govorio u ovom poslednjem poglavlju. Samo malo manje konzervativnosti i bicemo daleko blizi istini. I ne zaboraviti...Ideja svesne energije-to je nesaznatljivi[za sada] „bog“,tvorac, informacije su njegov najsaznatljiviji deo i njih zato uzimamo kao prauzrok svega

postojecega,od cega je sve nastalo i zbog cega sve funkcionise. A sta je „iznad“ tvorca,odnosno sta je „pravi“ prauzrok,za takav odgovor ne da cemo dugo cekati,nego ga nikada necemo ni saznati.

Jedino sto sa sigurnoscju mozemo tvrditi,to je da je u pocetku bilo-
NISTA!

ZAKLJUCAK

„Ja smrt vidim na licu sviju vas,vidim je,kako vam smezurava lica,

Ubeljuje kosu i odnizuje zube,i kako vam grudi ispija,

A hod i krvotok usporava.

Svojim sundjerom smrt brise rumenilo sa lica vaseg,

Svojim dahom potamnjuje sjaj ociju vasih,

Svojim dletom cinicki i neumorno osakacuje telo vase,

Izvrce lepotu vaseg duha.

Ceo vas zivot ispunjen je borbom sa smrću,

jer ceo vas zivot je upleten u mrežu smrti.

Kada se hranite vi se borite sa smrću, jer s gladju smrt dolazi.

Kada se umivate i čistite, vi se borite sa smrću,

Jer se smrt u nečistoci krije.

Smrt vas celoga zivota prati uzastopce, inkognito i namaskirana.

Mnogi od vas samo se onda sete smrti,

Kad vide zrtve njene pred sobom.

Dok ne vide smrt pred sobom u zrtvama njenim,

Dotle se osecaju oni u sigurnosti,kao da imaju ugovor sa zivotom,

da nikada ne umru.

Samo u tim trenucima ljudi misle na smrt,

Pazljivo proveravajući u ogledalu koliko su sami daleko od nje,

A potom vise ne misle na nju!“

[Bes.pod gor.]

Coveku je bog potreban,u ma kom obliku. Ne treba mu ga oduzimati,cak i pod uslovom kada bi dostigli apsolut istine u kojem nema mesta za boga. Samo dva pitanja stoje pred covekom na koje nikada nece naci odgovor. Krajnji smisao zivota i smrt. Smisao zivota ,zbog neutoljive gladi za „odgovorom svih odgovora“ -zasto smo ovde? Smrt,zbog straha od nepostojanja za vecna vremena. Sama pomisao da zivot prestaje i da vise nikada nece doci,izaziva jezu i jak strah kod apsolutno svakog coveka. Vecina se od toga brani,nerazmisljanjem o toj temi. Ali svakako da se takva psiholoska odbrana mora jednom srusiti,moramo se suociti sa strahom od vecnog nestanka.

Budimo realni i donekle razumni,i najveći vernik se suocava sa strahom od smrti i u jednom trenutku ne veruje u drugi zivot. Ali se nada. Vera se pod takvim pritiskom straha od smrti apsolutno gubi,kod svakoga,ali je isto tako cinjenica da se i kod svakog javlja nada,da „neki drugi zivot ipak postoji“.

Kada se dublje zamislimo nad tim pitanjem i vernik i ateista razmisljaju isto- zar je moguće da više nikada neću postojati? U ovoj recenici se vidi i gubitak vere ali i naznaka nade. Ovakav stav je sasvim normalan i onaj ko kaže da nije tako, laže sam sebe! Vera nam je potrebna da bi se mogli nadati ali vera ne čini oslonac nadi, gubitkom vere nada ne propada, naprotiv, postaje jača. Zato... ako bi „nauka“ i dokazala da posle smrti zaista nema ničega, to bi naravno bio najveći udarac za svakog čoveka, jer i pored toga što je i on pretpostavljao isto, ovakvim dokazom bi izgubio i ono poslednje-nadu. Takođe bi takvim dokazom, automatski odgovorili i na drugo pitanje o krajnjem smislu. Jednostavno, život gubi svaki smisao. Ja garantujem, da bi najveći ateista, koji je „siguran“ da nema nikakve vrste ili oblika života posle smrti, i da nema nadu u suprotno... odmah izvršio samoubistvo. Nada je uvek tu..neko je svestan nje,neko će je postati svestan „kad dodje vreme“ [jer boravi u nesvesnom]. Dakle, možemo razmišljati o krajnjem životnom smislu sve dok nemamo apsolutni dokaz da posle smrti nema života ali isto tako to pitanje postaje besmisleno ako dokaz imamo. Upravo se na nepostojanju takvog dokaza zasniva čitav naš život i čitav krajnji smisao života!!!

Zamislite kako bi život izgledao i kako bi se ljudi ponasali kada bi nam astronomi rekli da će nas za dva meseca sigurno pogoditi velika kometa, da ćemo svi nestati i da nema apsolutno nikakve nade da nas omasi ili da sprecimo njen pad. Trecina čovečanstva bi se dva meseca molila svom bogu za spasenje svoje duše [bez obzira što ne bi iskreno verovali u to], druga trecina bi ogrezla u zlo i greh, pokušavajući da se „nazivi“ ta dva meseca, dakle nastala bi apsolutna anarhija... a poslednja trecina čovečanstva bi izvršilo samoubistvo, jer im se nada u moguće spasenje duše nije još „objavila“ u svesnom. A zamislite tek da nam je nauka pre toga dala dokaze - protiv mogućeg „drugog života“. Onda prvu i drugu trecinu ne bi ni imali. Zanimljivi su mi komentari, da bi onda bilo „pametno“ napraviti najveću i najludju zurku na svetu u kojoj bi čitavo čovečanstvo učestvovalo i onako

pijani i drogirani sačekali udarac komete. Sasvim sigurno ne bi tako razmišljali da ona nada o kojoj sam pričao nije u njihovoj podsvesti, već bi se jednostavno „spucali“ u trenutku.

Zato je sasvim dobro što nauka nikada neće moći da nam da „dokaz“, jer nam ostaje nada, a dok je nada tu, onda je tu i dobro staro pitanje o smislu života, koje opet, paradoksalno, ne možemo saznati bez saznanja o smrti. Stvara se zacarani krug, ali takav zacarani krug nas i održava u životu i daje nam volju za njim.

Bog, kakav god da je i kakvim god da ga zamisljamo, podrazumeva i postojanje života posle smrti [u različitim oblicima], ne postoje religije ili religijska učenja koja ne podrazumevaju tako nešto. Bilo bi apsurdno da postoji bog koji ne nudi mogućnost života posle smrti. Čak i svesni prauzrok, odnosno „bog“ [deus verbalis,] kakvog ga ja vidim, ostavlja mogućnost da nasa svest nastavlja da egzistira. Ako će vam to značiti, i kvantna mehanika ne isključuje takvu mogućnost, samo što ne postoji naučnik koji će vam to otvoreno reći [u nauci se na tom mestu stavlja-piiiiip, kao kod psovke u tv emisiji]. Treba ovde napomenuti, da je čoveku daleko najbitnije da ima svest o sebi, jer ne podrazumeva „drugi život“ uvek, telo ili materiju! Biti svestan svog postojanja [makar i bili običan mrav u drugom životu ili čak najobičniji vid energije] je ono što čovek želi. Da vam posle smrti ponude da budete obična betonska bandera, ali svesni svog postojanja [čak i sa smanjenom svescu], budite sigurni da bi prihvatili. ZIVOT JEDNOSTAVNO ŽELI DA POSTOJI- u ma kom obliku.

Dobro je dakle, da postoji i vera i sumnja i nevera, koje se gubljenjem pretvara u nadu!!!

Mnogi teolozi i crkveni oci se neće naravno složiti sa mnom o gubitku vere i „dobitku“ nade, što me, naravno, neće ni najmanje pogoditi jer me njihovo mišljenje ne interesuje ni najmanje, ali bih rado čuo mišljenje pravovernika ili

podviznika bilo koje vere, ne radi bilo kakve rasprave ili mog dokazivanja da sam u pravu, već sto mislim da nam se razmišljanja poprilično poklapaju. Na kraju, i Isus je posumnjao na krstu, ako gledam iz mog ugla [Isus-covek] ali isto tako sam siguran i da je zaista bio bogocovek, strah od smrti je postojao [„bože moj, zasto si me ostavio“-jev. Mar. 15-34, jev. Mat. 27-46]. A strah bez sumnje ne može da postoji!!! Primeri, tipa... „zasto bi se plasio smrti, kad i ovako posle ne znam za sebe, niti sam svestan bilo cega“, je upravo primer da takvom recenicom, nisu „usli u temu“, sto je dobro... jer ce u temu kad-tad „uci“, sto kasnije to bolje. Dakle, da završim sa ovim delom zaključka... ljudima treba bog i ne bojte se, nikada i niko vas neće ostaviti bez njega, zato je jako bitno da razmišljate o smislu zivota, jer je to pitanje, svega.

I za kraj, poruka za sve vernike svih vera! Dobro razmislite kojim putem zelite da krenete, bog vam je dao mogućnost i da slobodno razmišljate kao i mogućnost doživotnog menjanja izbora puta. Budite iskreni i pravi vernici ili dignite ruke od toga. Poluvernik, prosecan vernik, umeren vernik, sigurno nisu „pojmovi“ koji vas bog odobrava... tako se „kockate“ sa njim, a to je greh koji vam neće oprostiti, onda bolje predjite u ateiste ili bar u onu vrstu ateista koji tradicionalno poznaju i postuju veru, narodnosti kojoj pripadate. Ovo drugo vam neće doneti spasenje duše, ako dodje vreme, ali ste bar postovali one koji razmišljaju o veri drugacije od vas, sto je covečnost! Pricam o veri i pravovernicima, niko ne trazi da postujete razlicita misljenja u drugim oblastima, jer vera se razlikuje od svega ostalog. Poruka i za pravovernike- ne skrecite u fanatizam [a fanatizam je sve ono sto vam servira vasa crkva ili vase „verske vodje“]. Proucite dobro svoje svete knjige i prepoznajte u njima prave vrednosti [jer ima i laznih], i zivite svoju veru onako kako ste je prepoznali, ne slusajte institucije vere i njihove gluposti. Oni nisu tu zbog vas vec ste vi tu zbog njih.

Poruka i za one koji napadaju teizam i veru! Mozete se protiviti i voditi borbu sa teozima, tumacima svetih spisa i institucijama religije, kao i onom sto su

„ugradili“ u religiju unazad vekovima. Takva borba je i poželjna. Ali ostavite na miru bogove i pravovernike, jer borba protiv njih je uzaludan i bezuman čin. Ako se ne slazete sa postulatima religija, ne morate ih napadati i dokazivati da nisu ispravni, bavite se naukom, koja i sama obara postulate religije ali nemojte to koristiti za borbu protiv religije. Ne gledajte u naučnim činjenicama dokaz protiv boga već dokaz za nauku i razumevanje prirode. Ako vas religija napada, odgovorite im činjenicama, nemojte nikada prvi napadati. Uostalom pravovernici vas sigurno neće napadati, nikada neće dći glas protiv nauke jedan iskreni podviznik[asketa], već tako nešto možete samo očekivati od crkve ili teologa. Ateisti, ako stvarno hocete tako da se zovete, to podrazumeva neverovanje u boga a ne borbu protiv onih koji u njega veruju. Na kraju, doci će vrlo brzo vreme kada će nauka, filozofija i religija morati da se udruže.

Za hriscane... Poruka za crkve, crkvene oce i svestenike... menjajte dogmatiku i vratite se izvornom hriscanstvu, ako već za to nije kasno. Ne mesajte se u bilo šta što nema veze sa izvornim hriscanstvom. Ne dajte sugestije i preporuke koje se vas neticu [poziv na izbore, protivljenje skupovima...] . Ne pljackajte narod. Zaustavite simoniju. Gubite i ugled kod vernika i same vernike. Budite ono što treba da budete-duhovnici svog verujućeg naroda i postavite osnove verske zajednice na temeljima Pavlove crkve. Ocistite manastire od „prljavstine“ i ocistite veru od paganstine. Ne proglašavajte svece i ne gradite im hramove. Ko ste vi da to radite? Ima ko će o tome odlucivati, onaj koji tek treba da dodje. Ocistite veru od onoga što nema izvor u jevandjelju. Ako se vi svog boga ne bojite, pa šta očekujete od VASIH vernika. Pazite dobro šta radite, jer mnogo ociju gleda u vas. Zelim vam svu sreću!!!

I na samom kraju, knjiga je pisana sa namerom da vernicima „otvori oci“ i upozori ih na postavljene „zamke“ sopstvene religije, kao i to da nauka tezi ka dokazima koji vode ka istini a ne ka opovrgavanju religije. Ateistima da shvate da slicne i vrlo opasne „zamke“ postoje i u njihovoj areligioznosti. Da

se shvate sve mogućnosti i nemogućnosti raznih religija i ideja i upozori na opasnost lažnih religija. I na kraju naučnicima, da shvate da nije sve tako komplikovano kako misle [ili misle da misle], već da se bez mnogo „potresa“ može objasniti koliko komplikovano može ustvari postati jednostavno, kao i to da religija „ne ujeda“!

„Ne verujte zato što tako kaže neki stari spis, ne verujte ni zato što je takva vera vašeg naroda, vera kojoj su vas učili od detinjstva; već o svakoj stvari dobro razmislite. I vidite li da je na dobro drugima, verujte u tu stvar, živite je i pomozite drugima da je žive.“

Buda